

Títol: Projecte de recull de la legislació vigent sobre infància i joventut

Autor:

Fecha: 01/01/1981

Número: 0043

615 15.00

PROJECTE DE RECULL DE LA LEGISLACIÓ VIGENT
SOBRE INFÀNCIA I JOVENTUT.

0.- Presentació materials.

-Es poden tenir en compte dues possibilitats:

- a) quadernillos reconvinibles
- b) publicació d'un llibre.

-En quan als textos, s'haurien de contemplar:

- a) Textos legals: dret positiu, jurisprudència, informes bàsics.

El recull hauria d'abastar tota la legislació vigent.

- b) Comentari jurídic amb la situació històrica i social de la norma

- c) Relació dels cervells a oferir pels casos particulars.

-L'edició ha de ser prou seriosa, rigurosa i equilibrada com per a constituir una eina d'utilitat a un ventall molt ample de públic: associacions, advocats, assistents socials, etc.

I.- Llistat de temes. Contingut.

1.- Presentació.

- 1.1. El jove, subjecte de preocupació.
- 1.2. Què és el dret?
- 1.3. Objectiu del recull.
- 1.4. Utilització.
- 1.5. El llenguatge jurídic.

2.- MARCS DE REFERÈNCIA BÀSICS.

2.1. Els Drets Humans i els Drets de l'Infant.

2.1.1. Presentació: valor jurídic general, necessitat d'incorporació al dret positiu, poder vinculant.

2.1.2. Relació dels textos: .Declaració del 48
.Convenció Europea
.Drets de l'infant
.Convencions internacionals
.Altres

2.1.3. Referència detallada de l'articulat de cada un d'ells en allò que tingui incidència directa a infància i joventut.

2.1.4. Enquadrament jurídic específic que comporta . (vinculació, relació amb el dret intern, etc)

2.1.5. Comentari jurídic social. (1)

2.1.6. Referència bibliogràfica.

2.2. La Constitució.

2.2.1. Presentació: importància.

2.2.2. Valor jurídic. Protecció: recurs d'amparament, defensor del ciutadà.

2.2.3. Texts legals:

- 1)-detall dels articles amb els per infància i joventut.
- 2)-marc jurídic que es configura.

2.2.4. Comentari jurídic-social.

2.2.5. Referència bibliogràfica.

2.3. L'Estatut

2.3.1. Presentació: Estat de les autonomies. Joventut i organització territorial.

2.3.2. L'Estatut.

- 1) -relació detallada de l'articulat que correspon.
- 2) -possibilitats d'actuació de la Generalitat i competències transferides.

2.3.3. Comentari jurídic social.

2.3.4. Referència bibliogràfica.

2.4. Relació de convenis. Adreces d'interès:

- (1) Cal valorar la conveniència de tenir-lo com a punt de partida o com a punt adjuntat a cada cas concret.

3.- L'INFANT I EL JOVE COM A SUBJECTES DE DRET.

- 3.1. Presentació: especialitat de l'individuació.
- 3.2. L'infant i el jove, subjectes de dret. Recull dels textos legals i característiques determinants.
 - 3.2.1. La capacitat.
 - 3.2.2. Capacitat jurídica i capacitat d'obrar.
 - 3.2.3. L'estat civil. La filiació. (Fills legítims, naturals... de l'estat.)
 - 3.2.4. L'edat: menor d'edat no emancipat.
 - menor d'edat emancipat.
 - majoria d'edat
- 3.3. Figures jurídiques que afecten directament a la filiació.
 - 3.3.1. Patria potestat: obligacions, obediència, correcció...
 - 3.3.2. Adopció.
 - 3.3.3. Tutela.
 - 3.3.4. Matrimoni.
 - 3.3.5. Llei de divorci.
- 3.4. Dipòsits particulars.
 - 3.4.1. Donacions.
 - 3.4.2. Contests.
 - 3.4.3. Testaments.
 - 3.4.4. Herència.
 - 3.4.5. Protecció.
- 3.5. El tractament de l'edat en l'ordenament jurídic. Dret especial.
 - 3.5.1. Civil.
 - 3.5.2. Penal.
 - 3.5.3. Mercantil.
 - 3.5.4. Militar.
 - 3.5.5. Processal.
 - 3.5.6. Laboral.
- 3.6. Comentari jurídic social.
- 3.7. Bibliografia.
- 3.8. Relació de serveis. Adreces d'interès.

4.- L'INFANT I EL JOVE EN L'EDUCACIÓ I L'AFILIAMENT.

4.1. Presentació.

4.2. Recull estructurat de la normativa vigent.

4.2.1. Àmbit estructural: 1) L'actuació de la Generalitat. Competències.

2) Estatut de centres docents.

3) LAU

4) Sanitat-Afectuositat.

4.2.2. Àmbit de continguts:

1) EGB

2) BUP

3) Primària

4) FP

4.2.3. L'educació especialitzada.

4.2.4. La protecció a l'estudiant: beques, assegurances, etc.

4.3. Comentari jurídic social.

4.4. Referència bibliogràfica.

4.5. Adreces d'interès.

5.- L'INFANT I EL JOVE EN EL LLEURE.

5.1. Presentació.

5.2. El món de l'excursionisme juvenil. Selecció de textos.

5.2.1. Associacionisme : llei d'associacions, Decret, Estatut d'Associacions, subvencions.

5.2.2. Activitats: camps d'alta, assegurances, etc.

5.2.3. Estructural: DGB, CNJC, Teatre, etc.

5.3. L'esport.

5.4. L'excursionisme.

5.5. La cultura.

5.6. Comentari jurídic social.

5.7. Bibliografia.

5.8. Adreces d'interès.

6.- L'INFANT I EL JOVE EN EL MÓN DEL TREBALL.

6.1. Presentació.

6.2. Recull de legislació.

- ET
- Ley de Infancia
- Llei d'aparentatges.
- AME
- GMI
- Convencions internacionals.

6.3. L'atur.

- Lesures conjunturals
- règim del subsidi
- projectes i propostes d'ajut.

6.4. Conferències jurídico socials.

6.5. Bibliografia.

6.6. Recull de serveis. Adreces d'interès.

7.- L'INFANT I EL JOVE EN LA SANITAT

7.1. Presentació.

7.2. Recull dels textos que es deriven dels serveis existents de atenció a l'infància i joventut.

- Guarderies.
- Centres de rehabilitació.
- Centres d'educació socialitzadora.
- Seguretat social.
- Assagurança escolar

7.3. Diagnòstics físics, psíquics i socials. (CF3. Problematika social)

7.4. Obligacions i prohibicions.

- Alcohol als menors.
- Campanetes.
- Vacunacions.
- Altres.

7.5. Conferències jurídico socials.

7.6. Bibliografia.

7.7. Recull de serveis. Adreces d'interès.

8.- L'INFANT I EL JOVE AVE PROBLEMÀTICA SOCIAL.

8.1. Presentació.

8.2. Recull jurídic estructurat:

- 8.2.1. Protecció i tutela de menors. *Excepcions. Tutela de menors.*
- 8.2.2. Protecció de la dona.
- 8.2.3. El delicte físic, psicològic i moral.
- 8.2.4. Toxicomanies.
- 8.2.5. Delinqüència juvenil.
- 8.2.6. Prostitució.
- 8.2.7. Malignitat.
- 8.2.8. El jove culpable d'una infortuna ètnica.
- 8.2.9. El Codi Penal i la legislació de Prevenció Social. *El Codi Penal i la legislació de Prevenció Social.*
- 8.2.10. Regim sancionatori.

8.3. Comentari jurídic social.

8.4. Bibliografia.

8.5. Relació de serveis. Adreces d'informació.

9.- EL JOVE I EL DEURE SOCIAL.

9.1. Presentació.

9.2. Recull jurídic.

- 9.2.1. El servei social.
 - servei de treball
 - voluntariat (obra social, etc)
 - assistència social
- 9.2.2. El servei militar.
 - Legislació General. Codi de. 1911.
 - Previsió.
 - IML
 - Regim sancionatori.
- 9.2.3. Objectes de Consciència.
 - El jove que no s'implora.
 - Or. Activitat.

9.3. Comentari jurídic social.

9.4. Bibliografia.

9.5. Relació de serveis. Adreces d'informació.

10.- L'INFANT I EL JOVE DAVANT L'ADMINISTRACIÓ

10.1. Presentació.

10.2. Recull dels textos que poden servir al conjunt d'institucions i de serveis que s'ofereixen a l'infància i joventut.

10.2.1. Ajuntament.

10.2.2. Diputació.

10.2.3. Generalitat.

10.2.4. Administració de l'Estat.

10.2.5. Altres institucions.

10.3. Comentari jurídic social.

10.4. Bibliografia.

10.5. Adreces d'interès. Serveis d'informació.

11.- L'ACTUACIÓ DE L'INFANT I EL JOVE DAVANT L'ORDRE JUDICIAL DE FAMILIA

11.1. Presentació.

11.2. Recull de textos. Ordre judicial.

- incapacitat i inhabilitació legal i judicial.
- incapacitat i inhabilitació en judici.
- tutelles.
- el Tribunal de Família i Menors.

11.3. Comentari jurídic social.

11.4. Bibliografia.

11.5. Adreces d'interès. Serveis d'informació.

12.- Altres àmbits

Exemples: ciutadania, ciutadania, etc.

13.- ANEXES

L'INFANT i el JOVE

COM A SUBJECTES de DRET

esborrany

Index

-1-

1.- Presentació.

- 1.1. Principis fonamentals: -Dret Internacional.Declaració Universal dels Drets de l'Infant.
 - La Constitució Espanyola.
 - L'Estatut d'Autonomia de Catalunya.
- 1.2. La Compilació de Dret Civil Especial de Catalunya.

2.- Un infant neix.

2.1. Situacions anteriors al naixement.

- En general.
- La dona embarassada.
- Els concebuts i no nascuts.
- Els que encara no han estat concebuts.

2.2. El naixement.

- El naixement i la persona
- La inscripció del nou nat: qui ha d'inscriure'l?
 - a on?
 - quan s'ha d'inscriure?
 - com?
 - cas d'avortament.
 - valor de la inscripció.

3.- El menor d'edat: una persona amb drets.

- 3.1. Qui es menor d'edat?
- 3.2. Què pot fer un menor d'edat? Quins drets té?

4.- El menor emancipat: un jove que creix.

- 4.1. Què vol dir emancipar-se?
- 4.2. Quines limitacions té un emancipat?
- 4.3. De quina manera es pot emancipar un menor d'edat?
 - L'emancipació per matrimoni.
 - L'emancipació per concessió de qui exerceix la pàtria potestat.
 - L'emancipació per concessió judicial.
- 4.4. Si vius independent de casa teva...

5.- La majoria d'edat.

- 5.1. Quan s'és major d'edat?
- 5.2. Què pot fer el major d'edat?

6.- La filiació: qui són els pares.

6.1. Què és la filiació i com s'acredita?

6.2. La filiació matrimonial: quan és matrimonial un fill?

- Com se sap si el fill és concebut dins el matrimoni?
- Qui és el pare?
- Fill nascut dins els 180 dies posteriors a la celebració del matrimoni.
- Fill nascut després dels 300 dies de la dissolució o separació legal o de fet del matrimoni.
- Pot passar a ser matrimonial un fill nascut abans del matrimoni?

6.3. La filiació no matrimonial.

- Quan un fill és no matrimonial o extramatrimonial?
- Com es prova una filiació no matrimonial?
- El reconeixement.
- Determinació de la filiació no matrimonial a través d'expedient registral.
- Les accions de reclamació
- Determinació de la filiació no matrimonial per sentència.

6.4. Les accions judicials i registrals per impugnar i reclamar la filiació.

- La investigació de la paternitat.
- La protecció judicial del menor.
- Les accions d'impugnació.
- Les accions de reclamació.

6.5. El nom i cognoms de l'infant.

- En general.
- El nom
- Els cognoms

6.6. El llibre de família.

7.- L'adopció.

- 7.1. Què és l'adopció?
- 7.2. Qui pot adoptar i ser adoptat?

- 7.3. Com s'ha de fer per adoptar?
- 7.4. L'adopció de menors abandonats.
- 7.5. La revocació de l'adopció.
- 7.6. Quins són els efectes de l'adopció?
- 7.7. L'adopció plena.

- Qui pot adoptar en forma plena?
- Qui pot ser adoptat en forma plena?
- Efectes de l'adopció en forma plena.

7.8. L'adopció simple.

8.- La pàtria potestat: els drets i deures dels pares envers els fills.

8.1. Què és la pàtria potestat?

8.2. Drets i deures dels fills envers els pares.

8.3. Drets i deures dels pares envers els fills.

8.4. Qui exerceix la pàtria potestat?

- Què passa si no hi ha acord en l'exercici de la pàtria potestat?
- Què passa en cas de separació?
- Qui exerceix la pàtria potestat dels fills del menor no emancipat?
- Si no s'exerceix la pàtria potestat...

8.5. L'actuació de la Justícia.

8.6. L'extinció de la pàtria potestat.

-Quan s'acaba la pàtria potestat?

-Privació total o parcial.

8.7. La pàtria potestat prorrogada.

-Què és la pàtria potestat prorrogada?

-Supèrits.

-Quan s'acaba la pàtria potestat prorrogada?

9.- La representació dels fills.

9.1. Qui representa als fills?

9.2. Quines limitacions hi ha en aquest exercici?

9.3. Què succeeix en cas de conflicte?

10.- Els béns del menor.

10.1. L'administració dels béns dels fills.

- Qui administra els béns?
 - Quina relació hi ha entre els béns dels fills i els dels pares?
 - Limitacions en l'exercici de l'administració.
 - Es poden demanar comptes als pares per l'administració dels béns?
 - Què fer quan perillen els béns del fill?
 - Limitacions en l'arrendament dels béns del menor.
- 10.2. L'adquisició per possessió.
- 10.3. El menor i les donacions.
- Qui pot fer una donació?
 - Una donació, pot ser acceptada per un menor?
- 10.4. El menor i els contractes.

11.- El parentiu: les relacions amb els parents.

- 11.1. Què és el parentiu?
- 11.2. Com es comtabilitza?
- 11.3. Les obligacions per raó del parentiu.
- Què s'entén per aliments?
 - Qui està obligat a satisfer aliments?
 - A qui es poden reclamar?
 - Quina quantia han de tenir?
 - Des de quan són exigibles els aliments?
 - Quan s'acaba l'obligació de donar aliments?
 - Es pot transaccionar sobre e's aliments?
 - Reclamació d'aliments: documentació important.

12.- La tutela.

- 12.1. Què és i què pretén la tutela?
- 12.2. Qui pot estar subjecte a tutela?
- 12.3. Qui i com es pot constituir la tutela?
- La tutela testamentària.
 - La tutela legítima.
 - La tutela dativa.
- 12.4 Com s'exerceix la tutela?
- Entre no s'anomena el tutor.
 - La tasca del tutor
 - Com s'assegura la tutela.

11.5. Què és el Consell de Família?

- Procés de constitució.
- Composició.

12.6. Quan i com s'acaba la tutela?

13.- La nacionalitat, el veïnatge i el domicili del menor.

13.1. La nacionalitat

- Qui és espanyol, quina nacionalitat té l'infant?
- La pèrdua de la nacionalitat espanyola.
- Un cop perduda la nacionalitat, es pot recuperar?
- 13.2. El veïnatge civil: l'Estat Espanyol, un estat amb pluralitat de drets.
 - Com es determina la subjecció a un determinat dret foral?
 - Com s'adquireix el veïnatge civil?
 - Quina és la relació nacionalitat-veïnatge?
 - El veïnatge civil i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

13.3. El domicili.

- Què és el domicili?
- Quin és el domicili de l'infant i el jove?
- Cas de divorci o separació...

14.- Si us caseu o aneu a viure junts.

14.1. Què cal per casar-se?

14.2. Com ens casem?

- Matrimoni celebrat civilment.
- Matrimoni celebrat en forma religiosa.

14.3. Els drets i deures dels cònjuges.

14.4. Com funciona el règim econòmic del matrimoni?

- El règim de separació de béns.
- El règim de comunitat de ganancials.
- El règim de participació.

14.5. I si aneu a viure junts?

15.- La separació i el divorci: els efectes envers els fills.

15.1. Consideracions generals.

15.2. La nul·litat del matrimoni.

- Causes de nul·litat.

- Qui pot demanar-la?
- Efectes de la nul·litat.

15.3. La separació matrimonial.

- Quan es declara la separació matrimonial?
- Causes de separació.
- Efectes.

15.4. La dissolució del matrimoni. El divorci.

- Com es dissol el matrimoni.
- Causes de divorci.
- Manteniment de la convivència.
- Reconciliació.

15.5. Efectes comuns a nul·litat, separació i divorci.

- El conveni regulador.
- Obligacions envers els fills.
- El dret de visita als fills.
- L'ús de la vivenda.
- Efectes pel règim matrimonial.
- Els drets de pensió i d'indemnització.

15.6. Mesures provisionals per demanda de nul·litat, separació i divorci.

16.- El menor, el testament i l'herència. (Pendent de consulta a la comissió)

Presentació

-7-

1.1. Principis fonamentals.

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS DE L'HOMME. Aprovada i proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948.

Article 1.-Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i els cal mantenir-se entre ells amb esperit de fraternitat.

Article 6.-Tothom i en tot lloc té dret al reconeixement de la pròpia personalitat jurídica.

Article 25.2.- La maternitat i la infantesa tenen dret a una ajuda i a una assistència especials. Tot infant, nascut en el matrimoni o fora d'ell, frueix d'igual protecció social.

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS DE L'INFANT. (20 de novembre de 1959)

Principi 1.-L'infant gaudirà de tots els drets enunciats en aquesta Declaració. Aquests drets seran reconeguts a tots els infants sense excepció de cap mena ni distinció o discriminació per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinions polítiques o d'altre classe, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o altre condició, ja sigui del mateix infant o de la seva família.

Principi 2.-L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i serveis, dispensat tot això per la llei i per altres mitjans, a fi que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment en forma saludable i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquesta finalitat, la consideració fonamental a què hauran d'atènyer-se serà l'interès superior de l'infant.

Principi 3.-L'infant té dret, des del seu naixement, a un nom i a una nacionalitat.

Principi 10.-L'infant ha de ser protegit contra les pràctiques que puguin fomentar la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altre mena.

Ha de ser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal, i amb plena consciència que ha de consagrar les seves aptituds i energies al servei dels seus semolants.

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA. (Aprovada per les Corts en sessions plenàries del Congrés de Diputats i del Senat celebrades el 31 d'octubre de 1978. Ratificada pel poble espanyol en referèndum de 6 de desembre de 1978. Sancionada per SM el Rei davant les Corts el 27 de desembre de 1978. BOE nº311, de 29 de desembre de 1978.)

Article 10.- 1. La dignitat de la persona, els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de la personalitat, el respecte a la llei i als drets dels altres són fonament de l'ordre públic i de la pau social.

2. Les normes relatives als drets fonamentals i a les llibertats que la Constitució reconegui s'interpretaran de conformitat amb la Declaració Universal dels Drets Humans i els Tractats i els Acords Internacionals sobre aquestes matèries ratificades per Espanya.

Article 14.- Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Article 39.- 1. Els poders públics asseguren la protecció social, econòmica i jurídica de la família.

2. Els poders públics asseguren també la protecció integral dels fills, iguals davant la llei amb independència de la filiació, i de les mares, sigui quin sigui el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat.

3. Els pares han de prestar assistència completa als fills tinguents dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat i en altres casos en què la llei els obligui.

4. Els infants gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets.

ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA. (Llei Orgànica 4/1979, de 18 de desembre. DOG nº38. Refrendat pel poble català el 25 d'octubre de 1979)

Article 8.- 1. Els ciutadans de Catalunya són titulars dels drets i deures fonamentals establerts a la Constitució.

2. Correspon a la Generalitat, com a poder públic i en l'àmbit de la seva competència, promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què aquest s'integra siguin reals i efectives, remoure els obstacles que impedeixin o dificultin llur plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

1.2.- La Compilació de Dret Civil Especial de Catalunya.

Catalunya és una nació que té un dret propi. Amb el Decret de Nova Planta (1717, Felip IV, V d'Espanya) s'eliminen les fonts productores de normes jurídiques. Desapareix el dret públic, però es manté en canvi el dret privat. Aquest conjunt de normes perduren al llarg del temps i són recopilades i codificades l'any 1960. (Llei 40/1960 de 21 de juliol. BOE nº 175 de 22 de juliol de 1960).

El Codi Civil és, per tant, supletori de la Compilació, i s'aplicarà quan el sistema de fonts de la Compilació s'esgoti.

La Constitució ha vingut a corroborar la situació. L'art. 149.1.8. reconeix a l'Estat competència exclusiva en "Legislació civil, sens perjudici de la conservació, modificació i desenvolupament dels drets civils, forals o especials per part de les comunitats autònomes...".

Així doncs, tot i que l'Estat es reserva en el mateix article determinades matèries específiques (l'aplicació i eficàcia de les normes, la forma del matrimoni, registres, etc) el Dret Civil, regulador de les relacions privades, a Catalunya és el contingut en la Compilació.

El Parlament de l'Estat, hores d'ara, ja ha fet bona part de l'adequació constitucional pel que fa a la filiació. No ho ha fet encara el Parlament de Catalunya que té segons l'art.

9.2. de l'Estatut la competència exclusiva en matèria de dret civil català.

Aquesta situació planteja diferents interrogants: ¿Queda derogada la Compilació en certs aspectes inconstitucionals o cal estar a l'espera de la seva reforma? ¿Fins on s'extén la suple-

torietat del Codi Civil?. El mandat constitucional de l'art 39 necessita concretar-se en una llei per ésser al·legat davant la jurisdicció ordinària: aquesta llei és la Compilació i la seva reforma és competència exclusiva de la Generalitat. ¿Com conjuguem això amb l'art. 14 de la Constitució que, per exemple, determina que no es pot discriminar a ningú per raó de naixença?

Aquesta situació és transitòria. Tant el Parlament com el Departament de Justícia tenen pràcticament enllestida la reforma de la Compilació en aquest camp. Mentres tant entenem que qui no pot sotir-ne perjudicat és l'infant i el jove. Per això hem optat per recollir les normes de la Compilació i del Codi Civil, però sabedors de la interinitat de la Compilació, el tractament que li donem és més reduït.

Esperancats, restem a l'aguait de la regulació del Parlament de Catalunya que entroncant amb la nostra tradició jurídica sàpiga donar resposta als desafiaments de la infància i la joventut de Catalunya.

Un infant neix

-11-

2.1. Situacions anteriors al naixement.

¿Es poden tenir drets abans de néixer? SI. Vegem les diferents situacions.

A.-En general. Cal fer esment al Dret a la vida. Tant la Constitució Espanyola com altres textos internacionals parlen del "Dret a la vida". (Art 15), però les lectures que poden fer-se són diferents i ens porten de ple al debat sobre l'avortament. La legislació espanyola (Art. 411 a 417 del Codi Penal) considera l'avortament com un delictes. La problemàtica que es desprén del conjunt es tracta en aquest Recull en la part de la infància i la joventut amb problemàtica social.

B.-La dona embarassada.

L'infant que ha de néixer dóna a la seva mare una sèrie de drets, sobretot en l'ordre laboral:

- .En cas de part hi ha dret a una suspensió amb reserva del lloc de treball que tindrà una durada màxima de catorze setmanes, distribuïdes a opció de la interessada. (Art. 48.4. ET)
- .Durant aquest temps la Seguretat Social haurà de pagar a la treballadora el 75% de la base regulada.
- .Durant l'embaràs s'haurà de tenir cura de la perillositat del treball a realitzar.

C.-Els concebuts però no nascuts.

El naixement determina la personalitat; però el concebut es té per nascut per a tots els efectes que li siguin favorables si posteriorment neix amb "figura humana" i viu vint-i-quatre hores separat del claustre matern. (Arts. 29 i 30 del CC)

Hi ha una sèrie de supòsits concrets en la Compilació i el Codi Civil que s'han de tenir presents:

.Pot rebre una herència o un llegat (l'herència és una atribució general, per contra el llegat ho és particular) directa o indirectament. (Art. 218 de la Comp., 745.2 del CC)

.Hi ha un sistema de protecció a la vídua embarassada que la doctrina ha ampliat a tots els supòsits. Esmentem dos casos concrets:

- la vídua ha de posar en coneixement el seu emba-
ràs a qui tingui un dret en l'herència.(Art.959CC)
- ha de ser alimentada dels béns hereditaris (Art.
964 CC)

. Les donacions fetes a concebuts i no nascuts podran ser accep-
tades per les persones que legítimament els representarien si
s'hagués verificat ja el seu neixement.(Art. 627 CC)

D.-Els que encara no han estat concebuts.

.Poden rebre un llegat en una herència (Art. 218 Comp.)

.Indirectament poden rebre una herència:

- a través d'un fideicomís, és a dir, quan es designa un suc-
cessor per a que després ho sigui un altre.(Art 173 Comp.)
 - a través d'un usdefruit (Art. 114.3.)
 - mitjançant l'heredament que els cònjuges lliurin a favor dels (Art 86
fills. L'heredament és la institució contractual d'hereu, Comp)
 - pròpia del dret català.(Art. 67 Comp)
- .Directament un infant que encara no ha estat concebut no pot
rebre una herència, a aquesta conclusió hi arriba la doctri-
na a partir d'una anàlisi històrica i sistemàtica del dret
català. En el sistema del Codi Civil, en canvi, tant la doc-
trina com la jurisprudència n'admeten la possibilitat.

2.2. El neixement.

El neixement i la persona.

EL NEIXEMENT DETERMINA LA PERSONALITAT (Art. 29 CC)

A efectes civils només es tindrà per nascut el fetus que:

- . tingui figura humana
- . hagi viscut vint-i-quatre hores completament separat de la
mare.

(Art. 30 CC)

Només quan això succeeix el nadó és inscribible.(Art. 40 de la Llei del Re-
gistre Civil)

La inscripció del nou nat.

Qui ha d'inscriure al nou nat? Qui hi està obligat a fer-ho?

-Ha d'inscriure al nadó qui té coneixement cert del naixement. (Art. 42 LRC)

-Estan obligats a fer-ho:

- 1.-El pare.
- 2.-La mare.
- 3.-El parent més proper o en el seu defecte, qualsevol persona major d'edat present en el lloc de l'infantament al temps de verificar-se.
- 4.-El Cap de l'Establiment o el cap de família de la casa en que el naixement hagi tingut lloc.
- 5.-Respecte dels nou nats abandonats, la persona que els hagi recollit.

(Art. 43 LRC)

-Aquesta obligació afecta als consanguinis fins al 4rt grau i als afins fins el 2on. (Veure parentiu) (Art. 116 Reglament del RC)

-Compte! En tot cas, el metge, comadrona o ajudant tècnic sanitari que assisteixi al naixement estarà obligat a donar immediatament part escrit del mateix a l'encarregat del Registre. En defecte del part, l'encarregat, abans d'inscriure, haurà de comprovar el fet mitjançant el metge del Registre Civil o per qualsevol altre procediment reglamentari.

(Art. 44 LRC)

A on s'ha d'inscriure?

-En el Registre Municipal del lloc on ha nascut. (Art. 68 RRC)

-A l'estranger s'inscriuran en el Registre Consular del lloc on neixi. (Art. 68 RRC)

-La inscripció d'un naixement que té lloc en el decurs d'un viatge es farà en el Registre del lloc on s'abandona el vehicle. Si el nadó morís abans d'abandonar-lo la inscripció es farà en el Registre on s'inscrigui la defunció. (Art. 69 RRC)

-En el cas d'un menor abandonat la inscripció es farà en el lloc on es trobi el nen (Art. 16 LRC)

Quan s'ha d'inscriure el nadó?

-NORMAL: és entre les 24 h. i els 8 dies següents al naixement (Art. 42 LRC)

-EXCEPCIONALMENT:

- 1.-Si s'ha fet abans de les 24 h., s'haurà d'acreditar la supervivència més enllà d'aquest termini. (Art. 165 RRC)
- 2.-Si hi ha justa causa, que haurà de fer-se constar en la inscripció el termini és de 16 dies. (Art. 166 RRC)
- 3.-

Com ?

-NO cal la presentació del nou nat al funcionari encarregat del Registre (Art. 328CC)

-N'hi ha prou amb la declaració de la persona obligada a fer-la.

-La declaració ha de contenir totes les circumstàncies exigibles per la llei i serà signada pel seu autor, o per dos testimonis si ell no pogués signar (Art. 328 CC)

La documentació concreta a aportar és el certificat del metge o comadrona i la documentació acreditativa del pare i la mare, si s'escau, o bé de la mare.

Cas d'avortament.

Les persones obligades a declarar o a donar part del naixement estan també obligades a comunicar en la mateixa forma l'infantament de les criatures abortives de més de 180 dies de vida fetal, aproximadament. En el Registre es portarà un llibre a aquests efectes. (Art. 45 LRC)

S'entén per criatures abortives les que no reuneixen les circumstàncies exigides per a que un fetus es tingui per nascut a efectes civils. (Veure)

Valor de la inscripció.

La inscripció dona fe de: -el fet del naixement.

-la data.

-l'hora.

-el lloc de naixement.

-el sexe.

-la filiació de l'inscrit (Veure:)

COMPTEN!

La reforma que s'ha fet del CC en matèria de filiació i que ha vingut a equiparar els fills no s'ha fet encara en tot el referent al Registre Civil.

Això vol dir que el AC s'expressa encara en temes de fills naturals, e.c. Per adequar la normativa caldrà fer una reforma de la Llei del Registre Civil, però mentrestant s'ha dictat la Circular de 2 de juny de 1981, de la Direcció General dels Registres i del Notariat sobre conseqüències registrals del nou règim legal de la filiació. (BOE nº 134 de 5 de juny de 1981)

Donada la seva complexitat i sobretot perquè el seu àmbit és d'efectes predominantment adreçats als registradors.

El menor d'edat: una persona amb drets

"PER LA NOSTRA ENVELLIDA LEGISLACIO CIVIL, L'INFANT ES MES AVIAT OBJECTE DE DRETS QUE NO PAS SUBJECTE, COM SI TINGUES TAN SOLS AQUELLS QUE ELS ADULTS LI ATRIBUIM. PARLA DE "MENORS D'EDAT" I NO D'INFANTS O NOIS"

Jordi Cots. "La Declaració Universal dels Drets de l'Infant" Rosa Sensat-Ed. 62. 1979.

En efecte, l'art. 32 del CC parla del menor com a "susceptible de drets". Una interpretació a partir de la Constitució i de la reforma de la filiació en fa veure que, sobre el paper, l'infant ja és subjecte de drets. Els drets del menor els veurem al llarg de tot el Recull. Contemplem ara l'infant des de que neix fins a que s'emancipa. Es l'estat civil del menor d'edat.

3.1.-Qui és menor d'edat?

L'infant neix. Aquí ja és titular de drets, però està indefens per a defensar-los. Des de que neix fins que s'emancipa l'infant està sota la pàtria potestat dels pares o sota tutela. Per l'emancipació sortirà d'aquest règim de vida i agafarà un nou estat civil. Fins llavors parlem de que l'infant es troba en situació de minoria d'edat. (Atrs. 154 i 200CC)

Un jove es pot emancipar per:

- .-Arribar a la majoria d'edat: 18 anys.
- .-Per contraure matrimoni.
- .-Per concessió de qui exerceix la pàtria potestat
- .-Per concessió judicial.
- .-Per viure independent amb consentiment dels seus pares

(Art. 314CC)

Mentre per alguna d'aquestes causes un jove no s'emancipi està en la condició de menor d'edat no emancipat. Si s'emancipa abans d'arribar a la majoria d'edat (18 anys) tindrà l'estat civil de menor d'edat emancipat, i gaudirà d'una autonomia equiparable a la del major d'edat.

3.2.-Què pot fer un menor d'edat? Quins drets té? . Heus aquí una relació:

Pendent de consulta a la comissió.

El menor emancipat: un jove que creix

4.1.-Què vol dir emancipar-se?

Vol dir que es té un estat civil (de menor emancipat) intermig entre la minoria i la majoria d'edat que dóna capacitat al jove per a quasi tots els actes de la vida civil.

L'EMANCIPACIO HABILITA AL MENOR PER REGIR LA SEVA PERSONA I BENS COM SI FOS UN MAJOR D'EDAT. (Art. 323 CC)

El menor emancipat podrà, per si sol, comparèixer en judici. (Art. 323 CC)

4.2.-Quines limitacions té un emancipat?

L'emancipat no pot fins arribar a la seva major edat agafar diner en préstec, gravar o vendre béns immobles i establiments mercantils o industrials o objectes d'extraordinari valor sense consentiment dels seus pares i, a falta d'ambdós, sen se el del seu tutor.

4.3.-De quina manera es pot emancipar un menor d'edat?

L'emancipació per matrimoni.

.EL MATRIMONI PRODUUEIX DE DRET L'EMANCIPACIO. (Art. 316 CC)

.Per a que el casat menor d'edat pugui vendre o gravar béns immobles, establiments mercantils o objectes d'extraordinari valor que siguin comuns als cònjuges, n'hi ha prou, si és major l'altre cònjuge, amb el consentiment d'ambdós; si també es menor necessitarà, a més, el dels pares o tutors d'un i altre.

Ara bé : pot casar-se un menor d'edat?

.En principi no. No poden contraure matrimoni els menors d'edat no emancipats. (Art. 46 CC). 16 anys és, per tant, la ratlla mínima.

.No obstant, el jutge de la instància pot dispensar, amb justa causa i a instància de part, l'edat a partir dels 14 anys. (Art. 48 CC)

Es ara quan entra en consideració l'emancipació per matrimoni, ja que d'altra manera, per poder-se casar un menor hauria de fer-ho com a mínim a partir dels setze anys si està emancipat o als 18. Donada la dispensa, doncs, a partir dels 14 anys i fins als 18 hom està emancipat només pel fet del matrimoni.

Emancipació per concessió de qui exerceix la pàtria potestat. (Art. 317 i 318 CC)

Qui l'ha de donar?

L'ha de donar qui tingui la pàtria potestat. En principi el pare i la mare conjuntament.

I el menor?

- . ha de tenir setze anys
- . l'ha de consentir

Requisits formals:

- . s'ha d'otorgar en escriptura pública o per compareixença davant el jutge o encarregat del Registre civil.
- . La concessió de l'emancipació haurà d'inscriure's en el Registre civil no produint, mentrestant, efectes contra tercers.

Es pot revocar?

NO. Concedida l'emancipació és irrevocable.

Emancipació per concessió judicial. (Art. 320 CC)

Qui l'ha de donar?

El jutge podrà concedir l'emancipació dels fills majors de setze anys, prèvia audiència dels pares.

Qui l'ha de demanar?

El fill major de setze anys

En quins casos pot donar-se?

1.- Quan qui exerceix la pàtria potestat es cesa o viu maritalment amb persona diferent de l'altre progenitor.

2.- Quan els pares viuen separats.

3.- Quan hi hagi qualsevol causa que entorpeixi greument l'exercici de la pàtria potestat.

4.4.-Si viu independent de casa teva...

S'entendrà per tots els efectes com emancipat al fill major de setze anys que amb el consentiment dels pares visqués independentment d'ells.

Els pares podran revocar aquest consentiment.

(Art. 319 CC)

La majoria d'edat

5.1.--Quan s'és major d'edat?

S'és major d'edat: - Als 18 anys. Art. 12 de la Constitució i 315 del CC.

- El jutge pot també, previ informe del consell de família, concedir el benefici de la major edat al subjecte a tutela major de setze anys que ho sol·liciti. Segons disposa l'art. 323.4. del CC se li aplicaran iguals limitacions que les establertes pel menor emancipat.

Pel càlcul dels anys de la majoria d'edat s'inclourà el dia del naixement. (Art. 315CC)

5.2.--Què pot fer el major d'edat?

EL MAJOR D'EDAT ES CAPAÇ PER TOTS ELS ACTES DE LA VIDA CIVIL, LLEVANT DE LES EXCEPCIONS ESTABLERTES EN CASOS ESPECIALS PEL CODI CIVIL. (Art. 322 CC)

Per la majoria d'edat s'extingeix la pàtria potestat i la tutela. (Art. 169 i 200 CC)

Les excepcions del Codi Civil a l'exercici de tots els drets que implica la majoria d'edat són:

La filiació: qui són els pares

-21-

6.1. Què és la filiació i com s'acredita?

Què és la filiació? La filiació és un estat civil. És a dir, una determinada situació personal que comporta una diversitat de drets, deures, capacitat i responsabilitat del subjecte.

Per exemple, parlem d'estat civil se solter, casat, de menor d'edat, etc.

LA FILIACIO ESTABLEIX EL LLIGAM D'UNA PERSONA AMB ELS SEUS PROGENITORS

Classes de filiació:

(Art. 108CC)
La filiació pot tenir lloc per naturalesa (Lligam biològic) i per adopció.

La filiació per naturalesa pot ser matrimonial i no matrimonial.

Es matrimonial quan el pare i la mare estan casats entre si.

La filiació adoptiva pot ser plena i simple.(172 CC)

LA FILIACIO MATRIMONIAL, NO MATRIMONIAL I ADOPTIVA PLENA TENEN ELS MATEIXOS EFECTES.

L'antiga regulació del CC (Codi Civil) considerava els fills com a legítims (els matrimonials) i il·legítims. Aquests podien ser naturals, cas de que els pares s'haguessin pogut casar en el moment de la concepció, o bé il·legítims pròpiament dits, en aquells casos que no es podien casar (fills adulterins, incestuosos).

La Compilació empra un sistema enumeratiu: fills legítims, naturals, adulterins, adoptius, sacrflegs i incestuosos.

Efectes de la filiació: determina els noms i cognoms (Art. 109CC), l'obligació de vetllar pels fills i alimentar-los (Art. 110CC), la pàtria potestat, (Art. 154 CC), efectes successoris, etc.

Des de quan produeix efectes la filiació?

Els produeix des de que té lloc. Si s'ha de determinar legalment tindrà efectes retroactius sempre que la retroactivitat sigui compatible amb els seus efectes i la llei no disposi el contrari.

En tot cas, conservaran la seva validesa els actes otorgats en nom del fill menor o incapacat, pel seu representant legal, abans de que la filiació hagués estat determinada.(Art. 112 CC)

Com es prova la filiació?

- Per la inscripció en el Registre Civil
- Per document o Sentència que la determina legalment
- Per la pressumpció de paternitat matrimonial
- Per la possessió d'estat (és a dir, per l'actuació i la consideració del fill d'una determinada manera), a falta dels altres mitjans anteriors.

Una filiació no és eficaç si se'n acredita una altra de contradictòria.

6.2.- La filiació matrimonial.

Quan és matrimonial un fill?

En l'antiga regulació del CC es considerava matrimonial el concebut dins del matrimoni. En l'actualitat s'ha emoliat fins i tot a situacions anteriors al mateix.

PODEM PARLAR DE FILL MATRIMONIAL QUAN EL PARE I LA MARE ESTAN CASATS ENTRE SI (Art. 108 CC)

Els requisits necessaris són :

- .matrimoni dels pares
- .maternitat de la dona
- .identitat del fill
- .concepció dins el matrimoni
- .paternitat del marit

Com se sap si el fill és concebut dins el matrimoni?

En quasi bé tots els casos de filiació la mare no suposa cap problema, la mare és sempre certa.

La llei estableix una sèrie de presumpcions en base al temps mínim i màxim de durada de l'embaràs de la dona. Així, (Art. 116 i 117 CC) es presumeixen fills concebuts deins el matrimoni:

- fill nascut després dels 180 dies de la celebració del matrimoni.
- fill nascut abans dels 300 dies següents a la dissolució o separació legal o de fet dels cònjuges

Compte! aquestes presumpcions són de fet necessitats legals. Atmeten, per tant, prova en contrari. Són mitjans de prova:

- .tot tipus de prova, fins i tot les biològiques (Art. 127 CC)
- .les que es deriven d'un procés d'impugnació de la paternitat.

Qui és el pare?

En el cas de la filiació matrimonial es presumeix que el pare és el marit dels fills nascuts:

- després de la celebració del matrimoni
- nascuts abans dels 300 dies a la dissolució o separació legal o de fet dels cònjuges

(Art. 116 CC)

L'extraordinària amplitud d'aquesta presumpció (p. ex. un fill nascut just després del matrimoni s'entén del pare matrimonial) fa que es disposi una sèrie de mecanismes per refusar aquesta presumpció legal.

Fill nascut dins els 180 dies posteriors a la celebració del matrimoni.

-Té la consideració inicial de fill matrimonial (117 CC a sensu contrario)

(Art. 117)
CC -Nascut dins els 180 dies, aquest fill ha estat conc but amb anterioritat a la celebració del matrimoni. El marit pot trencar la presumpció legal que li adjudica la paternitat del fill. Com?

. Amb declaració autèntica en contra; el més normal feta davant l'encarregat del Registre Civil.

. La declaració s'ha de fer dins els sis mesos següents al coneixement del part.

-El marit no podrà destruir la presumpció de paternitat si:

- . Hagués reconegut expressa o tàcitament la paternitat
- . Hagués conegut l'embaràs abans del matrimoni. Llevat, en aquest cas que la declaració autèntica s'hagués formalitzat, amb el consentiment d'ambdós, dins els sis mesos següents al naixement del fill.

-Aquí entrarien en joc les accions de reclamació i d'impugnació de la paternitat que funcionen independentment del que venim explicant.
(Veure)

Fill nascut després dels 300 dies a la dissolució o separació legal o de fet del matrimoni.

-En principi no es presumeix fill del marit.

-Pot provar-se, no obstant, per diferents mitjans la intervenció del marit o que s'ha allargat l'embaràs.

-Encara que hi hagi una separació legal o de fet, podrà inscriure's el fill com a matrimonial si ha el consentiment de tots dos cònjuges. (Art. 118)

CC

-A l'espera de l'adequació de la normativa del Registre Civil, sembla que aquest consentiment s'haurà de donar davant del jutge.

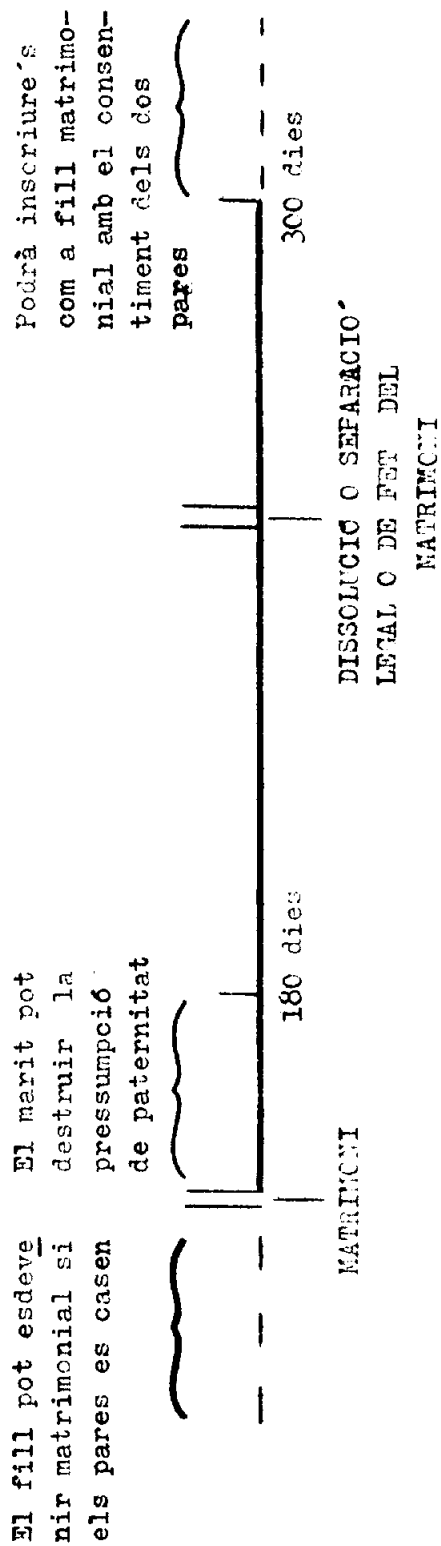
-Si no es donés aquest consentiment, procedirien les accions de reclamació de la paternitat.

¿Pot passar a ser matrimonial un fill nascut abans del matrimoni?

-SI

Sempre que hi hagi un fill nascut abans del matrimoni i que tingui la filiació de fill no matrimonial, podrà passar a ser matrimonial pel matrimoni posterior dels seus pares.

Presumpció de paternitat del marit

6.3.- La filiació no matrimonial

Quan un fill és no matrimonial o extramatrimonial?

Una filiació és no matrimonial quan el pare i la mare no estan casats entre si. És a dir, es parteix únicament del requisit de la relació biològica.

Com es prova una filiació no matrimonial?

La filiació no matrimonial queda determinada per (Art. 120 CC) :

- 1.-Pel reconeixement davant de l'encarregat del Registre Civil.
- 2.-Per la resolució d'un expedient, tramitat conforme a la legislació del Registre Civil.
- 3.- Per sentència ferma.
- 4.-Respecte de la mare, quan es faci constar la filiació materna en la inscripció de naixement practicada dintre del termini assenyalats.

El reconeixement.

Qui pot reconèixer? (Art. 121-122 CC)

- Els pares podran reconèixer a un fill seu conjuntament o separatament, per ells mateixos si són majors d'edat o menors emancipats.
- Els menors d'edat no emancipats i els incapaces necessiten per la validesa del reconeixement l'aprovació judicial, amb audiència del Ministeri Fiscal.
- Compte! Quan es el reconeixement per separat un progenitor no podrà manifestar la identitat de l'altre, llevat que estigui determinada legalment.

Requisits per a ser reconegut.

- Ser fill dels reconeixadors.
- El reconeixement d'un fill major d'edat no produirà efectes sense el seu consentiment exples o tàcit. (Art. 123 CC)
- Pel reconeixement del menor o incapacac es necessita el:
 - 1.-Consentiment exprés del seu representant legal, o
 - 2.-Aprovació judicial amb audiència del Ministeri Fiscal i dels progenitors legalment reconeguts.

No serà necessari el consentiment o l'aprovació si el reconeixement s'hagués efectuat en testament o dintre del termini establert per practicar la inscripció del naixement.

La inscripció de paternitat així practicada podrà suspendre's a simple petició de la mare durant l'any següent al naixement. Si el pare sol·licita la confirmació de la inscripció, serà necessària l'aprovació judicial amb audiència del Ministeri Fiscal.

El reconeixement de persona ja morta només tindrà efectes si el consenteixen els seus descendents per si o pels seus representants legals. (Art. 126 CC)

- Fills incestuosos. Quan els progenitors del menor o incapaç fossin germans o consanguinis amb línia recta (Veure) i un dels pares tingué ja determinada la filiació de forma legal (per inscripció, reconeixement, etc) l'altre pare només podrà quedar determinat legalment prèvia autorització judicial, amb audiència del Ministeri Fiscal, quan convingui al menor o incapaç.

Quan el menor o incapaç arribi a la plena capacitat, podrà, mitjançant declaració autèntica, invalidar la declaració de qui és l'altre seu progenitor, si ell no l'hagués consentit.

(Art. 125CC)

Com es pot fer el reconeixement?

Es pot reconèixer per: -reconeixement davant l'encarregat del Registre Civil.

-Testament (Art. 741CC) Aquest reconeixement fet per testament no perd la seva força legal encara que es revocui el testament en que es va fer, o que a uest no contingui altres disposicions, o siguin nul·les les demés que tingué.

-Document públic: escriptura pública, etc.

Determinació de la filiació no matrimonial a través d'expedient registral.

(Art. 49.2 de la Llei del Registre Civil) Es tracta d'un expedient governatiu aprovat pel Jutge de la Instància, sempre que no hi hagi oposició del Ministeri Fiscal o de part interessada notificada personal i obligatòriament si concorre alguna d'aquestes circumstàncies:

persona del menor davant d'un judici. Les normes específiques les veurem en cada cas concret.

- (Art. 128 CC) Mentre dura el procediment pel que s'impugna la fil·liació, el jutge adotarà les mesures de protecció oportunes sobre la persona i béns del sotmés a la potestat de qui apareix com a progenitor. Per exemple: otorgar la guarda a un tercer, canvi en l'administració dels béns, etc.
- Si ens trobem en un supòsit de reclamació de la fil·liació, el jutge podrà acordar aliments provisionals a càrrec del demandat i, si s'escau, adoptar les mesures de protecció del parènter anterior. (Art. 128 CC)
- Què pot fer el menor? Les accions que corresponguin al fill menor d'edat o incapac podran ser exercitades tant pel seu representant legal (Veure) com pel Ministeri Fiscal.

Les accions de reclamació.

Quan una fil·liació es desconeix o quan hi ha una fil·liació matrimonial o no matrimonial que no coincideixi amb la realitat es pot interposar una acció de reclamació de la fil·liació davant el jutge de la instància.

Aquesta acció persegueix l'establiment formal d'una fil·liació determinada ajustada a la realitat. Es tracta d'acreditar una paternitat o maternitat real.

Qui la pot interposar?

- Si hi ha possessió d'estat, és a dir, quan s'actua conforme a l'estat que hom reclama (per exemple, fill matrimonial que fa la vida pròpia de tal, però no consta així en el Registre Civil) pot reclamar qual·sevol persona amb interès legítim. Tant si es tracta d'una fil·liació matrimonial com no matrimonial.

S'exceptua el supòsit en que la fil·liació que es reclama contradigui una fil·liació legalment determinada. En aquest cas, a menys que sigui una fil·liació determinada per sentència, s'haurà d'impugnar la fil·liació contradictòria.

(Arts. 131 i 134 CC)

- Reclamació de fil·liació matrimonial sense possessió d'estat. (Art. 132 CC)

- escrit del pare o de la mare en que reconeix la filiació.
- quan el fill es tingui com a tal per part del pare, mare o família.
- respecte de la mare sempre que es provi complementament el part i la identitat del fill.

Si es formula oposició, la inscripció de la filiació només pot obtindre's per procediment ordinari.

Determinació de la filiació no matrimonial per sentència.

Pot tractar-se d'una sentència civil o d'una sentència penal derivada dels delictes de l'art 444 del Codi Penal (Violació, estupre, rapte)

La sentència civil serà la derivada d'una acció de reclamació de filiació no matrimonial.

6.5.- Les accions judicials i registrals per impugnar i reclamar la filiació.

L'estat civil de filiació pot no correspondre amb la realitat. En aquests casos de desacord entre la realitat i la pretensió que hom té, existeix la possibilitat de diverses accions judicials i registrals. Don les accions de filiació i suposen una controvèrsia sobre l'estat civil de filiació. Poden ser accions de reclamació o bé d'impugnació.

La investigació de la paternitat.

És una de les proves definitives en matèria de filiació. Abans només s'admetia en la Compilació i per la reclamació de la filiació extramatrimonial. En l'actualitat, gràcies a la llei de 13 de maig de 1981, ja és acceptada pel CC amb tota la seva amplitud, despassant la Compilació.

L'admissió de la investigació de la paternitat suposa (Art. 127 CC) que en els judicis sobre filiació serà admissible la investigació de la paternitat i la paternitat mitjançant tot tipus de proves, inclosos les biològiques.

El jutge, però, no admitirà cap demanda en aquest sentit si no es presenta un principi de prova que serveixi per a fonamentar el que es demana.

La protecció judicial del menor.

Amb les següents normes de caràcter general la llei intenta assegurar la

- . És imprescriptible. Pot posar-se sense límit en el temps.
- . Correspon al pare, la mare o al fill.
- (Art. 132) . Si el fill mort abans de passar quatre anys des de la plena capacitat, o durant l'any següent al descobriment de les proves en que s'hagi de fonamentar la demanda, la seva acció correspon als hereus pel temps que falti per completar els terminis.

- Reclamació de la filiació no matrimonial sense possessió d'estat.

- . És imprescriptible.
- . Correspon al fill durant tota la seva vida.
- (Art. 133CC) . Si el fill mort abans de transcórrer quatre anys des de la plena capacitat, o durant l'any següent al descobriment de les proves en que es fonamenti la demanda, l'acció correspon als hereus pel temps que falti per completar els terminis.

Com s'ha de fer per interposar-la?

La tramitació es fa pel que s'anomena judici declaratiu ordinari de major quantia. (Art. 483 de la L.E.C.)

Les accions d'impugnació.

- Impugnació de la paternitat pel marit. (Art. 136CC)

- . Pot exercitar-la en el termini d'una any des de la inscripció de la filiació en el Registre Civil.
- . El termini no començarà mentre el marit ignori el naixement.
- . Si el marit mort, l'acció correspon a cada hereu pel temps que falti per completar el termini de l'any.
- . Si el marit mort sense conèixer el naixement, l'any es començarà des de que el coneixi l'hereu.

- Impugnació de la paternitat per part del fill. (Art. 137 CC)

- . El fill podrà impugnar la paternitat durant l'any següent a la inscripció de la filiació.
- . Si fos menor o incapacitat el termini començarà des de que

arribi a la majoria d'edat o a la plena capacitat legal.

- La mare que ostenti la pàtria potestat o el Ministeri Fiscal poden també exercitar l'acció en interès del fill que sigui menor o incapacitat.

- Si en les relacions familiars falta la possessió d'estat de filiació matrimonial, la demanda podrà ser interposada en qualsevol moment pel fill o els hereus.

-Impugnació de la maternitat. (Art. 139 CC) La dona podrà exercitar l'acció d'impugnació de la seva maternitat justificant la suposició de part o no ser certa la identitat del fill.

-Impugnació de la filiació materna o paterna no matrimonial. (Art. 140 CC)

a) Sense possessió d'estat:

- pot ser impugnada per aquells a qui perjudiqui.

b) Amb possessió d'estat:

- l'acció correspon a qui apareix com a fill o progenitor i als qui per la filiació puguin resultar afectats com a hereus forçosos.
- l'acció caduca als quatre anys des de que el fill, un cop inscrita la filiació, gaudeixi de la possessió d'estat corresponent.
- els fills tindran en tot cas acció durant un any després d'haver arribat a la plena capacitat.

-Impugnació dels reconeixements. (Art. 138 i 141 CC)

- Els reconeixements que determinin conforme a la llei una filiació matrimonial podran ser impugnats per visis del consentiment.
Es a dir, un reconeixement realitzat mitjançant error, violència o intimidació podrà ser impugnat per aquell que l'hagués fet.
- L'acció caduca:

- . a l'any del reconeixement, o
- . des de que s'acaba el vici del consentiment.
- . L'acció podrà ser exercitada o continuada pels hereus si l'interessat hagués mort abans de transcorrer l'any.

6.6.-El nom i cognoms de l'infant.

En general.

- LA FILIACIÓ DETERMINA ELS COGNOMS D'ACORD AMB EL DISPOSAT A LES LLEIS. (Art. 109,1.CC)
- LES PERSONES SON DESIGNADES PEL SEU NOM I COGNOMS, PATERN I MATERN, QUE LA LLEI AMPARA FRON A TOTS. (Art. 53 LRC)
- El tractament del nom i cognoms topa amb les dificultats inherents a la inadequació de la legislació del Registre Civil respecte la del CC.

El nom.

En la inscripció del nou nat s'expressarà el nom que se li dona. Tractant-se d'espanyols, els noms hauran de consignar-se en alguna de les llengües espanyoles.

Queden prohibits els noms extravagants, impropis de persones, irreverents o subversius, així com la conversió en nom dels cognoms o pseudònims. També es prohibeix la imposició al nascut del nom d'un germà a no ser que hagués mort, o qualsevol altre que faci confusa la identificació. (Art. 54 LRC)

Canvi del nom al català. A petició de l'interessat o del seu representant legal, l'encarregat del Registre substituirà el nom propi, imposit amb anterioritat a la vigència de la present llei, pel seu equivalent onomàstic en qualsevulla de les llengües espanyoles. La substitució serà gratuïta pels interessats. (Art. 2 de la llei 17/1977 de 4 de gener)

Els cognoms.

L'art. 55 de la LRC determinava (en l'actualitat no respon al CC) el règim dels cognoms . Deia:

"La filiació legítima o natural determina els cognoms.

Els fill naturals (Veure), reconeguts només pel pare, tenen els cognoms pel mateix ordre que aquest. Els reconeguts per la mare portaran els dos primers cognoms d'aquesta, poquent, si així ho volen, invertir el seu ordre.

L'encarregat del Registre imposarà un nom i uns cognoms d'ús corrent al nascut la filiació del qual no pugui determinar-los."

Amb la reforma del Codi Civil i l'equiparació dels efectes de la filiació matrimonial, no matrimonial i adoptiva plena es produeixen una sèrie de desordres que la Circular de 2 de Juny de 1981 ordena:

V. Régimen de apellidos

Debe tenerse presente que, por aplicación del artículo 109, la persona mayor de edad puede solicitar que se altere el orden de sus apellidos trucidese que, conforme a los artículos 53 L. R. C. y 104 R. R. C., los españoles son designados legalmente con sólo dos apellidos. Esta facultad podrá ejercerse en cualquier momento, ya que la norma no señala plazo ninguno, y podrá beneficiar a los que ya fueren mayores en el momento de la entrada en vigor de la Ley, pues se trata de un derecho reconocido por primera vez y que no perjudica ningún otro derecho adquirido conforme a la legislación anterior (cfr. disposición transitoria primera del Código Civil). El régimen de esta inversión de apellidos será, pues, el que para otros limitados supuestos estaba previsto en el artículo 108 del Reglamento del Registro Civil.

Atendiendo a los argumentos anteriores, esta Dirección General ha acordado hacer las declaraciones que siguen:

1.ª La inscripción de la filiación matrimonial dentro de plazo se efectuará, en principio, conforme a las normas registrales vigentes, cualquiera que sea la persona que formule la declaración de nacimiento.

2.ª Si el hijo ha nacido en los primeros ciento ochenta días del matrimonio, se inscribirá también la filiación matrimonial, salvo que que de existir la presunción de paternidad, a la vista de la declaración auténtica del marido, de la declaración de la madre y de las demás diligencias procedentes en la calificación.

3.ª Solo podrá inscribirse, en virtud de declaración formulada dentro de plazo, la filiación no matrimonial de hijo de casada, así como el reconocimiento de la filiación paterna de progenitor distinto del marido, si se comprueba antes de la inscripción que no rige la presunción legal de paternidad de éste.

4.ª Podrá inscribirse dentro de plazo la filiación matrimonial no matrimonial cuando el padre y declarante del nacimiento exprese la identidad de la madre, en concordancia con el padre o comprobación reglamentarios, aunque exista alguna duda, a la vez, su paternidad en la correspondiente inscripción de nacimiento.

5.ª La inscripción de la filiación matrimonial en expedientes de inscripción fuera de plazo de nacimiento seguirá ateniéndose a lo dispuesto en el artículo 314 del Reglamento del Registro Civil, cualquiera que sea la fecha del nacimiento, la determinación de la presunción de paternidad del marido se declara de acuerdo con la nueva Ley.

6.ª La inscripción de los reconocimientos de una filiación no matrimonial exige especialmente que se den los requisitos establecidos por los artículos 123 y 124, y no aparezcan obstáculos derivados del artículo 113, párrafo segundo, del Código Civil. Cumplidas estas condiciones, no importará que el reconocimiento no fuera inscribible según la legislación anterior, por lo que se otorga.

7.ª A efectos de inscribir fuera de plazo la filiación no matrimonial de hijo de casada, habrá de comprobarse en el expediente que no rige la presunción legal de paternidad del marido y que el hijo no ostenta la posesión de estado de filiación matrimonial.

8.ª Existirá un único Libro de Familia, con supresión del antiguo Libro de Filiación, circunscrito el primero a los hijos de un mismo origen.

9.ª El Libro de Familia se entregará en el momento de la inscripción del matrimonio, o al progenitor o progenitores que reconozcan un hijo no matrimonial o adopten a un hijo.

10. No se calificará en el Libro la condición de los hijos, a salvo de que se trate de adopción simple, la cual se reflejará en una de las hojas en blanco.

11. Figurarán también, en su caso, en las hojas no impresas la separación, nulidad o divorcio del matrimonio anteriormente certificado en el Libro de Familia.

12. Toda persona mayor de edad podrá obtener en cualquier momento, por comparecencia ante el encargado, la inversión de sus dos apellidos.

EL FILL QUAN ARRIBI A LA MAJORIA D'EDAT PODRÀ DEIXAR DUE S'ALTERI L'ORDRE DELS SEUS COGNOMS. (Art. 109.2. CC)

Els cognoms de l'adoptat en forma plena.

L'adoptat, encara que constés la seva filiació, ostentarà com a únics cognoms els del seu adoptant o adoptants. (Art. 178 CC)

Els cognoms de l'adoptat en forma simple.

En l'escriptura d'adopció podrà convenir-se la substitució dels cognoms de l'adoptat pels de l'adoptant o adoptants, o l'ús d'un cognom de cada procedència, en aquest cas es fixarà l'ordre dels mateixos. A falta de pacte exprés, l'adoptat conservarà els seus propis cognoms. (Art. 180 CC) Veure

QUAN ES PERD LA PATRIA POTESTAT, EL FILL NO OBTINTA EL CURENOM DEL PROGENITOR EN QUESTIO'
A MENYS QUE HO SOL.LICITI ELL MATIIX O EL SEU REPRESENTANT LEGAL. (Art. 111.3 CC)

(Veure:)

6.7.- . El llibre de família.

La equiparación de efectos entre la filiación matrimonial, la adoptiva plena y la no matrimonial, proclamada en el artículo 108 del Código Civil, exige para acabar con la discriminación existente la desaparición del Libro de Filiación, designado fundamentalmente a retener los nacimientos de los que se llamaban hijos naturales, y que para todos los hijos, cualquiera que sea su condición, se utilice un mismo modelo del Libro de Familia, cuya edición ya está preparada por el Ministerio.

Por consiguiente, desde la entrada en vigor de la Ley no se entregarán nuevos ejemplares del Libro de Filiación, los cuales serán devueltos al Ministerio. No hay, en cambio, inconveniente en que se entreguen a los matrimonios los actuales libros de familia, mientras no se agoten los depósitos de los mismos existentes en los Registros Civiles.

El exumen de la nueva edición del Libro de Familia único será el mejor modo de comprender las innovaciones introducidas, pero pueden indicarse ya las siguientes orientaciones básicas:

- a) El Libro se entregará al progenitor o progenitores que reconozcan un hijo no matrimonial o que adopten a un hijo en forma plena o simple, así como a quienes contraigan matrimonio, salvo, claro es, que éstos dispongan ya del Libro de Familia por el primer concepto.
- b) En el Libro figurarán únicamente los hijos comunes de ambos progenitores, o los que lo sean de un solo progenitor legalmente conocido. Los hijos de distintas procedencias figurarán, pues, en libros distintos.
- c) En la hoja relativa al matrimonio se consignará el que, en cualquier momento, contraigan entre sí los titulares del Libro.
- d) En las hojas relativas a los nacimientos de los hijos, bien sean matrimoniales, bien adoptados plenamente por ambos cónyuges o por una sola persona, bien no matrimoniales reconocidos por uno o por los dos progenitores, no se especificará directamente la condición de tales hijos.
- e) En cambio, en los casos de adopción simple, en una de las hojas en blanco se consignará el nacimiento del hijo, calificado entonces su condición de adoptado simple.
- f) También se harán constar, en su caso, en las hojas en blanco, la separación, nulidad o divorcio del matrimonio convalidado previamente, en el momento en que las resoluciones judiciales correspondientes se inscriban en el Registro competente.

CIRCULAR de 2 de juny de 1981.
(BOE de 5 de juny de 1981)

L'adopció

7.1.- Què és l'adopció?

Es senzillament un negoci jurídic que serveix per establir un lligam entre persones semblant al de la filiació.

7.2.- Qui pot adoptar i ser adoptat?

Qui pot adoptar? (Art. 172 CC)

-Pot adoptar tota persona que:

- . estigui ~~en~~ple exercici dels drets civils. (No: incapacitats, menors no emancipats, concursats o fallits, etc)
- . tingui 30 anys complerts
- . tingui 16 anys més que l'adoptat.

En l'adopció per marit i muller n'hi haurà prou que un d'ells hagi arribat a aquesta edat o tingui més de setze anys.

-No pot adoptar:

- . aquella persona que ho tingui prohibit pel seu estatut religiós. (P. ex. capellà)
- . el tutor al seu pupíl, abans de ser aprovats els comptes de la tutela.
- . un dels cònjuges sense consentiment de l'altre, llevet separació o divorci.

-Ningú podrà ser adoptat simultàniament per més d'una persona a la vegada, a menys que siguin cònjuges.

Qui pot ser adoptat?

Pot ser adoptada tota persona física de qualsevol edat, sempre que tingui setze anys menys que l'adoptant.

7.3.- Com s'ha de fer per adoptar? (Art. 173-175 CC)

1.- Davant el jutge. S'ha de tramitar un expedient davant del jutge de la ins-
tància. Hauran d'intervenir en aquest tràmit els implicats que a continuació
s'esmenten. Es diferencia entre consentiment i assentiment perquè l'assen-
timent pot ser suplert pel jutge si no es dona, no en canvi el consentiment. En-
cara que en l'article del Codi Civil no es distingeixi explícitament, l'Ex-
posició de Motius de la reforma de l'adopció així ho indica.

En l'escrit que s'adreça al jutge s'exposaran les
raons per a l'adopció i la concurrència dels requi-
sits legals. S'acompanyaran a l'escrit les partides
de baptisme o certificacions de naixement de l'adop-
tant i adoptat i els demés documents pertinents. S'ha-
rà de fer constar també informació sobre el que no
es pugui provar en document i sobre la utilitat de
l'adopció per l'adoptat. (Art. 1825 LEC)

Qui ha de consentir l'adopció?

- L'adoptant o adoptants si són cònjuges. Si només adopta un,
l'altre cònjuge haurà de manifestar el seu assentiment.
- L'adoptat si té més de catorze anys. En el seu cas, també
haurà de consentir el seu cònjuge. (No caldrà si estan separats)
- el pare i la mare, conjuntament o per separat, de l'adoptat
menor d'edat subjecte a pàtria potestat.
- el tutor amb autorització del Consell de Família si la tutela
estigués constituïda.

Qui ha d'assentir?

- El pare i la mare que tinguin la pàtria potestat del menor
adoptat major de 14 anys. No caldrà si el menor està emancipat.
- Si només adopta un cònjuge, l'altre.

Recordem que l'assentiment pot suplir-lo el jutge.

Persones que tenen dret a audiència:

- menor de catorze anys si el jutge considera que té suficient
discerniment.
- pare o mare privats de la pàtria potestat.
- qui exerceixi la guarda de l'adoptat
- pare o tutor dels menors abandonats si fossin coneguts o es presentessin.

Després de tramitar aquest expedient judicial, el jutge resoldrà segons la LEC. Si la resolució és positiva s'ha d'avançar en les següents fases.

2.-Davant el notari.

Un cop s'ha aprovat judicialment l'adopció, s'haurà d'acudir al notari i lliurar escriptura pública de la mateixa.

3.-Al Registre Civil.

Donada ja l'escriptura, l'haurem d'inscriure en el Registre Civil corresponent. El Registre Civil no publicarà, a partir de l'adopció, cap data que reveli l'origen de l'adoptat, ni la seva condició de tal. Llevat dels casos taxativament establerts en la legislació del Registre Civil, no es podrà expedir certificació literal.

7.4.-L'adopció de menors abandonats. (Art. 174 CC)

Presenta les següents peculiaritats:

-La situació d'abandó ha de ser apreciada i declarada pel jutge competent en el tràmit de l'expedient d'adopció.

-No serà necessari el consentiment dels pares o tutors, sens perjudici de que se'ls esculti si són coneguts o es presentessin.

-Quan es considera abandonat un menor?

- . quan es tracti d'un menor de catorze anys i no hi hagi cap persona que li assegurí guarda, aliments i educació.
Es irrellevant si les causes són voluntàries o involuntàries.
- . quan un menor es deixa abandonat en una casa o establiment benèfic es considerarà abandonat si:
 - .el menor ha sigut entregat sense dades que revelin la seva filiació.
 - .quan siguent reconeguda la filiació, consti la voluntat dels pares o guardians d'abandonar el menor, manifestada amb simultaneïtat a la seva entrada o inferida d'actes posteriors.

Si passats trenta dies sense que la mare, pare o tutor, o altres familiars, s'interessin per ell de manera efectiva, amb actes que demostrin la seva voluntat d'assistència, es considerarà que hi ha hagut abandonament.

La mera petició de notícies no interromp, per ella mateixa, aquest termini.

7.5.- La revocació de l'adopció.

¿Es pot revocar l'adopció o declarar-la ineficax? (Art. 177CC)

-L'adopció és irrevocable.

-Si es pot demanar que l'adopció es declari extingida judicialment.

Poden fer-ho:

-L'adoptat dintre dels dos anys següents a la seva majoria d'edat o a la data en que la incapacitat hagués desaparegut. S'ha de fonamentar en alguna d'aquestes causes (Art. 854 CC):

- . haver perdut la pàtria potestat
- . haver negat aliments als fills o descendents sense motiu legítim.
- . haver atestat un dels pares contra la vida de l'altre si no hi hagués hagut reconciliació entre ells.

S'han de sumar a aquestes causes les que fan als pares incapaces de succeir per causa d'indignitat. (Art. 756 CC). Entre elles, els pares que abandonin als seus fills, prostituteixin a les filles o atentin al seu pudor o hagin estat condemnats en judici per atentar contra la vida del testador, cònjuge, ascendent o descendent.

-El pare o la mare, dintre dels dos anys següents a l'adopció. Només, però, si no haguessin intervingut en l'expedient d'adopció ni haguessin consentit si proven que no fou per culpa seva.

-El Ministeri Fiscal sempre que arribin al seu coneixement motius greus que afectin a l'adoptat menor d'edat o incapacitat.

L'extinció de l'adopció no abastarà als efectes patrimonials produïts anteriorment.

A part d'aquests supòsits es podrà demanar la nul·litat de l'adopció si aquesta no

-39-
s'hagués pogut fer per causa d'alguna prohibició, per vicis de la voluntat (error, violència, etc) o per manca de consentiment.

7.6.-Quins són els efectes de l'adopció?

Genèricament, corresponen al fill adoptiu els mateixos drets i obligacions que als fills per naturalesa. LA FILIACIO MATRIMONIAL I LA NO MATRIMONIAL, AIXI COM L'ADOPCIÓ PLENA TENEN ELS MATEIXOS EFECTES. (Art. 108 CC). Més endavant veurem els dos tipus d'adopció que hi ha.

Heus ací una relació dels efectes:

- . l'adoptant té la pàtria potestat del menor d'edat. Si s'adopta al fill d'un cònjuge la pàtria potestat serà compartida.
- . obre la possibilitat de la tutela, prescindint de les criades legals als parents per naturalesa.
- . crea lligam de parentiu a tots els efectes.
- . dóna dret a aliments.
- . té efectes en el camp de l'adquisició de la nacionalitat.
- . el règim de noms depèn de si l'adopció es plena o simple.
- . en l'esfera successòria també s'haurà d'estar a si l'adopció és plena o simple.

7.7.-L'adopció plena. (Art. 178 i 179 CC)

Qui pot adoptar en forma plena?

- . els cònjuges que visquin junts i procedeixin conjuntament.
- . el cònjuge separat legalment
- . persones vídues, solteres i divorciades.
- . un dels cònjuges al fill de l'altre.

Qui pot ser adoptat en forma plena?

- . els menors de catorze anys.
- . els que essent majors de catorze anys estiguessin visquent abans d'arribar-hi a la casa i companyia dels adoptants o de qualsevol d'ells.
- . si no es dóna aquesta circumstància també es podran adoptar als majors units a l'adoptant per vincles familiars o afectius a valorar pel jutge.

Efectes de l'adopció plena. Es produeix una desvinculació total amb la família d'origen. Així:

- . l'adoptat, encara que consti la seva filiació, tindrà com a únics cognoms els de l'adoptant o adoptants.
- . a l'adoptat no li seran exigibles deures per raó de paternitat amb els seus ascendents o col·laterals per naturalesa.
- . en l'esfera successòria queda completament vinculat en tot a l'adoptant.

Els parents per naturalesa no tenen cap dret en l'herència de l'adoptat. Només se'ls reconeix als ascendents per naturalesa dret prioritari en la successió de les coses que ells haguessin donat als seus fills. (Art. 912 CC)

7.8.-L'adopció simple. (Art. 180 CC)

Per adoptar i ser adoptat en forma simple n'hi ha prou amb el demanat de forma general per l'adopció.

Efectes:

- . Rèim de cognoms: en l'escriptura d'adopció es podrà acordar la substitució dels cognoms de l'adoptat pels de l'adoptant o adoptants, o bé l'ús d'un cognom de cada procedència, havent-se de fixar en aquest cas, l'ordre dels mateixos.

Si no hi ha pacte exprés, l'adoptat conservarà els seus propis cognoms.

Es, en definitiva, un règim de llibertat de pactes.

- . Pel que fa al règim successori:

- . adoptat i adoptant no tenen entre si drets legitimaris.
- . en la successió intestada, el fill adoptiu o els seus descendents i l'adoptant són cridats immediatament després de cònjuge vidu, amb exclusió dels col·laterals.
- . En el seu cas, el fill adoptiu o els seus descendents exclouen l'adoptant o adoptants.

La patria potestat

-41-

L'infant, indefens de tot el que el volta, és una persona que té drets. No és un objecte de drets. El Codi Civil diu que és susceptible de drets (Art. 32), hem d'anar més enllà, l'infant és subjecte de drets.

L'infant, però, no té la capacitat per defensar-se. Per això cal parar esment en el tema de la pàtria potestat ja que afecta de forma decisiva a l'infant i al jove fins que aquests no arriben a la seva plena capacitat.

8.1.-Què és la pàtria potestat ?

És el conjunt de drets i deures que els pares tenen envers els fills no emancipats. S'ha d'exercir sempre en benefici dels fills, d'acord amb la seva personalitat. (Art. 154 CC)

8.2.-Drets i deures dels fills envers els pares.

- Els fills han d'obeir els seus pares mentre estiguin sota la seva potestat. Aquesta obediència desapareix quan es tracta d'actes il·lícits. (Art. 155 CC)
- Els fills han de respectar sempre els pares. (Art. 155 CC)
- Els fills han de contribuir equitativament, segons les seves possibilitats al manteniment de les càrregues familiars mentre convisquin amb la família. (Art. 155 CC)
- Els fills deuen assistència i cura als pares (Art 143 CC)
- Els fills sempre han de ser escoltats pels pares abans d'adoptar les decisions que els afectin, això segons la llei, " si els fills tinguessin suficient judici" (Art. 154 CC)
- Els fills tenen el dret de relacionar-se amb els parents i "allegados". En cas d'oposició, el jutge a petició del menor o del parent a "allegado" resoldrà segons els casos. (Art. 161 CC)

8.3.-Drets i deures dels pares envers els fills.

"Els pares han de donar assistència completa als fills tinguts dins o fora del patrimoni, durant la minoria d'edat i en altres casos en que la llei els obligui." (Art. 39 Const.)

Els pares han de : (Art. 154 CC)

- Vetllar pels fills
 - Tenir-los en la seva companyia.
 - Alimentar-los.
 - Educar-los . L'art. 27 de la Constitució reconeix el dret a l'educació i garanteix el dret que assisteix als pares per tal que els fills rebin la formació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions. Estableix també que l'en- senyament bàsic és obligatori i gratuït.
 - Representar-los
 - Portar l'administració dels seus béns.
- Els pares tenen les facultats de:
- Correcció raonable i moderada. Els pares podran en l'exercici de la seva potestat sol·licitar l'auxili de l'autoritat.
 - facultat de triar el nom.
 - facultat de consentir que sigui adoptat.

8.4.-Qui exerceix la pàtria potestat?

LA PATRIA POTESTAT L'EXERCEIXEN ELS DOS PARES CONJUNTAMENT.(Art. 154 I 156 CC)

- Ara bé:
- Pot exercitar-la també un sol amb el consentiment exprés o tàcit de l'altre.
 - Són vàlids els actes que realitza un dels pares conforme a l'ús social i a les circumstàncies o en situacions d'urgent necessitat.
 - En defecte o per absència, incapacitat o impossibilitat d'un dels pares, la pàtria potestat serà exercida exclusivament per l'altre.

¿Què passa si no hi ha acord en l'exercici de la pàtria potestat ?

- Qualsevol dels dos podrà acudir al jutge, el qual després d'escoltar-los a ambdós i al fill si tingués suficient judici, i en tot cas si té més de dotze anys, atribuirà sense ulterior recurs, la facultat de decidir al pare o a la mare.

-Si hi ha desacords reiterats o qualsevol causa que oerjuniqui la pàtria potestat, el jutge podrà atribuir-la totalment o parcialment a un dels pares, o distribuir entre ells les funcions. Aquesta mesura no pot durar mai més de dos anys.

¿Què passa en cas de separació? (Veure punt 15)

-Si els pares viuen separats, la pàtria potestat s'exercirà per aquell amb qui el fill visqui.

-No obstant, el jutge, a sol·licitud fonamentada de l'altre progenitor, podrà, en interès del fill, atribuir al sol·licitant la pàtria potestat per a que l'exerciti conjuntament amb l'altre progenitor o distribuir entre el pare i la mare les funcions inherents al seu exercici

-Si els pares viuen separats i no decideixen de comú acord, els fills menors de set anys quedaran a la cura de la mare, llevat que el jutge, per motius especials, decidís una altra cosa. (Art. 159CC)

-El pare o la mare podran ser privats totalment o parcialment de la seva potestat per sentència fonamentada en l'incompliment dels deures inherents a la mateixa o dictada en causa criminal o matrimonial. (Art. 170 CC)

¿Qui exerceix la pàtria potestat dels fills del menor no emancipat?

-El Codi Civil contempla l'emancipació per matrimoni. (Veure).
Ara bé, si no hi ha matrimoni el menor no emancipat exercirà la pàtria potestat sobre els seus fills amb l'assistència dels seus pares, i a falta d'ambdós, del seu tutor; en cas de desacord o d'impossibilitat, amb la del jutge (Art. 157 CC)

Si no s'exerceix la pàtria potestat...

El pare i la mare encara que no exerceixin la pàtria potestat, tenen el dret de relacionar-se amb els seus fills menors, llevat dels adoptats per altre de manera plena o conforme al disposat en resolució judicial.

8.5.- L'actuació de la Justícia.

Quan les coses van malidades s'ha d'acudir a l'autoritat governativa i a la judicial.

¿Qui pot anar al jutge? (Art. 158 CC)

Poden anar-hi: . el propi fill
 . qualsevol parent
 . el Ministeri Fiscal

El jutge dictarà:

- 1.- Les mesures cautelars convenientes per assegurar la pres-
tació d'aliments i proveir a les futures necessitats del
fill, en cas d'incompliment d'aquest deure dels pares.
- 2.- Les disposicions apropiades a fi d'evitar als fills per-
turbacions danyoses en els casos del canvi del titular
de la potestat de guarda.
- 3.- En general, les demés disposicions que consideri oportunes a fi d'apartar el menor d'un perill o d'evitar-li perjudicis.

8.6.- L'extinció de la pàtria potestat.

¿Quan s'acaba la pàtria potestat? (Art. 169 CC)
La pàtria potestat s'acaba:

- 1.- Per la mort o declaració de decés dels pares o del fill.
- 2.- Per l'emancipació.
- 3.- Per l'adopció del fill.

Privació total o parcial.

El pare o la mare podran ser privats totalment o parcialment de la seva potestat per sentència fonamentada en l'incompliment dels deures inherents a la mateixa o dictada en causa criminal o matrimonial.

Els tribunals podran, en benefici i interès del fill, acordar la recuperació de la pàtria potestat quan hagués cessat la causa que motivà la privació.

(Art. 170 CC)

8.7.-La pàtria potestat prorrogada.

(Art. 171 CC)

Què és la pàtria potestat prorrogada?

Són certs casos en que la pàtria potestat no acaba amb l'emancipació del fill sinó que per certes circumstàncies que l'afecten tots els efectes de la pàtria potestat es mantenen prorrogats

Supòsits

-La pàtria potestat sobre els fills que haguessin estat incapacitats per deficiències o anomalies psíquiques o per sordmudesa, quedarà prorrogada per ministeri de la llei quan arribin a la majoria d'edat.

-Si el fill major d'edat, solter que visqués en companyia dels seus pares o de qualsevol d'ells fos incapacitat per alguna de les causes indicades no es constituirà la tutela, sinó que es rehabilitarà la pàtria potestat, que serà exercida per qui correspongués si el fill fos menor d'edat.

-Compte! La pàtria potestat prorrogada en qualsevol d'aquestes dues formes s'exercirà amb subjecció a l'especialment disposat en la resolució d'incapacitació i subsidiàriament per les normes de la pàtria potestat

Quan s'acaba la pàtria potestat prorrogada?

La pàtria potestat prorr gada acabarà:

- 1.-Per la mort o declaració de decés d'ambdós pares o del fill.
- 2.-Per l'adopció del fill.
- 3.-Per haver-se decretat la cessació de la incapacitació.
- 4.-Per haver contractat matrimoni l'incapacitat.

Si al cessament de la pàtria potestat prorrogada subsistís l'estat d'incapacitació, es constituirà la tutela.

La representació del fill

-46-

Els fills menors d'edat no emancipats tenen la capacitat jurídica limitada i necessiten, per tant, que algú els representi. Heus ací com funciona la representació.

9.1.-Qui representa als fills? (Art. 162CC)

Normalment: els pares que ostenten la pàtria potestat tenen la representació legal dels seus fills menors no emancipats.

Altres supòsits: .situacions de conflicte, que analitzem a continuació.
.tutor (Veure)
.exercici de la guarda legal

9.2.-Quines limitacions hi ha en aquest exercici? (Art. 162 CC)

Queden fora de l'àmbit de representació:

- .els actes relatius a drets de la personalitat (són els drets inherents a la mateixa condició de persona i que només pot realitzar el subjecte concret) o altres que el fill, d'acord amb les lleis i amb les seves condicions de maduresa, pugui realitzar per ell mateix.

- .quan hi ha conflicte d'interessos entre els pares i el fill.
- .el relatiu als béns que estan exclosos de l'administració dels pares.

Els pares que volen fer un contracte a on s'obliga al fill a realitzar algun tipus de prestacions personals necessiten que el fill dongui abans el seu consentiment si té suficient judici. Això sens perjudici del que pugui disposar el jutge, tal i com hem vist amb anterioritat.

Tota la representació ha de quedar enmarcada en l'exercici correcte de la pàtria potestat, ja que és una de les atribucions principals d'aquesta. Així doncs, per la correcta interpretació del tema que tractem, caldrà remetre'ns a l'apartat anterior.

9.3.-Què passa en cas de conflicte? (Art 163 CC)

Quen_: -el pare i la mare tinguin interesos oposats als dels fills no emancipats.
-el pare i la mare tenen interessos oposats al fill menor emancipat la capacitat del qual han de completar

S'ha de nomenar al fill un defensor que el representi en judici i fora d'all.

-Si el conflicte d'interessos existís només amb un dels progenitors, correspon a l'altra per llei, i sense necessitat especial de nomenament representar el menor o completar la seva capacitat.

Qui pot demanar-lo?

Poden demanar al jutge el nomenament d'un defensor pel menor:

- pare
- mare
- menor
- Ministeri Fiscal
- qualsevol persona capaç de comparèixer en judici.

A qui nomenarà el jutge com a defensor?

El jutge nomenarà defensor amb les facultats que assenyali:

- 1.- el parent del menor a qui en el seu cas correspondria la tutela legítima.
- 2.- a falta d'aquest o quan tingués interessos contraposats a un altre parent
- 3.- o a un estrany.

Quina validesa tenen els actes realitzats pel menor sense assistència del seu representant legal?

Els actes són anul·lables, és a dir, es pot demanar la nul·litat dels mateixos. Poden, però, ser ratificats pels representants i adquireixen validesa si estan d'acord amb les lleis.

Veure LEC: 1952 a 1960
1944 a 1995

Els béns del menor

-42-

10.1.- L'administració dels béns dels fills.

Abans de l'actual regulació els pares tenien l'usdefruit dels béns dels fills, és a dir, no tenien la propietat dels seus béns, però sí el seu rediment.

Qui administra els béns?

-Els pares administraran els béns dels fills amb la mateixa diligència que els seus propis, complint les obligacions generals de tot administrador i les especials establertes en la Llei Hipotecària.

-No seran administrats pels pares:

- 1.-Els béns adquirits per títol gratuït (donació, etc) quan el disposant així ho hagués ordenat. Es complimentarà estrictament la voluntat d'aquest sobre l'administració dels béns i els seus fruits.
- 2.-Els adquirits per successió en que el pare, la mare, o ambdós haguessin sigut justament desheredats o no haguessin rebut heretat per causa d'indignitat, que seran administrats per la persona designada pel causant i en el seu defecte i successivament, per l'altre progenitor o per un administrador judicial especialment nomenat.
- 3.-Els dels fills adoptats en forma simple, quan així ho hagués acordat el jutge que hagués aprovat l'adopció.
- 4.-Els que el fill major de setze anys hagués adquirit amb el seu treball o indústria. Els actes d'administració ordinària seran realitzats pel fill, que necessitarà el consentiment dels seus pares pels que exce-
deixin d'ella.

(Art. 164 CC)

Quina relació hi ha entre els béns dels fills i els dels pares?

- Pertanyen sempre al fill no emancipat els fruits dels seus béns així com tot el que adquireixi amb el seu treball o indústria.
- No obstant, els pares podran destinar els del menor que visqui amb tot cos o amb un sol d'ells, en la part que correspongui al manteniment de la família.

-A aquest efecte es lliurarà als pares, en la mesura adequada, els fruits dels béns que ells no administrin. Queden fora els números 1, 2 i 3 de l'apartat anterior i el quehagi sigut donat als fills especialment per a la seva educació o carrera, però si els pares no tinguessin mitjans podran demanar al jutge que s'els entregui la part que en equitat procedeixi.

(Art. 155 CC)

Quines són les limitacions dels pares en l'administració dels béns dels fills?

-Els pares no podran renunciar als drets de que els fills siguin titolars ni alienar o gravar els seus béns immobles, establiments mercantils o industrials, objectes preciosos i valors mobiliaris, llevat el dret de subscripció preferent d'accions, sinó per causes justificades d'utilitat o necessitat i prèvia l'autorització del jutge del domicili, amb audiència del Ministeri Fiscal.

-Si els pares volguessin repudiar una herència, llegat o donació del fill hauran de demanar autorització judicial. Si el jutge denega l'autorització, s'entendrà automàticament acceptat el llegat, herència o donació. L'acceptació de l'herència s'entendrà feta, en tot cas, a benefici d'inventari.

-No caldrà autorització judicial si el menor hagués complert setze anys i consentís en document públic, ni per l'alienació de valors mobiliaris sempre que el seu import es reinverteixi en béns o valors segurs.

(Art. 166 CC)

Es poden demanar comptes als pares per l'administració dels béns?

SI, ja que els fills han de ser escoltats sempre abans de prendre decisions que els afectin. (Ép! si tenen suficient judici ?!) (Art. 154 CC)

-Els pares no estaran obligats a rendir comptes dels fruits dels béns dels fills que s'ha in dedicat a mantenir la família. (Art. 155 CC).

-A la fi de la pàtria potestat els fills podran exigir als pares que es passin comptes de l'administració que han exercit sobre els seus béns fins llavors. Aquesta acció es pot exercir dintre dels 5 anys següents.

En cas de fer-se malbé els béns per culpa o culpa greu, respondran els pares dels danys i perjudicis sofrits. (Art. 156 CC)

Què fer quan perill en els béns del fill?

Quan l'administració dels pares posa en perill el patrimoni del fill, el jutge, a petició del propi fill, del Mini teri Fiscal o de qualsevol parent del menor, podrà adoptar les mesures que estimi necessàries per a la seguretat i cura dels béns, exigir caució o fiança per a la continuació en l'administració o, fins i tot, nomenar un administrador.

Limitacions en l'arrendament dels béns del menor.

Els pares o tutors respecte dels béns dels menors o incapacitats, i els administradors de béns que no tinguin poder especial no podran donar en arrendament les coses per termini que no excedeixi de sis anys. (Art. 1546 CC)

10.2.-L'adquisició per possessió.

Quan s'adquireix per possessió? La possessió s'adquireix per l'ocupació material de la cosa o dret posseït, o pel fet de quedar aquests subjectes a l'acció de la nostra voluntat, o pels actes propis i formalitats legals establertes per adquirir tal dret.

EL MENOR POT ADQUIRIR LA POSSESSIO DE LES COSES. Però necessita l'assistència dels seus representants legítims per usar dels drets que de la possessió neixin a favor seu. (Art. 443 CC)

10.3.-El menor i les donacions.

Qui pot fer una donació?

Podran fer donació tots els que puguin contractar i disposar dels seus béns. (Art 624 CC)

El menor, per tant, en queda en principi exclòs, segons veurem en el tema de la contractació.

Una donació necessita ser acceptada: pot acceptar-la un menor?

Si, si es totalment gratuïta.

Cas de que la donació sigui condicional o tingui alguna càrrega, necessitarà la intervenció dels seus legítims representants.

Per les donacions fetes a concebuts i no nascuts, vaure

10.4.-El menor i els contractes.

EL MENOR NO EMANCIPAT, EN PRINCIPAL, NO POT CONTRACTAR, ja que segons el CC (Art. 1263) els menors no emancipats no poden prestar consentiment. Han de prestar consentiment els seus representants legals, pares o tutors. (Veure)

I si, malgrat tot, el menor contracta?

El contracte no és nul, sinó que és anul·lable, és a dir, produirà efectes si no instem una declaració de nul·litat del mateix. (Art. 1.300C)

L'acció per annular la nul·litat del contracte s'acaba als quatre anys, que començaran a contar amb els anys des de que sortissin de la tutela. (Art. 1301 CC)

Pot interposar aquesta acció de nul·litat el representant del menor i el mateix menor quan arribi a la majoria d'edat. Les persones capaces no podran al·legar la incapacitat d'aquella amb qui contractaren. (Art. 1302 CC)

(Veure 1304 C)

El parentiu: les relacions amb els parents

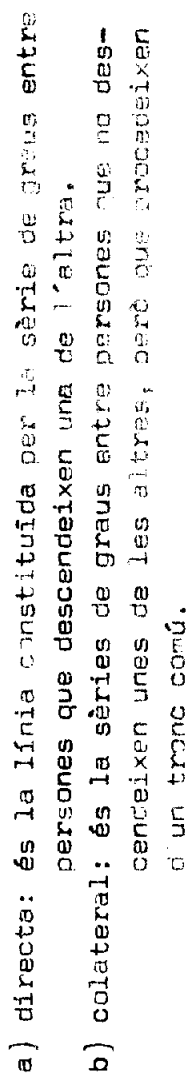
11.1. -Què és el preventiu?

Les relations personnelles d'exécution de la dette, les biens, les revenus, les oncles. L'annexion parvient à cet égard à l'indication, la détermination d'un aspect important de la vie de la succession, tutelle, aliments, etc.

11.2.-Com es constabilitza?

La proximitat del parentiu es determina pel nombre de generacions. Una generació forma un grau. (Art. 375cc)

La série de grous forment une linia, que pot ser vitreus i col (grou) (Art 916-63)

Parlem de línia ascendent i descendent per significar en la línia ascendent el lligam entre la persona i aquells d' qu' ella descendeix i línia descendent pel lligar entre el cap de família i els que descendeixen d'ell. (Art. 917.33)

En les línies es contenen tants graus com generacions o com persones, descomptant la del progenitor.

- en la recta es puja únicament fins el tronc, així, el fill pista del pare un grau, dos de l'avi, tres del besavi, etc.
- En la colateral es puja fins al tronc comú i després es baixa fins a la persona amb qui es fa el càlcul. Per això, el germà pista dos graus del germà, tres de l'oncle germà del seu pare o mare, quatre del cosí germà, etc.

AQUEST CÀLCUL REMEX EN TOTES LES CATEGORIES. (Art. 919 CC)

11.3.- Les obligacions per raó del parentiu.

El parentiu afecta a tot un seguit de matèries alguna de les quals desenvolupa el Recull. El parentiu està relacionat amb:

- l'adopció.
- l'absència.
- la tutela i el Consell de Família
- el matrimoni: impediments i nul·litat.
- herències i testaments.
- aliments entre parents.

Parem especial esment en aquest apartat a l'obligació d'aliments entre parents.

Què s'entén per aliments?

S'entén per aliments tot el que és indispensable pel manteniment, habitació, vestit i assistència mèdica.

Els aliments comprenen també l'educació i instrucció de l'alimentista mentre sigui menor d'edat i fins i tot després quan no hagi acabat la seva formació per causa que no li sigui imutable.

Entre els aliments s'inclouen també les despeses d'embaràs i el part, si no estan cobertes d'altre manera. (Art. 142 CC)

Qui està obligat a satisfer aliments?

Estan obligats a donar-se recíprocament aliments, en

tota l'extensió de l'apartat anterior:

- 1.- Els cònjugs.
- 2.- Els ascendents i descendents.

Els germans només es deuen els auxillis necessaris per a la vida, quan els necessitin per qualsevol causa que no sigui imputable a l'alimentista, i s'extindran, si s'escau, als que precisin per a la seva educació.

(Art. 143 CC)

A qui es poden reclamar?

La reclamació d'aliments quan procedeixi i siguin dos o més els afectats obligats a donar-los, es farà per l'ordre següent:

- 1.-Al cònjuge.
- 2.-Als descendents de grau més pròxim.
- 3.-Als ascendents, també de grau més pròxim.
- 4.-Als germans, però estan obligats en darrer lloc als que només siguin uterins o consanguinis.

Entre els descendents i ascendents es regularà la gradació per l'ordre en que siguin cridats a la successió legítima de la persona que tingui dret a aliments. (Veure) Art. 144CC

Quan siguin dos o més els obligats a donar aliments, es repartirà entre ells el pagament de la pensió en proporció al seu caudal respectiu. (Art. 145 CC). Ara bé:

- En cas d'urgent necessitat i per circumstàncies especials, podrà el jutge obligar a una sola d'elles a que els dongui provisionalment, sense perjudici del seu dret a reclamar dels demés obligats la part que els correspongui.
- Quan dos o és alimentistes reclamin a la v gada aliments d'una mateixa persona obligada legalment a donar-los, i aqu s ta no tingués cabal suficient per atendre'ls a tots, es guardrà l'ordre establert al principi d'aquest apartat, a no ser que els alimentistes concurrents fossin un cònjuge i un fill subjecte a la pàtria potestat, en el qual cas aquest serà preferit a aqu ll. (Art. 144 CC)

Quina quantia ha de pagar?

-La quantia dels aliments serà proporcional al cabal o medis de qui els dona i a les necessitats de qui els rep.

-Els aliments es reduiran o augmentaran proporcionalment segons l'augment o la disminució que tinguin les necessitats de l'alimentista i el cabal del que els ha de satisfer. (Art. 147 CC)

-L'obligat a donar aliments podrà, a la seva elecció, satisfar-los o pagar la pensió que es fixi o rebent i mant nint en la seva llar al qui tingui el dret als aliments.

Des de quan són exigibles els aliments?

-L'obligació de donar aliments serà exigible des de que els necessites, per subsistir, la persona que tingui dret a rebre'ls; però no s'abonaran sinó des de la data en que s'internosí la demanda.

-Es verificarà el pagament per mesos anticipats, i, quan mori l'alimentista, els seus hereus no estaran obligats a tomar el que aquest hagués rebut anticipadament.

-El jutge, a petició de l'alimentista o del Ministeri Fiscal, ordenarà amb urgència les mesures cautelars oportunes per assegurar els anticipos que faci una entitat pública o una altra persona i proveir a les futures necessitats.
(Art. 148 CC)

Quan s'acaba l'obligació de donar aliments?

-L'obligació de donar aliments cessa amb la mort de l'obligat, encara que els dongués en compliment d'una sentència ferma. (Art. 150 CC)

-Cessarà també l'obligació:

- 1.-Per mort de l'alimentista.
- 2.-Quan la fortuna de l'obligat de l'obligat a donar-los s'hagués reduït fins el punt de no poder satisfer-los sense desatendre les seves pròpies necessitats i les de la seva família.
- 3.-Quan l'alimentista pugui exercir un ofici, professió o indústria a hagi adquirit un nivell de vida suficient en el que no calgui la pensió alimentícia per la seva subsistència.

4.-Quan l'alimentista, sigui o no hereu forçós, hagués comés alguna falta de les que donen lloc a la desheredació.

5.-Quan l'alimentista sigui descendent de l'obligat a donar aliments, i la necessitat d'aquell provingui de la mala conducta o de la falta d'aplicació a treball, mentre subsisteixi aquesta causa.

(Art. 1609 CC)

Es pot transaccionar sobre els aliments?

NO ES RENUNCIA NI TRANSMISSIBLE A UN TERCER EL DRET ALS ALIMENTS. Tampoc poden compensar-se amb el que l'alimentista degui a qui ha de donar-los.

Però podran compensar-se i renunciar-se les pensions alimentícies estranyes, i transmetre's a títol onerós o gratuït el dret a demandar-les. (Art. 161 CC)

Documentació important

Per la reclamació d'aliments la L. E. C. contempla un procediment especial, caracteritzat per la seva rapidesa. (1609-1617 LEC). Concedits els aliments provisionals que aquest procediment estableix, s'haurà d'anar a un judici declaratiu ordinari.

S'ha de presentar com a documentació inicial que s'acompanyi a la demanda d'aliments provisionals el següent:

- document acreditatiu del parentiu.
- circumstàncies que donen dret als aliments.
- possibles testimonis.
- cubal aproximat de la persona a qui es demanen i necessitats de la persona que els ha de rebre. (Art. 1609 LEC)

Compte! TOT el que s'ha vingut explicant és aplicable a la resta de casos en que pel

Codi Civil, per testament o per pacte es tingui dret a aliments, llevat el pactat, l'ordenat pel testador o el disposat per la llei pel cas especial de que es tracta. Art. 161 CC

L'INFANT TE DRET A RELACIONAR-SE AMB ELS PARENTS. (Veure)

La Tutela

fot el que fa referència a la tutela s'ha de reformar de forma general ben aviat. És de lamentar que això no s'ha ués fet conjuntament amb tota la filiació ja que després d'una disposició d'un cas harmònic i no com ara, que l'expressió i el detall de la resolució de la tutela la fan, com a figura jurídica, massa complexa i poc adequada a les necessitats reals.

Eraja també la gran extensió derivada del Codi Civil a la figura dels de cent articles, amb Consell de Família.

Per aquestes raons, i sobretot pel fet que la llei de tutela es troba ja en tràmit parlamentari només donarem una visió d'allò veritablement important per a la infància i la joventut.

12.1.-Què és i què pretén la tutela? (Art. 199cc)

L'objecte de la tutela és la guarda de la persona i béns, o solament dels béns, dels que, no estant sota la pàtria potestat, són incapaços de governar-se per ells mateixos.

La tutela ve a complir les funcions de la pàtria potestat, lliguent com a funció primordial la protecció del menor.

12.2.-Qui pot estar subjecte a tutela? (Art. 200 cc)

- . els menors d'edats no emancipats legalment .
- . també s'aplica als bojos o dements, encara que tinguin intervals lúcids, sornuts que no sàpiguin llegir ni escriure, els declarats prodigis i als que estiguin sotrint pena d'interdicció civil.

12.3.-Qui i com es pot constituir la tutela? (Art. 201 cc)

La tutela es constitueix per:

- 1.-Testament.
- 2.-Llei
- 3.-Pel Consell de Família

-66-

La tutela testamentària (Art. 206 i 207 CC)

- Tant el pare com la mare poden en el testament nomenar tutor i protutor pels seus fills menors i als majors incapacitats.
- També pot nomenar tutor als menors o incapacitats qui els deixi herència o llegat d'importància. (L'herència és una atribució patrimonial per causa de mort de forma general, el llegat és una atribució particular). En aquest cas, però, el nomenament no tindrà cap efecte fins que el Consell de Família hagi resolt acceptar l'herència o llegat.
- En tot cas, és necessari que la persona a qui es nomena tutor o protutor no es trobi sotmès a la tutela testamentària de qualsevol altre.

La tutela legítima. (Art. 211 i 212 CC)

És la que ve fixada per llei en defecte de la testamentària.

La tutela legítima dels menors no emancipats correspon únicament:

- 1.- A l'avi de menys edat.
- 2.- Al major dels germans que convisqui i hagi conviscut amb el subjecte a tutela.

Als caps de les cases d'exposits són els tutors dels pacients i educats en elles. La representació en judici d'aquells funcionaris, en la seva qualitat de tutors, anirà a càrrec del Ministeri Fiscal.

La tutela dativa (Art. 231-232 CC)

Si no hi ha tutor testamentari ni persones cridades per la llei a exercir la tutela vacant, correspon al consell de família l'elecció del tutor.

El Jutge municipal que descuidi la reunió del consell de família en qualsevol cas que s'hagi de nomenar tutor als menors o incapacitats, serà responsable dels danys i perjudicis que s'occasionessin per la seva negligència.

12.4.-Com s'exerceix la tutela?

LA TUTELA S'EXERCIRA PER UN SOL TUTOR SOTA LA VISIGLANCIA DEL PROTUTOR I DEL CONSELL DE FAMILIA (Art. 201 CC)

Quant no s'anomena el tutor...

Quant no s'anomena tutor els altres mandats del llibre de matriques
les persones subjectes a tutela o a tutela d'administració i dels seus béns
amb un llibre de matriques altres persones que no són subjectes a tutela.

El tutor no entraria en l'acte liment de les seves funcions sense que el
seu nomenament hagi estat inscrit en el Registre de tutelles del llibre d'inscripcions
a) Registre civil. (Art. 205 C.)

La tasca del tutor

EL TUTOR REPRESENTA AL MENOR O TUTOR CUSTODIA I TUTORIA EL MENOR, I TUTORIA
AQUEL·L QUE PER CIRCUMSTANCIES EXCESSIVAS DE LA LLEI O D'ALTRE MODO, (Art. 202 CC)

El tutor està obligat:

- 1.-A alimentar i educar al menor o incapacitat d'acord amb la seva condició i amb estricta subjecció a les disposicions dels seus pares, o les que, en defecte d'aquests, hagués adoptat el consell de família.
- 2.-A procurar, per quants medis proporcionis el cabal del boig, dement o sordmut, que aquests adquireixin o recobrin la capacitat.
- 3.-A fer inventari dels béns a que s'extén la tutela dins del termini que a l'efecte li assenyali el consell de família.
- 4.-A administrar el cabal dels menors o incapacitats amb la diligència d'un bon pare de família.
- 5.-A solicitar oportunament l'autorització del consell de família per tot el no pugui realitzar sense ella.
- 6.-A procurar la intervenció del protutor en tots els casos en que la llei la declari necessària.

El Codi Civil marca un seguit molt llarg de preceptes en els que l'actuació del tutor necessita autorització del consell de família. Són especialment importants: l'imposar càstigs al menor i triar-li carrera o ofici si no ho han fet els pares.

ELS MENORS O INCAPACITATS SUBJECTES A TUTELA DEUEN RESPECTE I OBEDIENCIA AL TUTOR. AQUEST PODRA CORREGIR-LOS MODERAMENT.

Com s'assegura la tutela

-El tutor, abans de que se li confereixi l'acreditació, ha de presentar fiança per assegurar el bon resultat de la justícia de fàcil. (Art. 260 CC)

-La fiança haurà de ser hipotecada o hipotecada i nomenada no pinyonera. Només s'admetrà la fiança que els interessats constituiran i jurin de l's anteriors. La garantia que donguin els fidels no impedeix l'adopció d'alguns dels béns determinats útils dels béns del menor i incapacitat.

-No hauran d'afiançar la tutela:

- 1.-El pare, la mare i els avis, en els casos en què són peditats a la tutela dels seus descendents.
- 2.-El tutor testamentari rellevat pel pare o per la mare, en el seu cas, d'aquesta obligació. Aquesta excepció cessarà quan amb posterioritat al seu nomenament sobrevinguin causes ignorades pel testador, que facin indispensable la fiança a la judicació del consell de família.
- 3.-El tutor amb relevació de fiança per estranys que haguessin instituit hereu al menor o incapaç o deixant-li donació o llegat d'importància. En aquest cas l'exenció quedarà limitada als béns o rendes en què consisteixi l'herència o llegat. (Art. 260 CC)

12.5.-Què és el consell de família?

Es, en definitiva, un òrgan col·legiat de vigilància control i de direcció de l'acció del tutor.

A la pràctica es constitueix molt poques vegades però es convenient tenir present el que segueix per si s'escau.

Procés de constitució (Art. 293 CC)

Si el Ministeri públic o el jutge municipal tinguessin coneixement de que existeix en el territori de la seva jurisdicció alguna de les persones que poden estar sotmeses a tutela, demanarà el primer i ordenarà el segon d'ofici o a excitació fiscal, segons els casos, la constitució del consell de família.

Estan obligats a posar en coneixement del jutge municipal el fet que dona lloc a la tutela en el moment que ho sàpiguen:

, el tutor testamentari

, els parents cridats a la tutela legítima

, la que per l'let son vocals del consell de família.

Si no ho fan queden responsables de la indemnització de danys i perjudicis.

El jutge municipal citarà a les persones que hagin de formar el consell de família, fent-les avinent l'objecte de la reunió, i el dia, hora i lloc on s'ha de celebrar.

Composició.

El consell de família es compondrà de les persones que el pare, o la mare, en el seu cas, haguéssin designat en el seu testament, i en el seu defecte, dels ascendents i descendents i dels germans del menor o incapacitat, qualsevol que sigui el seu número i sexe. Si no arriben a cinc, es comptarà amb els parents més propers i, si no n'hi hagués, o no estiguessin obligats a formar part del consell, el jutge nomenarà en el seu lloc persones honorades, preferint els amics del pare del menor o incapacitat.

Si no hi hagués ascendents, descendents, i germans, el jutge constituirà el consell amb els cinc parents més propers del menor o incapacitat, i quan no hi hagués parents en tot o en part, els suplirà amb altres persones honorades preferint els amics dels pares. (Art. 294 CC)

Pel consell de família serà preferit el grau més pròxim al més remot en igualtat de grau, l'home a la dona, i en igualtat de grau i sexe, la persona de més edat. (Art 295 CC) (Institucionalitat de la crida!?)

El tutor i el protutor no poden ser vocals del consell de família. (Art. 299 CC)

12.6.-Com i quan s'acaba la tutela?

La tutela s'extingeix:

- 1.-Per arribar el menor a l'edat de divuit anys, per l'habilitació d'edat i per adopció.
- 2.-Per haver cessat la causa que la motivà, quan es tracti d'incapacitats, subjectes a interdicció o pròdigs. (Art. 278 CC)

Acabada la tutela, el tutor o els seus hereus estan obligats a donar compte de la seva administració al que hagi estat sotmès a aquella o als seus representants o dretshavents. (Art. 281 CC)

Les despeses de la rendició de comptes aniran a càrrec del menor o incapacitat. (Art. 286CC)

Les accions que recíprocament assisteixin al tutor i al menor per raó de l'exercici de la tutela, s'extingeixen als cinc anys de concloure aquestes. (Art. 287CC)

Compte! Art. 1874 de la LEC: Quan els productes del cabal del menor no excedeixin de la quantitat fixada en l'art. 15 de la LEC (Vaure) per tenir dret a obtenir l'administració de justícia gratuïta, la instrucció dels expedients de la tutela i curatela es farà en opher de obres i sense execció de drets.

A l'efecte, se substanciarà primer la pretensió de pobresa, sense perjudici de que si el jutge creués que convé prendre alguna resolució urgent l'adopti d'ofici o a instància del representant o del Promotor Fiscal.

Art. 1879 de la LEC. Els tutors i curadors, ja siguin per a béns, ja per a plets, no poden ser trets del seu càrrec per un acte de jurisdicció voluntària, encara que sigui a sol·licitud dels menors. Per decretar la seva separació després de discernir el càrrec, serà indispensable escoltar-los i vendre'ls en judici.

La nacionalitat, el veïnatge, el domicili

- 2 -

13.1.-La nacionalitat.

Art. 11 de la Constitució:

1. La nacionalitat espanyola s'adquireix, es conserva i es perd d'acord amb el que la llei estableix.
2. Cap espanyol d'origen no podrà ser privat de la seva nacionalitat.
3. L'Estat podrà concertar tractats de doble nacionalitat amb els països iberoamericans o amb aquells que hagin tingut o tinguin una vinculació particular amb Espanya. En aquests casos, encara que no reconeguin als seus ciutadans un dret recíproc, els espanyols podran naturalitzar-s'hi sense perdre la nacionalitat d'origen.

Qui és espanyol? Quina nacionalitat té l'infant?

Són espanyols (Art. 17 CC):

- 1.- Els fills de pare espanyol.
- 2.- Els fills de mare espanyola, encara que el pare sigui estranger, quan no segueixin la nacionalitat del pare.
- 3.- Els nascuts a Espanya de pares estrangers, si aquests haguessin nascut a Espanya i en ella estiguessin domiciliats al temps del naixement. S'exceptuen els fills d'estrangers adscrits al servei diplomàtic.
- 4.- Els nascuts a Espanya de pares desconeguts; sens perjudici de que, coneguda la seva verdadera filiació, aquesta tingui els efectes que produeixin

Si no s'és nascut a l'Estat Espanyol, es pot arribar a adquirir la nacionalitat espanyola?

Sí. Com? Per opció, per concessió real i per residència.

Art. 18. * Pueden adquirir la nacionalidad española a virtud de opción (28):

1.º Los nacidos en territorio sometido de hecho a soberanía española que no se hallen comprendidos en el párrafo 1.º de este artículo 17 (27).

2.º Los nacidos fuera de España de padre o madre que sean naturalmente hispanos o españoles.

Los interesados podrán hacer la declaración de voluntad dentro del año siguiente a su mayor edad o, en su defecto, ante el jefe de cargo del Registro del Estado Civil del país en el que se encuentren para los que se hallen en el Extranjero, a donde tras de los Agentes consulares o diplomáticos del Gobierno español, si residen en el extranjero.

Para que la declaración de opción produzca efectos será necesario que se cumplan los requisitos expresados en el párrafo cuarto del artículo 19 (28).

Art. 20. * El tiempo de residencia en España que confiere derecho a solicitar la nacionalidad española es el de diez años. Sin embargo, bastarán cinco años de residencia cuando el solicitante haya prestado señalados servicios, mediante cualquier actividad o trabajo, que hubieren favorecido de modo notable los intereses españoles.

Excepcionalmente, sólo se exigirá la residencia durante dos años, sin necesidad de que concorra ninguna de las circunstancias establecidas en el párrafo anterior, cuando se trate de personas comprendidas en alguno de los casos señalados en el artículo 19, no habiendo ejercitado oportunamente la facultad de optar de extranjeros adoptados (31) durante su menor edad por españoles y de nacionales, por origen, de países iberoamericanos o de Filipinas.

En todos los casos, el tiempo de residencia habrá de ser continuado e inmediatamente anterior a la petición.

La concesión de la nacionalidad podrá denegarse por motivos de orden público.

La pérdida de la nacionalitat espanyola.

Art. 22. * Perderán la nacionalidad española (33) los que hubieran adquirido voluntariamente otra nacionalidad.

Para que la pérdida produzca efectos se requiere tener veintún años cumplidos o dieciocho y hallarse emancipado; haber residido fuera de España, al menos, durante los tres años inmediatamente anteriores, y, en cuanto a los varones, no estar sujetos al servicio militar en período activo (34), salvo que medie dispensa del Gobierno.

No podrá perderse la nacionalidad española por adquisición voluntaria de otra, incluso por razón de matrimonio, si España se hallare en guerra.

No obstante lo dispuesto en el párrafo primero, la adquisición de la nacionalidad de un país iberoamericano o de Filipinas no producirá pérdida de la nacionalidad española cuando el interesado haya convenido expresamente con el Estado la doble nacionalidad se adquiere.

Correlativamente, y siempre que mediere convenio que en modo expreso así lo establezca, la adquisición de la nacionalidad española no implicará la pérdida de la de origen, cuando esta última fuera la de un país iberoamericano o de Filipinas (35).

La nacionalidad así obtenida se extingue a los diez años de haberse adquirido la patria española.

Se requieren, conve- a todos efectos de adquirir la ciudadanía

1.º La renuncia previa a la nacionalidad anterior.

2.º Prestar juramento de fidelidad al Jefe del Estado y de obediencia a las leyes.

3.º Inscribirse como español en el Registro del Estado Civil.

Art. 21. * El matrimonio por sí solo no modifica la nacionalidad de los cónyuges ni limita o condiciona su adquisición, pérdida o recuperación, por cualquiera de ellos con independencia del otro.

El cónyuge español sólo perderá su nacionalidad por razones de matrimonio con persona extranjera el adquiera voluntariamente la de ésta (32).

El cónyuge extranjero podrá adquirir la nacionalidad española por razón de matrimonio si expresamente optare por ella, con aplicación de lo dispuesto en el párrafo final del artículo 19 y en el último párrafo del artículo 20.

Art. 23. * Tampón perderán la nacionalidad española (36):

1.º Los que entren al servicio de las armas o ejerzan cargo público en un Estado extranjero contra la prohibición expresa del Jefe del Estado español (37).

2.º Los que por sentencia firme sean condenados a la pérdida de la nacionalidad española, conforme a lo establecido en las leyes penales (38).

3.º Los hijos que se encuentren bajo la patria potestad, si el que la ejerce pierde la nacionalidad española, siempre que les corresponda la que adquiere éste.

Un cop perduda la nacionalitat, es pot recuperar?

Art. 24. * El español que hubiere perdido su nacionalidad, por haber adquirido voluntariamente otra, podrá recobrarla si declara que tal es su voluntad ante el encargado del Registro Civil del lugar de su residencia, para que se haga la inscripción correspondiente, y renuncia a la nacionalidad extranjera que hubiere ostentado.

Art. 25. * Los hijos que hayan perdido la nacionalidad española por razón de la patria potestad, una vez extinguida esta, tienen derecho a recuperarla mediante el ejercicio de la opción regulada en el artículo 18.

Los que hayan sido condenados a la pérdida de la nacionalidad española o hayan sido privados de ella por haber entrado al servicio de las armas o ejercer cargo en Estado extranjero, sólo podrán recobrarla por concesión graciosa del Jefe del Estado (39).

Art. 26. Los que habiendo nacido y residiendo en el extranjero ostenten la nacionalidad española por ser hijos de padre o madre españoles, también nacidos en el extranjero, aunque las leyes del país donde residan les atribuyan la nacionalidad del mismo, no perderán la española si declaran expresamente su voluntad de conservarla ante el Agente diplomático o consular

español, o, en su defecto, en el documento de identidad ostentando dirigido al Ministerio de Asuntos Exteriores en España (40).

La nacionalitat determina el lligam d'una persona amb un determinat país. Les legislacions de cada estat varien, en la interpretació dels criteris a aplicar i a quin d'aquests criteris es dóna prioritat. (naixement, pares, etc)

Pel que fa a l'infant hem de tenir presents tres punts:

- L'infant, per ell mateix, té dret a la nacionalitat.
Si no el pot exercitar dins la minoria d'edat podrà fer-ho a partir de l'emancipació. Però el dret ja li pertany.
- L'infant segueix a efectes de nacionalitat la que li determini la pàtria potestat. Com sia que a l'Estat Espanyol la pàtria potestat es compartida, s'haurà d'estar en els casos de separació, divorci, etc, a la decisió judicial i a les vicissituds de l'exercici de la pàtria potestat.
- L'actual legislació espanyola equipara el tractament als fills, que són iguals davant la llei. Així, hem d'entendre que, fins i tot els adoptats plenament, segueixen el tractament més favorable que es dongui per raó de filiació, sense que en cap cas pugui fer-se valen en contra seva tal condició.

13.2.-El veïnatge civil: l'Estat espanyol, un estat amb pluralitat de drets.

A l'Estat espanyol conviuen diferents drets. L'evolució de cada nació, nacionalitat o regió ha comportat l'elaboració d'un dret propi, creït per la mateixa comunitat, i que, a voltes, té un sistema propi de fonts. Tal és el cas de Catalunya.

Convé, per tant, quan és d'aplicació el dret civil català ja que determinarà el nostre règim jurídic tan a Catalunya com en les relacions dins l'Estat espanyol on actuarà com a llei personal dels catalans.

El Codi Civil (Art. 13.2.) regeix supletòriament als drets forals un cop s'han esgotat les fonts jurídiques d'aquests.

Com es determina la subjecció a un determinat dret foral?

(Art. 14 CC)

-Es determina a través del VEINATGE CIVIL. Tenen veïnatge civil foral els nascuts dels pares que tinguin aquest veïnatge.

-Si el veïnatge així adquirit no fos el del lloc del naixement es podrà optar per aquest règim davant l'encarregat del Registre, dintre l'any següent a la majoria d'edat o emancipació.

Com s'adquireix el veïnatge civil?

- 1.-Per residència continuada durant dos anys, amb declaració expressa d'aquesta voluntat que haurà de constar en el Registre.
- 2.-Per residència continuada durant deu anys, sense decl ració en contra durant aquest termini. De fer-se, hauria de constar en el Registre Civil.
- 3.-La dona casada segueix la condició del marit (!)
- 4.-Els fills no emancipats segueixen la del pare i, en defecte d'aquest, la de la mare.

En cas de dubte preval el veïnatge civil que correspongui al lloc de naixement.

Quina és la relació nacionalitat-veïnatge? (Art. 15 CC)

- 1.-L'adquisició de la nacionalitat espanyola porta aparellada l'adquisició del veïnatge civil comú (règim del CC), anenys que l'estranger residís en un territori de dret especial o foral durant el temps necessari per

guanyar-la i en l'expedient de nacionalitat hagués estat pel veïnatge foral o especial.

2.- La recuperació de la nacionalitat espanyola porta aparellada la d'aquella

veïnatge civil que ostentés l'interès quan la va perdre.

3.- La dependència personal respecte a una comarca o localitat amb especialitat civil pròpia o diferent, dintre de la legislació especial o foral del territori corresponent, es regirà també per tot el que venim explicant.

El veïnatge civil i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Qui és català segons l'Estatut? (Art. 3 de l'Estatut)

1.- Gaudeixen de la condició política de catalans els ciutadans espanyols que, d'acord amb les lleis generals de l'Estat, (CC) tinguin veïnatge administratiu a qualsevol dels municipis de Catalunya.

2.- Gaudeixen, com a catalans, dels drets polítics definits a l'Estatut els residents a l'estranger que hagin tingut a Catalunya el darrer veïnatge administratiu, i que acreditin aquesta condició al corresponent consolat d'Espanya. També gaudiran d'aquests drets llurs descendents inscrits com a espanyols, si ho sol·liciten així, en la forma que determina la llei de l'Estat.

Les normes i disposicions de la Generalitat i el dret civil de Catalunya tindran eficàcia territorial, sen perjudici de les excepcions que puguin establir-se en cada matèria i de les situacions que s'hagin de regir per l'estatut personal o altres normes d'extraterritorialitat. (Art. 7.1. Estatut)

Els estrangers que adquiriran la nacionalitat espanyola quedaran sotmesos al dret civil català mentre mantinguin el veïnatge administratiu a Catalunya, salvant que manifestessin llur voluntat en contra. (Art. 7.2. Estatut)

13.3.-El domicili.

Què és el domicili?

Segons el Fabra és el lloc de residència d'un individu o d'una família; lloc on legalment es considera establerta una persona per al compliment dels seus deures, exercici dels seus drets, etc.

Quin és el domicili?

En principi, el domicili de les persones naturals és el lloc de la seva residència habitual. (Art. 40 CC)

Especialitats. (Art. 64 LEC)

-El domicili de les dones casades que no estiguin separades legalment dels seus marits serà el que aquests tinguin.

-El dels fills que estiguin sota la pàtria potestat, el domicili serà el dels seus pares.

-Els menors o incapacitats subjectes a tutela o curatela tindran com a domicili el dels seus guardadors.

En cas de divorci o separació, veure .

Si us caseu o aneu a viure junts

Art. 32 de la Constitució: " 1.-L'home i la dona tenen dret a contraure matrimoni amb plena igualtat jurídica.

2.-La llei regularà les formes de matrimoni, l'edat i la capacitat per a contraure'l, els drets i els deures dels cònjuges, les causes de separació i dissolució i els seus efectes."

La Constitució i el Codi Civil contempnen el dret, que no pas el seure, d'home i dona a contraure matrimoni. S'estableixen una sèrie de requisits, uns (Art. 32 C. Art. 44 CC.) positius i uns altres de negatius, juntament amb unes formes, per poder parlar de matrimoni amb tot el ple sentit de la paraula. Succintament, és el que s'exposa a continuació.

14.1.-Què cal per casar-se?

-Diversitat de sexe.(Art. 44 CC)

-Tenir la següent edat :

a) 18 anys.

b) 16 anys si s'està emancipat.

c) 14 anys. En aquest cas haurà de dispensar-se el límit d'edat pel Jutge de la. Instància, amb justa causa de per mig i a instància de part. En aquest expedient judicial hauran de se escollits el menor i els seus pares o guardadors.

(Art. 46
i 48 CC)

-No estar lligat per un altre vincle matrimonial.(La separació matrimonial no trenca el lligam matrimonial)

(Art. 46
CC)

-No poden contraure matrimoni entre si:

a) El parents en línia recta per consanguinitat o adopció.

Veure .

b) Els colaterals per consanguinitat fins el tercer

grau. Veure parentiu.

El Jutge de la. Instància podrà dispensar,amb justa causa, i a instància de part els impediments del grau

- tercer entre colaterals (Oncle-neboda/ Tia-nebot)
- c) Els condemnats com autors o còmplices de la mort dolosa de qualsevol d'ells. Aquest impediment podrà ser dispensat pel Ministre de Justícia.

(Art. 47 i
48 CC)

-Donar el consentiment al matrimoni. No hi ha matrimoni sense consentiment matrimonial, és a dir, sense la declaració expressa i favorable de contraure matrimoni per part dels cònjuges. Qualsevol condició, termini o modus es tindrà per no posat. (Art. 45 CC)

Es per això que és nul el matrimoni celebrat sense consentiment matrimonial, el contractat per coacció o por, o el celebrat amb error en la identitat de la persona o en alguna qualitat d'aquesta que la fes determinant per lliurar el consentiment. També serà nul el matrimoni contractat per aquelles persones que ho tenen prohibit conforme acabem de veure. (Art. 73 CC)

14.2.-Com ens casem?

Qualsevol espanyol pot contraure matrimoni, dintre o fora d'Espanya. Abans de la reforma vigent hi havia un sistema de "matrimoni civil subsidiari" que venia a consagrar dues classes de matrimoni: el civil i el canònic. En l'actualitat només hi ha una classe de matrimoni: el regulat pel Codi Civil al qual s'hi pot accedir contraient matrimoni:

- a) Davant del jutge o funcionari que assenyala el CC.
- b) En la forma religiosa legalment prevista.

(Art. 49 CC)

També es podrà contraure matrimoni fora d'Espanya d'acord amb la forma establerta per la llei del lloc de la celebració.

A.-Matrimoni celebrat civilment.

-¿Qui és competent per celebrar-lo? Serà competent per autoritzar el matrimoni:

- 1.-El Jutge encarregat del Registre Civil.
- 2.-En els municipis en que no hi resideixi aquest Jutge, l'Alcalde o el designat reglamentàriament.
- 3.-El funcionari diplomàtic o consular encarregat del Registre Civil a l'estranger.

(Art. 51 CC)

El matrimoni haurà de celebrar-se davant el jutge i funcionari corresponent al domicili de qualsevol dels contraents i dos testimonis majors d'edat.

La prestació del consentiment també podrà realitzar-se davant un jutge o encarregat d'un altre registre civil. En aquest cas haurà d'haver-hi una delegació del jutge o funcionari competent bé a petició dels contraents o bé d'ofici.

Per poder contraure matrimoni s'haurà d'acreditar que es tenen els requisits de capacitat establerts pel CC. L'expedient es tramitarà d'acord amb la legislació del registre civil:

a) Els que vulguin contraure matrimoni faran una declaració en hi constarà:

- . senyals d'identitat, professió, etc.
- . situacions d'anteriors núpcies, si s'escau.
- . manca d'impediments.
- . lloc per a la celebració.
- . residència.

(Art. 244 Reglament del RC)

Així mateix, el Reglament del RC estableix que l'encarregat escoltarà a ambdós contraents reservadament i per separat per a cerciorar-se de la inexistència d'obstacles legals a la celebració. (Art. 245)

b) S'estinulen també una sèrie de proves adreçades a la verificació de tots els requisits. Són:

- . Si algun dels contraents estigués afectat per deficiències o anomalies psíquiques, s'exigirà dictamen mèdic sobre la seva aptitud per prestar el consentiment. (Art. 56.2. CC)
- . Amb la declaració de l'apartat a) es presentarà també la prova del naixement, si s'escau prova de dissolució de l'anterior vincle, i la llicència matrimonial o la dispensa. (Art. 244 RRC)
- . Es tramitaran edictes o proclames. Mentrestant, es practicaran les proves proposades o acordades d'ofici, encaminades a acreditar l'estat o domicili dels contraents o qualsevol altre extrem necesari. (Art. 246 RRC)

-La prestació del consentiment.

- a) El matrimoni haurà de celebrar-se, tal com hem vist, davant el Jutge o funcionari corresponent al domicili de qualsevol dels contraients (36 que tal com asenyalavem se'n pot acordar un altre) i dos testimonis majors d'edat. (Art. 57 CC)
- b) El Jutge o funcionari, després de llegits els articles 65, 67 i 68 del CC (fan referència als drets i deures dels cònjuges) preguntarà a cada un dels contraients si consenteix en contraure matrimoni amb l'altre i si efectivament el contrauen en aquell acte i, respondent ambdós afirmativament, declararà que queden units en matrimoni i extindrà la inscripció o l'acte corresponent. (Art. 58 CC)

-La formalització documental del matrimoni.

El Jutge o funcionari davant qui es celebri el matrimoni extindrà, immediatament després de celebrat, la inscripció o l'acte corresponent amb la seva signatura i la dels contraients i testimonis.

Així mateix, practicada la inscripció o extesa l'acte, el Jutge o funcionari lliurarà a cada un dels contraients document acreditatiu de la celebració del matrimoni. (Art 62 CC)

El mateix funcionari que autoritzi l'acte del matrimoni lliurarà als contraients, immediatament, un exemplar del Llibre de Família en el que consti amb valor de certificació la realitat del matrimoni. (Art. 75 de la LRC)

Pel ple reconeixement dels efectes civils del matrimoni que es donen des de la celebració d'aquest, serà necessària la inscripció en el Registre Civil. (Art. 61 CC).

-Matrimonis especials.

Matrimoni "in articulo mortis". Podrà autoritzar el matrimoni del que es trobi en perill de mort :

- 1.-El Jutge o regent del Registre Civil o el delegat, encara que els contraients no reïdixin en la seva circumscripció i, en defecte d'ambdós, l'Alcalde.
- 2.-En defecte del Jutge, i respecte dels militars en campanya, l'Oficial o Cap superior immediat.
- 3.-Respecte dels matrimonis que se celebren a bord de nau o aeronau, el Capità o Comandant de la mateixa.

Aquest matrimoni no requerirà per a la seva autorització la prèvia formació d'expedient, però sí la presència, en la seva celebració de dos testimonis

Casament per poders. Podrà autoritzar-se en l'expedient matrimonial que el contraient que no resideixi en el districte o demarcació del jutge o funcionari autoritzant celebri el matrimoni per a poderat a qui hagi concedit poder especial en forma autèntica, però sempre serà necessària l'assistència personal de l'altre contraient.

En el poder es determinarà la persona amb qui ha de celebrar-se el matrimoni, amb expressió de les circumstàncies personals precises per establir la seva identitat.

El poder s'extingirà per la revocació de qui el dóna, per la renúncia de l'a-poderat o per la mort de qualsevol d'ells. En cas de revocació per part de qui l'ha donat n'hi haurà prou amb la seva manifestació amb forma autèntica abans de la celebració del matrimoni. La revocació es notificarà d'immediat al jutge o funcionari autoritzant. (Art. 55 CC)

Matrimoni secret.

Quan concorri causa greu suficientment provada, el Ministre de Justícia podrà autoritzar el matrimoni secret. En aquest cas no es fan edictes o proclames i s'haurà d'inscriure en el Registre Civil Central, però no perjudicarà els drets adquirits de bona fe per terceres persones sinó des de la seva publicació en el Registre Civil ordinari. (Art. 54 i 64 CC).

Matrimoni d'estrangers a l'Estat Espanyol. Si ambdós contraents són estrangers podrà celebrar-se el matrimoni a Espanya de dues maneres:

- a) d'acord amb la forma prescrita pels espanyols.
- b) o bé, complint l'establert per la llei personal de qualsevol d'ells. (Art. 50 CC)

Matrimoni d'espanyols a l'estranger. Poden contraure matrimoni civil espanyol davant del funcionari diplomàtic o consular encarrregat del Registre Civil a l'estranger. (Art. 51 CC) També podran contraure matrimoni fora d'Espanya d'acord amb la forma establerta per la llei del lloc de la celebració. (Art. 49 CC)

8. Matrimoni celebrat en forma religiosa. En l'actualitat s'accenten els efectes civils d'un matrimoni celebrat amb forma religiosa. A aquests efectes s'ha de tenir present la Llei Orgànica de Llibertat Religiosa de 5 de Juliol de 1960.

- El consentiment matrimonial podrà donar-se en la forma prevista per una confesió religiosa inscrita segons la legislació de l'estat o, en el seu defecte, autoritzats per la legislació d'aquests. (Art. 59 CC)

. El matrimoni celebrat segons les normes del Dret Canònic o en qualsevol de les formes religioses previstes en l'parat anterior produeix efectes civils.

La inscripció del matrimoni celebrat a Espanya en forma religiosa es practicarà amb la simple presentació de la certificació de l'Església o confessió respectiva, que haurà d'expressar les circumstàncies exigides per la legislació del Registre Civil.
(Arts. 60 i 63 del CC)

14.3.-Els drets i deures dels cònjuges.

L'art. 66 del CC recull al mandat de l'art. 14 i 32 de la Constitució que parlen de la igualtat, en general i referida al matrimoni:

EL MARIT I LA MULLER SON IGUALS EN DRETS I DEURES . (Art. 66 CC)

-El marit i la muller han de respectar-se i ajudar-se mutuament i actuar en interès de la família. (Art. 67 CC)

-Els cònjuges estan obligats a viure junts, guardar-se fidelitat i socorre's mutuament. (Art. 68 CC)

-Es presumeix, llevat prova en contrari que els cònjuges viuen junts. Han de fixar de comú acord el domicili conjugal i, en cas de discrepància, resoldrà el jutge, tinguent en compte l'interès de la família. Aquesta presumpció es trenca si s'admet una demanda de nul·litat, separació o divorci. (Arts. 69 i 70 CC)

-Cap dels cònjuges pot atribuir-se la representació de l'altre sense que li hagi estat conferida voluntàriament. (Art. 71 CC)
Cas de que sigui admesa pel jutge una demanda de nul·litat, separació o divorci quedaran revocats els consentiments i poders que qualsevol dels cònjuges hagués lliurat a l'altre. (Art. 102.2 CC)

-Els cònjuges es deuen aliments. (Art. 142 i 143 CC) Veure .

-Els cònjuges tenen la pàtria potestat dels fills de forma compartida. (Art. 154 CC)

14.4.-Com funciona el règim econòmic del matrimoni ?

El règim econòmic del matrimoni serà el que els cònjuges estimin en capítols matrimonials. Els capítols són un negoci jurídic en el qual els otorgants poden estipular, modificar o substituir el règim econòmic del seu matrimoni o qualsevol al-

tre disposició.

(Arts. 1319, 1320 i 1321 CC) -71-

Si no hi ha cap altre (que en la vida pràctica n'hi ha molt poc) a Catalunya funciona el règim de separació de béns. El sistema del CC és, per contra, de co unitat de ganancials. Els altres sistemes forals també tenen normes específiques sobre el tema. (Art. 7 de la Comp.)

La Compilació adoleix, com s'ha vist amb anterioritat, de manca d'adequació constitucional. No pes en l'establiment del règim de separació de béns com a règim ordinari entre els cònjuges però sí en certs articles que configuren el conjunt econòmic del matrimoni. Per exemple, la prohibició de la dona de cada d'avaluar el marit, certs aspectes de la dot, etc)

Malgrat aquesta possibilitat de règims opcionals hi ha uns mínims que queden per sobre d'aquesta consideració. És el que la doctrina anomena dret primari:

-Els béns dels cònjuges estan subjectes a l'alçament (afrontar, mantenir) de les càrregues del matrimoni.

Quan un dels cònjuges incompleixi aquest deure, el jutge, a instància de l'altre, dictarà les mesures cautelars que estimi convenientes per tal d'assegurar el seu compliment i els anticips necessaris o proveir a les necessitats futures.

Quan un cònjuge manqui de béns propis suficients, les despeses necessàries causades en litigi que sostingui contra l'altre cònjuge, sense mala fe o temeritat, o contra tercer si va en benefici de la família, aniran a càrrec del cabal comú i, mancant aquest, es sufragaran a costa dels béns propis de l'altre cònjuge quan la posició econòmica d'aquest impedeixi l'obtenció del benefici de justícia gratuïta. (Veure)

(Art. 1318
33)

-Qualsevol dels cònjuges pot realitzar els actes adreçats a atendre les necessitats ordinàries de la família, encomenades a la seva cura, conforme l'ús del lloc i les circumstàncies de la mateixa.

(Art. 1319.1
CC)

-Per disposar sobre els drets de la vivenda i mobles, d'ús ordinari de la família, encara que siguin d'un cònjuge, cal sempre el consentiment d'ambdós o autorització judicial.

(Art. 1320.1
CC)

-Fort un dels cònjuges tot el que és l'oxuar de la vivenda, no coses s'extraordinari v l'or, joies, etc, s'entregarà al que sobrevisqui sense que se li computi en el seu haber. (Art. 1321 CC)

EL MARIT I LA MULLER PODEN TRASMETRE'S PER QUALESVOL TITOL ENQ I DRET I
CELEBRAR ENTRE SI TOTA CLASSE DE CONTRACTES. (Art. 1323 CC)

Per que fa al menor:

1) El menor que d'acord amb la llei pugui casar-se podrà otorgar capítols matri-
monials abans o després del casament, però necessitarà el concurs i consenti-
ment dels seus pares o tutor, llevat que es limiti a pactar el règim de sepa-
ració (a Catalunya l'ordinari) o participació. (Art. 1329 CC)

2) El menor que d'acord amb la llei pot casar-se, també pot en capítols matrimo-
nials o fora d'ells, fer donacions per raó del seu matrimoni, amb l'autorit-
zació dels seus pares o del tutor. Per l'acceptació veure l'apartat de (Art. 1338 CC)
l'acceptació de les successions.

El règim de separació de béns.

En defecte de pacte, el matrimoni restarà subjecte al règim de separació
de béns que reconeix a cada cònjuge la propietat, gaudi, administració i disposició
dels béns propis, sens perjudici del règim especial de la dot si n'hi hagués. (Art. 7 Comp)

El règim de comunitat de ganancials.

Mitjançant la societat de ganancials es fan comuns pel marit i la muller els guanys
o beneficis obtinguts indistintament per qualsevol d'ells que els seran atribuïts per
meitats al disoldre's la societat o comunitat de ganancials. (Art. 1344 CC)

El règim de participió.

En el règim de participió, cada un dels cònjuges adquireix dret a participar en els
guanys obtinguts pel seu consort durant el temps en que aquest règim ha estat vigent.
(Art. 1411 CC)

14.5.-I si aneu a viure junts ?

Es aquesta una situació de fet que no es contempla com a tal en la seva globalitat
dintre de l'ordenament jurídic que la pren en consideració a partir de la família.
La família extramatrimonial està considerada:

-En l'equiparació dels fills. (Art. 14 C.)

-En la protecció als fills:

- a) Art. 39.2. C. Els poders públics asseguren també la protecció integral dels fills, igual davant la llei amb independència de la filiació, (...) i de les mares, sigui quin sigui el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat.
- b) Art. 108.2 Cc."La filiació matrimonial i la no matrimonial, així com l'adoptiva plena, tenen els mateixos efectes, conforme a les disposicions 'aquest Codi".

-En la possibilitat de investigació de la paternitat de l'art. 39.2 de la C. i el 127 del CC.(ep! paternitat i maternitat)

-En el tractament en temes de Seuret i social.Veure

La nul·litat, la separació i el divorci:

-78-

efectes envers els fills

15.1.- Consideracions generals.

Potser no caldria transcriure la globalitat de la reforma del Codi Civil en matèria de nul·litat, separació i divorci. Però difícilment, en una legislació tan recent, es pot parlar dels drets dels fills sense tenir present tot el conjunt.

A tall introductori s'han de fer les següents consideracions:

- Quan un matrimoni és declarat nul és com si mai no haguess existit, però mentre efectes respecte els fills i el cònjuge de bona fe.
- La separació fa cessar la convivència i replanteja tots els lligams matrimonials, però no trenca el vincle. Els cònjuges poden reconciliar-se però no poden tornar a casar-se.
- El divorci és una causa de dissolució del matrimoni, com ho són la mort i la declaració de decés d'un dels cònjuges.
- El Jutge de la. Instància del lloc del domicili conjugal és el competent pels processos de nul·litat, separació i divorci. Hi ha diverses especialitats quan no hi ha domicili comú. (Ad. 3a. de la Llei de reforma)
- Els tribunals civils tenen coneixement de les causes de separació (tan canòniques com civils), de divorci (no admès canònicament) i de nul·litat civil. (Segons autors, també la nul·litat canònica)
Donat que només hi ha una classe de matrimoni, el civil, al qual s'hi pot accedir per un matrimoni celebrat en forma religiosa, les decisions civils afecten tot l'àmbit civil, però, lògicament, no entren en les consideracions pròpies de cada religió.
Es per això que les sentències canòniques de nul·litat de matrimoni o les decisions pontifícies sobre matrimoni rat i no consumat per tenir efectes civils han de ser, diem-ne, convalidades pel Jutge de la. Instància. (Ad. 2a. de la Llei de reforma)

15.2.-La nul·litat del matrimoni.

Art. 73. * Es nulp qualsevol que sea la forma de su celebraci6n.

1.º El matrimonio celebrado sin consentimiento matrimonial (72).

2.º El matrimonio celebrado entre las personas a que se refieren los artículos 46 y 47, salvo los casos de dispensa allí fijados en el artículo 48 (72 bis).

3.º El que se celebra sin la intervenci6n del Juez o funcionario ante quien deba celebrarse, o sin la de los testigos (72 bis).

4.º El celebrado por error en la identidad de la persona, o por otro contrayente o en aquellas circunstancias personales que, por su entidad, hubieran sido determinantes de la celebraci6n del consentimiento (72 ter).

5.º El celebrado por coacci6n o miedo grave (73).

Efectes de la nulitat

Art. 79. * La declaraci6n de nulidad del matrimonio no invalidar6 los efectos ya producidos respecto de los hijos y del contrayente o contrayentes de buena fe (74). La buena fe se presume.

15.3.-La separaci6n matrimonial

Qu6n es declara la separaci6n matrimonial?

Art. 81. * Se decretar6 judicialmente la separaci6n cualquiera que sea la forma de celebraci6n del matrimonio:

1.º A petici6n de ambos c6nyuges o de uno con el consentimiento del otro, una vez transcurrido el primer a6o del matrimonio. Deber6 necesariamente acompa6arse a la demanda la propuesta del convenio regulador de la separaci6n, conforme a los artículos 90 y 103 de este C6digo (75 bis).

2.º A petici6n de uno de los c6nyuges, cuando el otro est6 incurso en causa legal de separaci6n (76).

Art. 74. * La acci6n para pedir la nulidad del matrimonio corresponde a los c6nyuges, el Ministerio Fiscal y a cualquier persona que tenga inter6s directo y leg6timo en ella, salvo la que puestas en los art6culos siguientes.

Art. 75. * Si la causa de nulidad fuere la celebraci6n, mientras el contrayente sea menor, no podr6 ejercitar la acci6n cualquiera de sus padres, tutela o guardadores y, en todo caso, el Ministerio Fiscal.

Al llegar a la mayoria de edad s6lo podr6 ejercitar la acci6n el contrayente menor, salvo que los c6nyuges hubieran vivido juntos durante un a6o despu6s de alcanzada aqu6lla.

Art. 76. * En los casos de error, coacci6n o miedo grave s6loamente podr6 ejercitar la acci6n de nulidad el c6nyuge que hubiera sufrido el vicio.

Caduca la acci6n y se convalida el matrimonio si los c6nyuges hubieran vivido juntos durante un a6o despu6s de desvanecido el error o de haber cesado la fuerza o la causa del miedo.

Causas de separaci6n

Art. 82. * Son causas de separaci6n:

- 1.º El abandono injustificado del hogar, la infidelidad conyugal, la conducta injuriosa o vejatoria y cualquier otra violaci6n grave o reiterada de los deberes conyugales.
- 2.º No podr6 invocarse como causa la infidelidad conyugal si existe previa separaci6n de hecho libremente consentida por ambos o impuesta por el que la alegue.
- 3.º Cualquier violaci6n grave o reiterada de los deberes respecto de los hijos comunes o respecto de los de cualquiera de los c6nyuges que convivan en el hogar familiar.
- 4.º La condena a pena de privaci6n de libertad por tiempo superior a tres a6os.
- 5.º El alcoholismo, la toxicomania o las perturbaciones mentales, siempre que el inter6s del otro c6nyuge o el de la familia exijan la suspensi6n de la convivencia.
- 6.º El cese efectivo de la convivencia libremente prestado este consentimiento cuando un c6nyuge requiriese fehacientemente al otro para prestarlo, apercibi6ndole expresamente de las consecuencias de ello, y 6ste no mostrase su voluntad en contra por cualquier medio admitido en derecho o pudiese la separaci6n o las medidas provisionales a que se refiere el art6culo 100, en el plazo de seis meses, a partir del citado requerimiento.
- 7.º El cese efectivo de la convivencia conyugal durante el plazo de tres a6os.
- 8.º Cualquiera de las causas de divorcio en los t6rminos previstos en los n6meros 3.º, 4.º y 5.º del art6culo 46.

Art. 83. * La sentencia de separación produce la suspensión de la vida común de los esposos, y cesa la posibilidad de vincular bienes del otro cónyuge en el ejercicio de la potestad doméstica (77).

15.4.-La disolución del matrimonio. El divorcio.

Com es disol el matrimoni.

Art. 85. * El matrimonio se disuelve, sea cual fuere la forma (80) y el tiempo (81) de su celebración, por la muerte o la declaración de fallecimiento (82) de uno de los cónyuges y por el divorcio.

Art. 86. * La disolución del matrimonio por divorcio sólo podrá tener lugar por sentencia que así lo declare y produzca efectos a partir de su firmeza. No producirá efectos el divorcio de buena fe sino a partir de su inscripción en el Registro Civil.

Manteniment de la convivència.

Art. 87. * El cese efectivo de la convivencia conyugal, que se refiere en los artículos 92 y 93 de este Código, no puede producirse sin el consentimiento o la representación expresa y de la vida en el mismo domicilio, cuando ello procediere en virtud de ambos cónyuges o la necesidad, al intento de reconciliación o al intento de los hijos y así sea acreditado por el juez mediante admitido en derecho en el proceso de separación o divorcio correspondiente.

La interrupción de la convivencia no implicará el cese efectivo de la misma si obedece a motivos laborales, profesionales o a cualesquiera otros de naturaleza análoga.

Art. 84. * La reconciliación pone término al procedimiento de separación y deja sin efecto ulterior lo en él resuelto, pero los cónyuges deberán poner aquélla en conocimiento del Juez que la ordena o haya entendido en el litigio (78).
Cualquier modificación de la resolución judicial, serán mantenidas o modificadas las medidas adoptadas en relación a los hijos, cuando exista causa que lo justifique.

Causas de divorci.

Art. 88. * Son causas de divorcio (83):

1.º El cese efectivo de la convivencia conyugal durante el menos un año ininterrumpido desde la interposición de la demanda de separación personal, a petición del demandante o de quien hubiere formulado reconvencción conforme a lo establecido en el artículo 82, una vez firme la resolución estimatoria de la demanda de separación o, al transcurrido el expresado plazo, no hubiera recaído resolución en la primera instancia.

2.º El cese efectivo de la convivencia conyugal durante el menos dos años ininterrumpidos.
a) Desde que se consiente libremente por ambos cónyuges la separación de hecho o desde la firmeza de la resolución judicial, o desde la declaración de ausencia legal de alguno de los cónyuges, a petición de cualquiera de ellos.
b) Cuando quien pide el divorcio acredite que, al iniciarse la separación de hecho, el otro estaba incurso en causa de separación.

3.º El cese efectivo de la convivencia conyugal durante el menos dos años ininterrumpidos.
a) Desde que se consiente libremente por ambos cónyuges la separación de hecho o desde la firmeza de la resolución judicial, o desde la declaración de ausencia legal de alguno de los cónyuges, a petición de cualquiera de ellos.
b) Cuando quien pide el divorcio acredite que, al iniciarse la separación de hecho, el otro estaba incurso en causa de separación.

4.º El cese efectivo de la convivencia conyugal durante el transcurso de al menos cinco años, a petición de cualquiera de los cónyuges.
5.º La condena en sentencia firme por atentar contra la vida del cónyuge, sus ascendientes o descendientes.
Cuando al divorcio sea solicitado por ambos o por uno con el consentimiento del otro, deberá necesariamente acompañarse a la demanda o al escrito inicial la propuesta convenio regulador de sus efectos, conforme a los artículos 90 y 103 de este Código (84).

Reconciliació. Extinció de l'acció de divorci.

Art. 88. * La acción de divorcio se extingue por la muerte de cualquiera de los cónyuges y por su reconciliación, que deberá ser expresa cuando se produzca después de interponer la demanda.

La reconciliación posterior al divorcio no produce efectos legales, ni bien los divorciados podrán contraer entre sí nuevo matrimonio.

15.5.-Efectes comuns a nul·litat, separació i divorci.

El conveni regulador

Art. 90. * El conveni regulador a que se refereixen les disposicions 81 i 86 de este Còdigo debarà referir-se, el més aviat, a les següents extremes:

- A) La determinació de la persona a cuyo càrrec hauran de quedar els fills i el règim de visites, comunicacions i estada dels fills amb el progenitor que ho vinga amb ells (81).
- B) La atribució del ús de la vivenda i el seu manteniment (82).
- C) La contribució a les despeses del matrimoni i aliments, así como las despeses de actualització i garantia econòmica del matrimoni (83).
- D) La liquidació, cuando proceda, del règim econòmic del matrimoni (84).
- E) La pensió que correspongui al article 97 correspondiere satisfacer, en su caso, a uno de los cónyuges (90).

Los acuerdos de los cónyuges, adoptados para regular las consecuencias de la nulidad, separación o divorcio serán aprobados por el Juez, salvo si son dañosos para los hijos o gravemente perjudiciales para uno de los cónyuges. La denegación habrá de hacerse mediante resolución motivada y en este caso los cónyuges deben someter a la consideración del Juez nueva propuesta para su aprobación, si procede. Desde la aprobación judicial, podrán hacerse efectivos por la vía de apremio.

Las medidas que el Juez adopte en defecto de acuerdo, o las convenidas por los cónyuges, podrán ser modificadas judicialmente o por nuevo convenio cuando se alteren sustancialmente las circunstancias.

El Juez podrá establecer las garantías reales o personales que requiera el cumplimiento del convenio.

Art. 91. * En las sentencias de nulidad, separación o divorcio, o en ejecución de las mismas, el Juez, en defecto de acuerdo de los cónyuges o en caso de no aprobación del mismo, determinará conforme a lo establecido en los artículos siguientes las medidas que hayan de sustituir a las ya adoptadas con anterioridad en relación con los hijos, la vivienda familiar, las cargas del matrimonio, liquidación del régimen económico y las garantías respectivas, estableciendo las que procedan si para alguno de estos conceptos no se hubiera adoptado ninguna. Estas medidas podrán ser modificadas cuando se alteren sustancialmente las circunstancias (81).

Efectes pel règim patrimonial.

Art. 95. * La sentencia firme produirà, respecte de les bies del matrimoni, la dissolució del règim econòmic del matrimoni (96).

Si la sentencia de nul·litat declara la nul·litat de l'acta de casament, els cónyuges (97) el que huiere obrado de buena fe podrán optar por aplicar en la liquidación del régimen económico matrimonial las disposiciones relativas al régimen de gananciales por el tiempo que el matrimonio duró, y el de mala fe no tendrá derecho a participar en los bienes obtenidos por su consorte.

Obligacions envers els fills.

Art. 92. * La separación, la nulidad y el divorcio no eximen a los padres de sus obligaciones para con los hijos (92). Las medidas judiciales sobre el cuidado y educación de los hijos serán adoptadas en beneficio de ellos, tras oírlos si tuvieran suficiente juicio y siempre a los mayores de doce años. En la sentencia se acordará la privación de la patria potestad cuando en el proceso se revele causa para ello (93).

Podrá también acordarse cuando así convenga a los hijos, que la patria potestad sea ejercida total o parcialmente por uno de los cónyuges o que el cuidado de ellos corresponda a uno u otro, procurando no separar a los hermanos (93).

El Juez, de oficio o a petición de los interesados, podrá recabar el dictamen de especialistas.

Art. 93. * El Juez, en todo caso, determinará la contribución de cada progenitor para satisfacer los alimentos y adoptará las medidas convenientes para asegurar la efectividad y acomodación de las prestaciones a las circunstancias económicas y necesidades de los hijos en cada momento (94).

El dret de visita als fills.

Art. 94. * El progenitor que no tenga consorcio a los hijos menores o incapacitados goza del derecho de visita. El Juez determinará con ellos y tenerlos en su compañía. El Juez determinará el tiempo, modo y lugar del ejercicio de este derecho, que podrá limitar o suspender si se dieren graves circunstancias que así lo aconsejen o se incumplieren graves o reiteradas las obligaciones impuestas por la resolución judicial (95).

L'ús de la vivenda correspon al cònjuge amb qui conviven els fills.

Art. 96. * En defecte de acord de los cónyuges acordado por el Juez, el uso de la vivienda familiar y de los objetos de uso ordinario en ella corresponden a los hijos y a su progenitor en cuya compañía quedan.

Quando algunos de los hijos quedan en la compañía de uno y los restantes en la del otro, el Juez resolverá, atendiendo a las necesidades de los hijos, el uso de la vivienda. No habiendo hijos, podrá acordarse el uso de la vivienda por el tiempo que prudentemente se estime necesario al cónyuge no titular, siempre que, atendidas las circunstancias, no hicieran aconsejable y su uso perjudicase el interés de los hijos en protección.

Para disponer de la vivienda y bienes indicados cuyo uso corresponde al cónyuge no titular se requerirá la autorización de ambos partes o, en su defecto, la autorización judicial.

Art. 97. * El cónyuge al que la separació o divorci produeix desequilibri econòmic en relació amb el que hauria pogut aconseguir si no hagués existit el matrimoni, té dret a una pensió que s'ajusta a la resolució judicial, tenint en compte, entre altres, les següents circumstàncies:

- 1.° Los acuerdos a que hubieren llegado los cónyuges.
- 2.° La edad y estado de salud.
- 3.° La cualificación profesional y las probabilidades de acceso a un empleo.
- 4.° La dedicación pasada y futura a la familia.

- 5.° La colaboración con su trabajo en las actividades marcantiles, industriales o profesionales del otro cónyuge.
- 6.° La duración del matrimonio y de la convivencia conyugal.
- 7.° La pérdida eventual de un derecho de pensión.
- 8.° El caudal y medios económicos y las necesidades de uno y otro cónyuge.

En la resolución judicial se fijarán las bases para actualizar la pensión y las garantías para su efectividad.

Art. 98. * El cónyuge de buena fe cuyo matrimonio haya sido declarado nulo tendrá derecho a una indemnización si ha existido convivencia conyugal, atendidas las circunstancias previstas en el artículo 97 (100).

15.6.-Mesures provisionals per demanda de nul·litat, separació i divorci.

Efectes un cop admesa la demanda.

Art. 102. * Admitida la demanda de nul·litat, separació o divorci, se producen, por ministerio de la Ley, los efectos siguientes:

1.° Los cónyuges podrán vivir separados y cesa la presunción de convivencia conyugal (102).

2.° Quedan revocados los consentimientos y poderes que cualquiera de los cónyuges hubiera otorgado al otro.

Asimismo, salvo pacto en contrario, cesa la posibilidad de vincular los bienes privativos del otro cónyuge en el ejercicio de la potestad doméstica (103).

A estos efectos, cualquiera de las partes podrá hacer la oportuna anotación en el Registro Civil y, en su caso, en los de la Propiedad y Mercantil.

Mesures que pot adoptar el jutge

Art. 103. * Admitida la demanda, el Juez, a falta de acuerdo de ambos cónyuges, aprobado judicialmente, adoptará, con audiencia de éstos, las medidas siguientes (103 bis):

1.º Determinar, en interés de los hijos, con qué de los cónyuges han de quedar los sujetos a la patria potestad de ambos y tomar las disposiciones apropiadas de acuerdo con lo establecido en este Código y en particular la forma en que el cónyuge apartado de los hijos podrá cumplir el deber de velar por éstos y el tiempo, modo y lugar en que podrá comunicar con ellos y tenerlos en su compañía (104).

Excepcionalmente, los hijos podrán ser encomendados a otra persona y, de no haberla, a una institución lícita, confiándosele las funciones tutelares que ejercerán bajo la autoridad del Juez.

2.º Determinar, teniendo en cuenta el interés familiar más necesitado de protección, cuál de los cónyuges ha de continuar en el uso de la vivienda familiar, y asimismo, previo inventario, los bienes y objetos del ajuar que continúan en ésta y los que se ha de llevar el otro cónyuge, así como también las medidas cautelares convenientes para conservar el derecho de cada uno (105).

3.º Fijar la contribución de cada cónyuge a las cargas del matrimonio, incluidas si procede, las «litis expensas»; establecer las bases para la actualización de cantidades y disponer las garantías, depósitos, retenciones u otras medidas cautelares convenientes, a fin de asegurar la efectividad de lo que por estos conceptos un cónyuge haya de abonar al otro (106).

Se considerará contribución a dichas cargas el trabajo que uno de los cónyuges dedicará a la atención de los hijos comunes sujetos a patria potestad.

4.º Señalar, atendidas las circunstancias, los bienes gananciales o comunes que, previo inventario, se hayan de entregar a uno u otro cónyuge y las reglas que deban observarse en la administración y disposición, así como en la obligación de rendición de cuentas sobre los bienes comunes o parte de ellos que reciban y los que adquieran en lo sucesivo (107).

5.º Determinar, en su caso, el régimen de administración y disposición de aquellos bienes privativos que por capitulaciones o escritura pública estuvieran especialmente afectados a las cargas del matrimonio (107).

Qui pot demanar les mesures provisionals i fins quan.

Art. 104. * El cónyuge que se proponga demandar la nulidad, separación o divorcio de su matrimonio puede solicitar los efectos y medidas a que se refieren los dos artículos anteriores.

Estos efectos y medidas sólo subsistirán si dentro de los treinta días siguientes a contar desde que fueron inicialmente adoptados, se presenta la demanda ante el Juez o Tribunal competente (107 bis).

Art. 106. * Los efectos y medidas previstos en este capítulo terminan, en todo caso, cuando sean sustituidos por los de la sentencia estimatoria o se ponga fin al procedimiento de otro modo.

La revocación de consentimiento y poderes es entendiéndose definitiva.

Art. 105. * No incumple el deber de convivencia (108) el cónyuge que sale del domicilio conyugal por una causa razonable y en el plazo de treinta días presenta la demanda o solicitud a que se refieren los artículos anteriores.

LA INFANCIA I LA JOVENTUT
EN EL MÓN DEL TREBALL

esborrany

Índex

- 0.- Presentació.
- 1.- Què és un contracte de treball?
- 2.- Qui pot fer un contracte de treball?
 - 2.1. El treball dels menors
 - 2.2. Qui pot contractar.
- 3.- Com s'ha de fer un contracte de treball. Tipus.
 - 3.1. En general
 - 3.2. Contracte en pràctiques
 - 3.3. Contracte de formació
 - 3.4. Contracte a temps parcial
 - 3.5. Promoció de la col·locació juvenil.
- 4.- Les condicions i l'estabilitat del lloc de treball.
 - 4.1. La durada del contracte. El període de prova.
 - 4.2. El salari
 - 4.3. Descans setmanal. Vacances. Permisos.
 - 4.4. La suspensió del contracte de treball. Excedències.
 - 4.5. Les condicions del lloc de treball. Seguretat i higiene.
 - 4.6. Les condicions generals de treball. El conveni.
 - 4.7. La participació dels treballadors dins l'empresa.
- 5.- L'accés al treball i la promoció del treballador.
 - 5.1. L'ingrés al treball.
 - 5.2. L'INEM.
 - 5.3. La promoció del treballador.
- 6.- L'atur.
 - 6.1. Què vol dir estar aturat?
 - 6.2. El subsidi d'atur.
 - 6.3. La lluita contra l'atur: l'ANE.
 - 6.3.1. Contractacions específiques.
 - 6.3.2. Fons Nacional de Protecció al Treball
 - 6.3.3. L'atur agrari.
 - 6.3.4. La promoció de la dona.
 - 6.3.5. La col·laboració estat-administració local.
 - 6.3.6. La contractació d'aturats.
 - 6.3.7. La contractació de treballadors minusvàlids.

6.4. La promoció de la col·locació juvenil.

6.5. El cooperativisme.

7.- L'actuació de l'administració.

7.1. El Ministeri de Treball i Seguretat Social.

7.2. La Seguretat Social.

7.2.1. La gestió institucional de la Seguretat Social.

7.2.2. Les prestacions de la Seguretat Social.

7.3. L'actuació de la Generalitat.

8.- Quan les coses van maldeces...

8.1. La Llei de Procediment Laboral.

8.2. Els límits penals.

9.- Adreces d'interès.

10.- Bibliografia.

Presentació

"Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball, a la lliure elecció de professió o ofici, a la promoció a través del treball i a una remuneració suficient per tal de satisfer les seves necessitats i les de la seva família sense que en cap cas es pugui fer discriminació per raó de sexe.
La llei regularà un estatut del treballadors." Art. 35, 1 i 2 de la Constitució Espanyola.

"Els infants gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets" Art. 39,4 de la Constitució Espanyola.

"L'infant ha de ser protegit contra tota forma d'abandó, crueltat i explotació . No ha de ser objecte de cap tipus de tràfic.

No s'haurà de permetre que l'infant treballi abans d'una edat mínima adequada; en cap cas se'l dedicará ni se li permetrá que es dediqui a ocupació o tasca que pugui perjudicar la seva salut o la seva educació, o impedir el seu desenvolupament físic, mental o moral".
Principi 9 de la Declaració Universal dels Drets de l'Infant.

Què és un contracte de treball ?

1.1. Definició doctrinal." Podem definir el contracte de treball com tot acord de voluntats en virtut del qual una persona es compromet a realitzar personalment una obra o prestar un servei per compte d'altri, a canvi d'una remuneració" (Alonso Garcia, Manuel."Curso de Derecho del Trabajo". Ariel 1980 .)

1.2. Definició legal. La podem copsar de l'Estatut dels Treballadors quan en els seus primers articles especifica l'àmbit d'aplicació que tindrà.
L'E.T. és el compliment de l'art. 35.2. de la Constitució.
"1.1. La present llei serà d'aplicació als treballadors que voluntàriament prestin els seus serveis retribuïts per compte aliena i dintre de l'àmbit d'organització i direcció d'una altra persona física o jurídica, denominada empleador o empresari".

Queden exclosos d'aquest àmbit els funcionaris públics, prestacions personals obligatòries, càrrecs de conseller, treballs a títol d'amistat, qui intervingui en operacions mercantils assumint-ne la responsa-

ibilitat i els treballs familiars, llevat que es demostrï la condició d'assalariat de qui el realitza.

Finalment hi ha unes relacions laborals de caràcter especial: personal d'alta direcció, penats, "servicio del hogar", esportistes professionals, artistes i altres. Cada supòsit concret té la seva regulació específica.

2.1. El treball dels menors.

L'E. T. estipula en el seu art. 6:

6.1. Es prohibeix l'admissió al treball als menors de setze anys.

6.2. Els treballadors menors de divuit anys no podran realitzar treballs nocturns ni aquelles activitats o llocs de treball que el Govern a proposta del Ministeri de Treball, prèvia consulta a les organitzacions sindicals més representatives, declarï inadmissibles, pene- sos, nocius o perillosos tant per a la salut com per a la seva formació professional i humana.

6.3. Es prohibeix realitzar hores extraordinàries als menors de divuit anys.

6.4. La intervenció dels menors de setze anys en espectacles públics sols s'autoritzarà en casos excepcionals per l'autoritat laboral, i sempre que no suposi perill per a la seva salut física ni per a la seva formació professional i humana; el permís haurà de constar per escrit i per actes determinats.

El Decret /1957 de 26 de juliol (BOE de 26 d'agost) sobre el treball de la dona i els menors fixa una llarga relació de treballs prohibits, màxim de Kg. a moure, modes de realització de certes feines, etc.

Els Convenis de l'OIT (Organització Internacional del Treball) nús. 77 i 78 (Ratificació de 8 d'abril de 1971, BOE de 20 de maig) sobre exàmens mèdics als menors i el núm 124 (ratificat el 26 de novembre de 1971, BOE de 30 de novembre) sobre examen mèdic als menors que desenvolupen treballs subterranis exigeixen examen completat per accedir

al lloc de treball i successives revisions en un interval que no pot passar d'un any.

2.2. Qui pot contractar.

Pot contractar la prestació del seu treball, segons l'art. 7 de l'ET;

- e) "Els qui tinguin plena capacitat d'obrar conforme el disposat en el Codi Civil". Aquests són: a) qui té divuit anys complets, és a dir, és major d'edat d'acord amb l'art. 12 de la Constitució i el 315 del Codi Civil. b) els emancipats per matrimoni, per codicació de qui ostenta la pàtria potestat o per concessió judicial, (Art. 314 Cc) i c) l'emancipat de fet, que és el major de setze anys que viu independentment dels pares amb consentiment d'aquests, (Art. 319 Cc)

- b) "Els menors de divuit i majors de setze anys, que visquin de forma independent, amb consentiment dels seus pares o tutors, o amb autorització de la persona o institució que els tingui al seu càrrec". Aquesta situació s'equipara amb l'emancipació de fet.

"Si el representant legal d'una persona de capacitat limitada l'autoritza expressa o tàcitament per realitzar un treball, queda aquesta també autoritzada per exercitar els drets i complir els deures que es deriven del seu contracte i per a la cessació".

Aquest és el supòsit particular del menor no emancipat i de persones subjectes d'incapacitació.

- c) Els estrangers, d'acord amb la legislació específica.

Com s'ha de fer el contracte de treball. Tipus

3.1. En general. L'E.T. diu així en el seu art. núm 8:

"1. El contracte de treball es podrà celebrar per escrit o de paraula. Es presumirà existent entre tot el que presti un servei per compte i dins l'àmbit d'organització i direcció d'altri i el que el rep a canvi d'una remuneració d'aquell.

2.-Hauran de constar per escrit els contractes de treball quan així ho exigeixi una disposició legal i, en tot cas, als celebrats

per a la formació, per temps o per obra o servei determinat, la durada del qual sigui superior a quatre setmanes. Igualment els contractes a temps parcial, en pràctiques i a domicili, així com els dels espanyols contractats a Espanya al servei d'empreses espanyoles a l'estranger. De no observar-se tal exigència, el contracte es presumirà celebrat per temps indefinit, llevat prova en contrari que acrediti la naturalesa temporal del mateix.

3.2. El treball en pràctiques. La seva regulació es troba en l'ET art. 11 i en el Real Decret 1361/1981 de 3 de juliol sobre contractes de treball en pràctiques i per a la formació per a joves treballadors. (BOE núm 165 d'11 de juliol). Heus aquí una referència d'aquest darrer:

"Art.1.1.-1. Contracte de treball en pràctiques és el concertat entre qui posseeix una titulació acadèmica, professional o laboral reconeguda degudament i un empresari, a fi d'aplicar els seus coneixements per perfeccionar-los i adequar-los al nivell d'estudis cursats per l'interessat, al mateix temps que l'empresa utilitza el treball del col·locat."

El contracte podrà celebrar-se dintre dels dos anys següents a la titulació. Cal tenir present que el compliment del servei militar interromp aquest còmput de temps.

El contracte ha de fer-se per escrit, constant-hi al menys la durada (que no podrà ser superior a dotze mesos d'ocupació efectiva ni inferior a tres mesos), la titulació del treballador, l'objecte de les pràctiques, la durada del període de prova si s'escau, la jornada laboral i la retribució convinguda. El contracte s'haurà de registrar a l'Oficina de Col·locació.

La retribució (Art. 4rt) serà la fixada en el contracte individual i si s'escau en els convenis col·lectius. Com a mínim s'agafarà com a base de càlcul el 80% de la base mínima del grup de cotització a la Seguretat Social que correspongui (Art. 1 del RD 133/1981 de 23 de gener) o el salari mínim interprofessional si el percentatge esmentat li és inferior, tot això en proporció a la jornada de treball fixada en el contracte.

3.3. Contracte de formació. La seva regulació es troba en l'art. 11.5 de l'E.8.1 en el Reial Decret 1361/1981 que esmentavam en l'apartat anterior. Diu així:

" Art. 5.1. El contracte per a la formació laboral és el subscrit entre un jove i un empresari que s'obliga a proporcionar al primer una capacitació pràctica i tecnològica, metòdica i completa a la vegada que utilitza el treball del que aprèn mitjançant el pagament d'una retribució.

5.2. Els contractes en formació hauran de comprendre un període d'ensenyament, fonamentalment teòric, amb una durada mínima d'un terç de la jornada establerta en el conveni aplicable, i màxima de dos terços, que podrà realitzar-se en la pròpia Empresa o mitjançant concert amb centres autoritzats de Formació Professional mitjançant un pla de formació autoritzat per l'Institut Nacional de Empleo. L'esmentat període serà l'adequat per a cada tipus de treball. En tot cas, la retribució del contracte correspondrà solament a les hores efectivament treballades:

Poden realitzar un contracte de formació les persones que tinguin la capacitat general per a qualsvol tipus de contracte laboral.

Les formalitats requerides són les de l'apartat anterior, assenyalant-se en concret la necessitat d'autorització de pares o tutors quan calgui. (Art. 6)

La durada del contracte serà la fixada per les parts sense que pugui depassar als dos anys. Les faltas de puntualitat o d'assistència als ensenyaments teòrics que es programin, així com les faltas d'aprofitament seran qualificades, respectivament, com a faltas al treball o com a disminució del rendiment o com ineptitud a tots els efectes. (Art. 7.)

La retribució del treballador en formació serà l'estipulada en el contracte individual i si s'escau, ~~en~~ els convenis col·lectius de treball, agafant com a base de càlcul el salari mínim interprofessional que correspondria en proporció a la jornada total convinguda en el contracte.

Desgravacions en les cotitzacions a la Seguretat Social: coeficient reductor del 0,45 als contractes de formació i als de pràctiques for-

malitzats amb treballadors menors de 28 anys, aplicant-se a la quota d'Empresa el 0,3825 i a la quota del treballador el 0,0675, tinguent el treballador cret a totes les prestacions. (Disp. Ad. la.).

AQUEST DESCOMPTE ES COVO AL CONTRACTE EN PRÀCTIQUES I AL DE FORMACIO:

3.4. Contracte de treball a temps parcial.

La definició d'aquest contracte la dona l'E.I. en el seu art. 12: "El treballador s'entendrà contractat a temps parcial quan presti els seus serveis durant un determinat número de dies a l'any, al mes o a la setmana, o durant un determinat número d'hores, respectivament, inferior als dos terços dels considerats com habituals en l'activitat que es tracte en el mateix període de temps."

El desenvolupament d'aquest article el fa el Reial Decret 1362/1981, de 3 de juliol, sobre contractes de treball a temps parcial. (BOE núm 165 d'11 de juliol)

La disposició transitòria segona d'aquest R.D. fixa d'acord amb l'ET qui pot acollir-s'hi: "en tant persisteixin les actuals circumstàncies de col·locació, només podran contractar-se a temps parcial els perceptors de prestacions per descol·locació, els treballadors agraris que haguessin quedat en atur i els joves menors de vint-i-cinc anys, deuint-se als qui rebin prestacions econòmiques per descol·locació la part proporcional al temps de treball."

Pels joves menors de vint-i-cinc anys amb un treball fixe principal, la disposició transitòria primera del R.D. determina que només podran celebrar un contracte a temps parcial quan la suma de les dues jornades no superi a l'ordinària en el sector a que correspongui el treball principal.

El contracte ha de celebrar-se per escrit, per quadruplicat, registrant-se i arxivant-se en l'Oficina de Col·locació (Art.2.), amb constància explícita de la durada i la jornada (Art.1.). La cotització a la Seguretat social s'efectuarà en funció de les hores o dies realment treballats. (Art. 6 del RQ i 12 de l'ET)

Els treballadors contractats disfrutaran com a mínim d'igual salari, percepcions econòmiques i drets que els treballadors a temps complet amb la mesura que sigui compatible amb la naturalesa del seu treball.

i proporcional al mateix. (Art.4.)

derogaf

3.4. El foment de l'ocupació juvenil. Fem referència concreta aquí per la seva importància del Reial Decret 41/1979, de 5 de gener sobre promoció de la col·locació juvenil (BOE de 12 de Gener)

L'Art. 1. del RD estableix que la contractació de treballadors majors de setze anys i menors de vint-i-sis a que es refereix, tindrà sempre el caràcter de contracte temporal i durada determinada qualsevol que sigui la naturalesa del treball a realitzar. La durada d'aquests contractes no serà inferior a sis mesos ni superior a dos anys.

Per acollir-se als beneficis d'aquest RD s'haurà d'estar inscrit a l'Oficina de Col·locació com a mínim 15 dies abans de la contractació (Art.2)

La forma del contracte l'especifica l'art. 5: "es farà per escrit, en imprés normalitzat, que contindrà les dades i clàusules establertes en la legislació laboral, així com una suficient descripció del lloc de treball, titulació requerida per la seva realització, bonificació aplicable a les quotes de la Seguretat Social i d'altres d'interès". (L'Ordre de 24 de Gener de 1979 (BOE de 25 de Gener) aprova el model normalitzat.

El contracte s'haurà de fer per triplicat i presentant-se a l'Oficina de Col·locació pel seu visat, juntament amb l'alta a la Seguretat Social (Art. 5.2. del RD)

L'art. 6 del RD que comentem estableix els següents beneficis a les Empreses que contractin conforme al mateix:

"a) Bonificació del 75 per 100 de les quotes a la Seguretat Social pels contractes en que el treballador obtingui la primera col·locació, amb reducció de l'esmentada bonificació al 50 per 100 en el supòsit de que es contracti a un treballador que ja ho fos per un contracte anterior(...).

b) Beneficis d'assistència tècnica i material per a accions de formació, reconversió o adaptació professional".

Les condicions i l'estabilitat del treball

Art. 23 Declaració Universal dels Drets de l' Home.

- 1.-Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball i a la protecció contra la vega forçosa.
- 2.-Tot hom té dret, sense cap discriminació, a igual salari per igual treball.
- 3.-Tot hom que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que assegurí per a ell i per a la seva família una existència conforme amb la dignitat humana, completada, si cal, amb els altres mitjans de protecció social.
- 4.-Tota persona té dret, unint-se amb d'altres, a fundar sindicats i a afiliar-s'hi per a la defensa dels propis interessos.

Art.24

Tota persona té dret al descans i al lleure i, particularment, a una limitació raonable de la jornada de treball i a vacances periòdiques pagades.

4.1. La durada del contracte de treball.

Segons l'E.T. (Art. 15.1) el contracte de treball es presumeix concertat per temps indefinit. És a dir, que de no constar res en contra, s'entén que és voluntat de les parts mantenir-lo de forma indefinida.
No obstant podran celebrar-se contractes de durada determinada: a) per obres o serveis concrets, b) segons les circumstàncies del mercat, c) per substitucions de treballadors amb dret de reserva del lloc de treball, d) quan el govern així ho decideixi per afavorir la contractació de treballadors d'avançada edat, disminuïts, aturats en general i els que cerquin la primera ocupació, e) els treballs fixes i periòdics però de caràcter discontinu.

Al mateix temps l'ET estableix una sèrie de normes per evitar el frau i la il·legalitat:

- a) Passaran a considerar-se treballadors fixos, llevat que resulti evident la naturalesa temporal dels mateixos i sens perjudici de la responsabilitats, aquells que no hagin estat donats d'alta a

4.1.- (Bis) El període de prova. El contracte de treball pot estipular un període de prova, finalitzat el qual finalitzat el qual serà quan s'afirmarà o es resoldrà el contracte. Es clar doncs que es configura com un element decisiu en la relació laboral i, més encara, amb la seva generalització actual. La seva regulació es troba en l'art. 14 de l'ET:

- 1.- Podrà contractar-se per escrit un període de prova, que mai podrà excedir de sis mesos per als tècnics titulats, ni de tres mesos per a la resta de treballadors, excepte pels no qualificats, la durada màxima dels quals serà de quinze dies laborables.
L'empresa i el treballador estan, respectivament, obligats a realitzar les experiències que constitueixen l'objecte de la prova.

- 2.- Durant el període de prova, el treballador tindrà els drets i obligacions corresponents a la seva categoria professional i al lloc de treball que executa, com si fos de la plantilla, llevat dels derivats de la resolució de la relació laboral, que podrà produir-se a instància de qualsevol de les parts durant el seu transcurs.

- 3.- Tranacorregut el període de prova sense que s'hagi produït el desistiment, el contracte produirà plens efectes, computant-se el temps dels serveis prestats en l'antiguitat del treballador en l'empresa. La situació d'incapacitat laboral transitoria que afecta el treballador durant el període de prova interromp el còmput del mateix sempre que es produeixi acord entre les parts.

la Seguretat Social en un termini de temps igual o superior al termini de prova establert per a l'activitat. (Art. 15.2.)

b) Es presumiran per temps indefinit els contractes temporals celebrats en frau de llei. (Art. 15.3.)

4.2. El salari

Es considera salari la totalitat de les percepcions econòmiques dels treballadors, en diner o en espècie, per la prestació professional dels serveis laborals per compte aliena, ja retribueixin el treball efectiu, qualsevol que sigui la forma de remuneració, o els períodes de descans computable com de treball. (Art. 26.1. ET)

No tenen la consideració de salari les quantitats rebudes pel treballador en concepte d'indemnitzacions o "suplidos" per les despeses realitzades com a conseqüència de l'activitat laboral, les prestacions i indemnitzacions de la Seguretat Social i les indemnitzacions corresponents a trasllats, suspensions o acomiadaments. (Art. 26.2)

El Govern fixa anualment, amb possibilitat de revisió semestral, l'anomenat Salari Mínim Interprofessional, prèvia consulta amb les organitzacions sindicals i professionals més representatives. (Art. 27.1. ET) i tinguent en compte l'índex de preus, la productivitat, la conjuntura econòmica i la participació en la renda nacional.

L'actual quantia del Salari Mínim s'estableix el Reial Decret 1326/1981 de 19 de juny (BOE de 8 de juliol de 1981), i és la següent:

*Art. 1. Els salaris mínims per a qualsevolles activitats en l'agricultura, en la indústria i en els serveis, sense distinció del sexe dels treballadors, queden fixades en les quanties següents:

U.-Treballadors des de divuit anys: Vuitcentes cinquanta i quatre pessetes/dia o vint-i-cinc mil siscentes vint pessetes/mes, segons el salari estigui fixat per dies o per mesos.

Dos.-Treballadors de disset anys: Cinc-centes vint-i-tres pessetes/dia o quinze mil siscentes noranta pessetes/mes, segons el salari estigui fixat per dies o per mesos.

Tres.-Treballadors fins a disset anys: Trescentes trenta una pessetes/dia o nou mil noucentes trenta pessetes/mes, segons el salari estigui fixat per dies o per mesos.

En els salaris mínims d'aquest article es computen tant la retribució en diners com en espècie"

L'art. 5. del present R. O. recull l'especialitat del treballadors eventuals i de temporada el servei dels quals a una mateixa empresa no excedeixin de cent vint dies. Aquest treballadors hauran de rebre el Salari Mínim de l'art. 1., la part proporcional de la retribució dels diumenges i dies festius i de les dues gratificacions extraordinàries que com a mínim té dret tot treballador, corresponents al salari de vint-i-un dies en cada una d'elles, aplicant-se, en conseqüència, els següents resultats:

U.-Treballadors majors de divuit anys: Vint cent seixanta dues pessetes/per jornada legal en l'activitat.

Oos.-Treballadors de disset anys: Setcentes dotze pessetes/per jornada legal en l'activitat.

Tres.-Treballadors fins a disset anys: Quatrecentes cinquanta una pessetes/per jornada legal en l'activitat.

Bé per conveni col·lectiu, i si per acord treballador-empresari pot fixar-se el salari, però en cap cas aquest pot quedar per sota del Salari Mínim.

4.3. Descans setmanal, festes, permisos i vacances.

Els treballadors tenen dret a un descans mínim setmanal de dia i mig ininterromput que, com regla general, agafarà la tarda del dissabte o, en el seu cas, el ratí del dilluns i el dia complet del diumenge. Ara bé, ja sia per conveni, contracte, norma legal o permís de l'autoritat se'n regula un altre règim per a activitats concretes. (Art. 37.1. de l'E.S.)

L'apartat 1 de l'art 37 de l'E.R fixa els motius dels quals, previ avís i justificació, el treballador podrà absentar-se del treball amb dret a remuneració:

- a) Quinze dies naturals en cas de matrimoni.
- b) Dos dies en els casos de neixement de fill o malaltia greu o mort de parents fins a segon grau de consanguinitat o afecció. Quan, amb tal motiu, el treballador s'hagi de desplaçar el termini serà de quatre dies.
- c) Un dia per trasllat de domicili habitual.
- d) Pel temps indispensable pel compliment d'un deure inexcusable de caràcter públic i personal. Cas de depassar més del 20% de les hores laborals en un període de tres mesos l'empresa podrà posar el treballador en situació d'excusa.
- e) Per funcions sindicals i de representació.

Les treballadores, per lactància d'un fill menor de nou mesos, tindran dret a una hora d'absència del treball, que podran dividir en dues fraccions. La dona, per la seva voluntat, podrà substituir aquest dret per una reducció de la jornada normal en mitja hora amb la mateixa finalitat. (37.4. ET)

Qui per raons de guarda legal tingui cura directa d'algun menor de sis anys o a un disminuït físic o psíquic que no desenvolupi altra activitat retribuïda, tindrà dret a una reducció de la jornada laboral, amb la disminució proporcional del salari entra, al menys, un terç i un màxim de la meitat de la durada d'aquella. (37.5. E.T.)

Pel que fa a les vacances anuals retribuïdes, no substituïbles per compensació econòmica, serà el pactat en el conveni col·lectiu o contracte individual. En cap cas la seva durada serà inferior a vint-i-tres dies naturals. (Art. 36 ET)

En el mateix article hi dos punts d'un especial interès pel nostre recull:

- a) Quan hi hagi un règim de torns de vacances, els treballadors amb responsabilitats familiars tenen preferència a que les seves coincidixin amb les vacances escolars.
- b) Les vacances anuals dels menors de divuit anys i els majors de seixanta tindran una durada mínima d'un mes.

Finalment en aquest apartat assenyalar que l'art. 22 de l'ET en parlar de la promoció en el treball dóna al treballador entre altres drets el permís d'assistència a exàmens i l'adaptació de jornada laboral.

4.4. La suspensió del contracte de treball. Excedències.

La suspensió del contracte de treball allibera de les obligacions retribucionals de treballar i remunerar el treball. Entre altres casos de suspensió, l'art. 45 de l'ET esmenta, a part d'aquelles que s'acorden voluntàriament,:

- Maternitat de la dona treballadora
- Compliment del servei militar obligatori o voluntari o servei social substitutiu.
- Privació de llibertat del treballador, mentre no existís sentència condemnatòria.
- Excedència forçosa.

En tots aquests supòsits concrets el treballador té dret a la reincorporació al lloc de treball reservat quan cessi la causa legal de suspensió (Art. 48.1. ET.)

En el cas de suspensió per prestació del servei militar o substitutiu, el treballador haurà d'incorporar-se en el termini màxim de 30 dies naturals a partir de la cessació en el servei. (Art. 48.3 ET)

En el supòsit de part, la suspensió tindrà una durada màxima de catorze setmanes, distribuïdes a petició de la interessada. (Art. 48.4. ET)

La situació d'excedència presenta dues modalitats que en determinen el contingut:

- a) forçosa, que conserva el lloc de treball i còmput d'antiguitat i es concedeix per a l'elecció de càrrec públic.
- b) voluntària, que només dona un dret preferent al reingrés en les vacants d'igual o similar categoria a la seva que hi hagués o es produïssin a l'empresa. Queden compresos aquí:
 - el treballador al menys amb un any d'antiguitat a l'empresa pot situar-se en excedència per un termini no menor a dos anys i no major de cinc. Quan el dret només podrà exercitar-se si han passat quatre anys des de l'anterior excedència.

-Es tindrà dret a un període d'excedència no superior a tres anys per tenir cura de cada fill a partir del naixement d'aquest. Els successius fills donaran dret a un nou període d'excedència que

En el seu cas, posarà fi al que es disfrutés, quan el pare i la mare treballin solament un d'ells podrà exercir aquest dret.

- També pot posar-se en situació d'excedència el treballador que exerceixi funcions sindicals d'àmbit sindical o superior mentre duri l'exercici del càrrec representatiu. (Art. 45 de l'E.T.)

4.5. Les condicions del lloc de treball. Seguretat i Higiene.

L'Estatut dels Treballadors dedica el seu art. 19 a aquest tema. Es-tableix en seu apartat primer que "el treballador, en la prestació dels seus serveis, tindrà dret a una protecció eficaç en matèria de seguretat i higiene i a continuació en l'apartat segon determina l'obligatorietat del treballador d'observar en el seu treball les mesures legals i reglamentàries en aquest camp.

L'empresari està obligat a facilitar una formació adequada en matèria de sanitat i higiene als treballadors, i aquests queden també obligats a seguir aquests ensenyaments i a realitzar les pràctiques quan se celebren dintre de la jornada de treball o en altres hores, però amb el descompte en avaluació del temps invertit en les mateixes. (Art. 19.4)

Què fer en cas de possibilitat sèria i greu d'accident?" Els òrgans interns de l'empresa competents en matèria de seguretat i, en defecte seu, els representants legals del treballadors en el centre de treball, que aprecien una probabilitat sèria i greu d'accident per la inobservància de la legislació aplicable en la matèria, requeriran a l'empresari per a que adopti les mesures oportunes que facin desapareixer el risc; si la petició no fos atesa en un termini de quatre dies, s'arregaran a l'autoritat competent; aquesta, si aprecia les circumstàncies al·legades, mitjançant resolució fundada, requerirà a l'empresari per a que adopti les mesures de seguretat apropiades o que suspengui les seves activitats en la zona o local de treball o amb el material implicat. També podrà ordenar, amb els informes tècnics corresponents, la parilització immediata del treball si s'estima un risc greu d'accident.

Si el risc d'accident fora immanent, la parilització de les activitats podrà ser acordada per decisió dels òrgans competents de l'empresa en matèria de seguretat o per el setanta cinc per cent dels representants

dels treballadors en empreses amb processos discontinuus i de la totalitat dels mateixos en aquelles el procés de les quals sigui continuu; tal acord serà comunicat d'immediat a l'empresa i a l'autoritat laboral, la qual en 24 hores anularà o ratificarà la paralització acordada." (Art. 19.5. E.T)

La concreció d'aquesta normativa es troba en l'Ordenança General de Seguretat i Higiene en el Treball. (Ordre de 3 de març de 1971, BOE de 16 de març). L'Ordenança fixa les competències que tenen els òrgans de l'administració en aquest camp (Ministeri de Treball, Inspecció, Consells Provincials i Territorials de Seguretat i Higiene), obligacions d'empresaris i treballadors, condicions generals dels centres de treball i mesures protectores així com la responsabilitat i les sancions. L'art. 7.14. determina que és obligació de l'empresa tenir a disposició del seu personal un exemplar d'aquesta Ordenança i de l'anexe o annexes segons l'activitat que es realitzi en l'empresa.

4.6. Les condicions generals de treball. El conveni.

Art. 37 de la Constitució: "1.- La llei garantirà el dret a la negociació col·lectiva del treball entre els representants dels treballadors i empresaris, i la força vinculant dels convenis.

2.- Es reconeix el dret de treballadors i empresaris a adoptar mesures de conflicte col·lectiu. La llei que reguli l'exercici d'aquest dret, sens perjudici de les limitacions que pugui establir, inclourà les garanties que calguin per tal d'assegurar el funcionament dels serveis essencials a la comunitat.

Els drets i obligacions que donen continuïtat a una relació laboral es regulen, segons l'ET (Art. 3) :

-Per les disposicions legals i reglamentàries de l'Estat.

-Pels convenis col·lectius.

-Per la voluntat de les parts, manifestada en el contracte de treball, essent el seu objecte lícit i sense que en cap cas pugui establir-se en perjudici del treballador condicions menys favorables a contràries a les disposicions legals i convenis col·lectius abans expressats.

-Pels usos i costums locals i professionals.

No totes aquestes fonts de la relació laboral tenen igual força. Hi ha uns mínims de dret necessari, és a dir, que no quedi a l'arbitri de les parts com és el determinat per llei i conveni.

El concepte i eficàcia del què és el conveni col·lectiu el dona l'art. 82 de l'ET:

1.-Els convenis col·lectius, com resultat de la negociació desenvolupada pels representants dels treballadors i dels empresaris, constitueixen l'expressió de l'acord lliurement adoptat per ells en virtut de la seva autonomia col·lectiva.

2.-Mitjançant els ^{col·}convenis i el seu àmbit corresponent, els treballadors i empresaris regulen les condicions de treball i de productivitat; i igualment poden regular la pau laboral a través de les obligacions que es pactin.

3.- Els convenis col·lectius regulats per aquesta llei obliguen a tots els empresaris i treballadors inclosos a dins del seu àmbit d'aplicació i durant tot el temps de la seva vigència.

4.7. La participació dels treballadors en l'empresa.

Art. 129.2. de la Constitució: "Els poders públics promouren eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa, i fomentaran, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció."

Art. 48 de la Constitució: "Els poders públics promouran les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural."

La participació dels treballadors en l'empresa s'exerceix mitjançant els Delegats de personal o el Comitè d'Empresa,

a) els Delegats de personal (Art. 62. ET)

i.-La representació dels treballadors en l'empresa o centre de treball que tingui menys de cinquanta i més de deu treballadors fixos correspon als delegats de personal. I guixant podrà haver-hi un delegat de personal en aquelles

empreses o centres que tinguin entre sis i deu treballadors fixos, si així ho decideixen aquestes per majoria.

Els treballadors elegiran mitjançant sufragi lliure, secret i directe els delegats de personal en la quantia següent: fins trenta treballadors: un; de trenta-un a quaranta-nou, tres.

2.-Els delegats de personal exerciran mancomunadament davant l'empresari la representació per a la que han estat escollits, intervinguent en quantes qüestions es suscitin en relació amb les condicions de treball del personal que representen i formulant reclamacions davant l'empresari, l'autoritat laboral o les entitats gestores de la Seguretat Social, segons procedeixi, sobre el compliment de les relatives a Higiene i seguretat en el treball i Seguretat Social.

b) El Comitè d'Empresa: És l'òrgan representatiu i col·legiat del conjunt dels treballadors en l'empresa o centre de treball per a la defensa dels seus interessos, constituint-se en cada centre de treball amb un cens de cinquanta o més treballadors fixos. (Art. 63.1. ET)

Resum de les competències del Comitè: rebre informacions preceptives; emetre informes (Reestructuració de plantilles, Formació professional), accidents de treball, etc, a més a més fa una tasca de vigilància i compliment de la normativa laboral, seguretat i higiene i del conveni.

Del procediment electoral només assenyalarem per la seva particularitat i discriminació manifesta l'art. 69.1. de l'ET: "Seran electors tots els treballadors fixos de l'empresa o centre de treball major de setze anys i elegibles els treballadors fixos que tinguin divuit anys complerts i una antiguitat en l'empresa al menys de sis mesos ..."

Es poden presentar candidats per part dels sindicats o bé treballadors que avalin la seva candidatura amb un nombre de signatures d'electors del seu centre i col·legi, en el seu cas, equivalent, al menys, a tres vegades el nombre de llocs a cobrir (69.1. ET)

L'accés al treball i la promoció del treballador

5.1. L'ingrés al treball.

L'art. 16 de l'E.T. estableix:

- 1.- Els empresaris estan obligats a sol·licitar de les Oficines de Col·locació els treballadors que necessitin, així com a comunicar la fi dels contractes de treball dels que siguin part. No obstant, podran contractar directament quan no existixi Oficina de Col·locació en la localitat, o no se'ls faciliti per l'Oficina, en el termini de tres dies, els treballadors sol·licitats o no contractessin els que l'Oficina els hagi facilitat, comunicant en aquests casos la contractació a l'Oficina de Col·locació corresponent.
- 2.- Es prohibeix l'existència d'agències privades de col·locació, de qualsevol classe i àmbit funcional, que tinguin per objecte la contractació laboral de tot tipus. Les agències o empreses dedicades a la selecció de treballadors hauran de fer constar en llurs anuncis el número de la demanda en l'Oficina de Col·locació i la identificació d'aquesta.

- 3.- El contracte es registrarà per l'oficina de Col·locació que correspongui.

- 4.- (...)

Aquesta obligació genèrica s'especifica en cada un dels textos de promoció de la col·locació. És clar doncs que, abans de tot, cal inscriure's a l'Oficina de Col·locació.

5.2. L'INEM (Instituto Nacional de Empleo)

La política de col·locació del país es realitza mitjançant l'INEM. És per això que cal conèixer-hi. Fou creat pel Real Decret Llei 36/1978 de 15 de novembre (BOE de 18 de novembre de 1978). Realitza el seu treball en dues vessants: una de gestió de la col·locació (Oficines i Centres d'orientació professional i social) i una altra d'acció formativa a través dels Centres de Formació Social.

L'INEM queda englobat actualment en la Llei Bàsica de Col·locació.

(Llei 51/1980 de 8 d'octubre, BOE de 17 d'octubre de 1980).

L'art. 40 el defineix: "L'INEM organitzarà la col·locació dels treballadors com un servei nacional públic i gratuït".

L'art. 42 determina les obligacions d'empresaris i treballadors:

- 1.-Les empreses estan obligades a sol·licitar prèviament en les Oficines de Col·locació els treballadors que necessitin i a presentar en les mateixes pel seu visat i regis tre aquells contractes laborals que hagin de complir aquests requisits en virtut de normes legals o reglamentàries d'acord amb l'ET.

- 2.-Els treballadors estaran obligats a inscriure's en les Oficines de Col·locació quan hagin de sol·licitar ocupació.

(...)

Les funcions de l'INEM són: (Art. 43 de la Llei Bàsica)

- a) Organitzar els serveis de col·locació en ordre a procurar pública i gratuïtament, el millor desenvolupament i utilització dels recursos.
- b) Ajudar als treballadors a trobar una feina i a les empreses a contractar els treballadors apropiats a les seves necessitats.
- c) Fomentar la formació del treballador amb estreta vinculació amb la política de col·locació. (Actualització, perfeccionament, reconversió)
- d) Gestionar i controlar les prestacions de descol·locació i les subvencions i ajuts pel foment i la protecció de la col·locació.
- e) Reclamar el reconeixement, suspensió, repressa i extinció del dret a les prestacions de descol·locació.
- f) Elaborar, desenvolupar i conduir una política activa orientada a la plena ocupació.

3.3. La promoció del treballador

La promoció laboral del treballador és un concepte que està ratificat a nivell constitucional i informa tot l'ordenament jurídic laboral. El contingut material d'aquesta promoció és molt ampli: cursos de la mateixa empresa, reconversió tecnològica, Formació Professional, etc. L'ET dona als següents drets als treballadors:

" 1.-El treballador tindrà dret:

a) a gaudir dels permisos necessaris per concórrer a exàmens, així com una preferència a elegir torn de treball, si tal és el règim instaurat en l'empresa, quan cursi amb regularitat estudis per a l'obtenció d'un títol acadèmic o professional.

b) A l'adaptació de la jornada ordinària de treball per a l'assistència a cursos de formació professional o a la concessió del permís oportú de formació o perfeccionament professional amb reserva del lloc de treball.

2.-En els convenis col·lectius podran pactar-se els terminis concrets de l'exercici d'aquests drets i el grau d'aprofitament necessari pel gaudi dels mateixos. "

L'Estat Espanyol té ratificat el Conveni 140 de la OIT sobre llicència pagada d'estudis(Instrument de ratificació de 16 d'agost de 1978. BOE de 31 d'octubre de 1979) que preveu que la política interna del país fomenti l'establiment d'una llicència concedida als treballadors, amb fins educatius, per un període determinat, durant les hores de treball i amb pagament de prestacions econòmiques adequades.(Art. 1)

L'ADUR

6.1. Què vol dir estar aturat?

El camp d'aplicació de les prestacions per descol·locació s'extén a tots els treballadors per compte aliena inclosos en el Règim General de la Seguretat Social i en els règims especials que actualment protegeixen la descol·locació. (Art. 15.1. de la Llei Bàsica de "ol·locació")

Hi ha una situació real d'atur quan hom està sense feina o bé desenvolupa un treball mínim insuficient. D'aquí neix la situació legal de descol·locació:

Art. 17 de la Llei Bàsica de Col·locació: "Es considerarà en situació legal de descol·locació als treballadors per compte aliena que estiguin inclosos en alguns dels següents supòsits:

- a) Qui, poguent i volent treballar, perd la seva ocupació per causa a ell no imputable
- b) Aquells a qui se'ls suspengui el seu contracte de treball i perdin temporalment la seva ocupació habitual en virtut d'expedient de regulació de col·locació tramitat en forma reglamentària.
- c) Els que vegin reduïdes involuntàriament, en una tercera part, al menys, de la seva durada, les seves jornades ordinàries o hores normals de treball, amb la corresponent pèrdua proporcional de la retribució.
- d) Els treballadors fixos de temporada que, des de la data d'iniciar-se la mateixa i durant tot o part del temps de la seva durada, manquin d'ocupació efectiva per causa a ells no imputable. A efectes de la determinació de la durada o companya, s'atendrà a la durada mitja de la mateixa segons la zona, sector de producció o empresa de que es tracti, i serà fixada anualment amb caràcter previ al seu començament per l'Autoritat Laboral corresponent, sense que la seva durada pugui ser inferior a quatre mesos.

(...)

a) Estar afiliado a la Seguridad Social y en situación de alta o asimilada a ella. Estarán en situación asimilada al alta los trabajadores que se encuentren incorporados a filas, cumpliendo el servicio militar obligatorio o voluntario, al tiempo de producirse la situación con derecho a prestación, conservando el derecho a la misma, siempre que la soliciten en el plazo de dos meses a partir de su liberación.

1. Tendrán derecho a las prestaciones por desempleo los trabajadores por cuenta ajena que, estando incluidos en el sistema de la Seguridad Social y encontrándose en situación legal de desempleo de acuerdo con el artículo 17 reúnan las siguientes condiciones:

Titulars.

21. Titulars del Dret.

b) Tener cubierto los periodos de cotización de conformidad con el art. 19 antes de la fecha de cese, suspensión temporal o reducción de las jornadas ordinarias o de incorporación al servicio militar cuando la empresa cumplida este periodo de cotización no haya producido el correspondiente pago.

c) En los casos de derivación de la prestación por desempleo, haber sido beneficiario de la misma.

d) En los casos de derivación de la prestación por desempleo, haber sido beneficiario de la misma.

Si la pensión causada por la invalidez fuese inferior a la prestación por desempleo que le correspondiere, tendrá derecho a percibir, además, la diferencia entre ésta y aquella.

A efectos de tal cómputo, no se considerará incluido en el importe de la pensión de invalidez el recargo por falta de medidas de seguridad o higiene.

3. El derecho de los trabajadores a las prestaciones de desempleo no queda enervado porque la empresa incumpla sus obligaciones respecto de la afiliación, el alta o la cotización en relación con sus trabajadores sin perjuicio de las acciones que el órgano inspector o gestor pudiese adoptar contra la empresa infractora y las responsabilidades de ésta.

6.2. El subsidi d'atur.

Durada

LEY BASICA DEL EMPLEO

19. Duración de la prestación.

1. La prestación por desempleo estará en función de los periodos de ocupación cotizada en los últimos cuatro años anteriores a la situación legal de desempleo, con arreglo a la siguiente escala:

Periodo de ocupación cotizada	Da derecho a la percepción de prestaciones durante un periodo máximo de
Más de 6 meses	3 meses
Más de 12 meses	6 meses
Más de 18 meses	9 meses
Más de 24 meses	12 meses
Más de 30 meses	15 meses
Más de 36 meses	18 meses

La percepción se ampliará a 24 meses en los casos en que pueda su concesión cubrir el periodo preciso para tener derecho a cualquier tipo de jubilación.

2. Los periodos de ocupación cotizada de cuatro años a que se refiere el punto primero de este artículo se computarán, en su caso, desde la extinción del derecho a la prestación por desempleo.

3. En el supuesto de extinción del derecho a la prestación por realización de un trabajo de duración superior a seis meses, si la prestación anterior se hubiese percibido por un periodo de tiempo inferior al máximo al que tenía derecho, se conservará éste en la parte que le quede por percibir, pudiendo optar el trabajador en caso de una nueva situación legal de desempleo, entre seguir percibiendo la prestación por el periodo de tiempo que le resta o prorrogar al nuevo periodo que hayan generado las cotizaciones efectuadas.

4. Esta escala podrá ser modificada por el Gobierno en función de la evolución del empleo y las posibilidades financieras.

Asimismo se determinarán las situaciones asimiladas al alta a los efectos de periodo de ocupación cotizada.

En los casos de extinción y reanudación de jornada el pago de las cuotas de Seguridad Social será a cargo de la empresa correspondiente a la actividad le-

Quantia

20. Cuantía de la prestación.

1. La cuantía de la prestación por desempleo total en los ciento ochenta primeros días será el 80 por ciento del promedio de la base por la que haya cotizado durante los seis meses precedentes, a partir del sexto al decavo mes de prestación. Será la cuantía de ésta el 70 por ciento del promedio de la base citada, y el 60 por ciento a partir del decavo mes del periodo de percepción. En ningún caso el importe de la prestación será superior al 220 por ciento del salario mínimo interprofesional, ni inferior para los trabajadores con cargas familiares a la cuantía que en cada momento tenga dicho salario mínimo.

La cuantía de la prestación por desempleo parcial de los trabajadores por cuenta ajena se calculará de igual forma que la correspondiente a la de desempleo total, en proporción a la reducción de trabajo.

2. La prestación por desempleo comprenderá, además, el abono de las aportaciones de la empresa y trabajador de la cuota del Régimen correspondiente de la Seguridad Social, durante el periodo de percepción de la prestación.

3. En los casos de extinción y reanudación de jornada el pago de las cuotas de Seguridad Social será a cargo de la empresa correspondiente a la actividad le-

4. En los supuestos de extinción de la prestación Social a consecuencia de la re-

alidad Social no comprenderá la correspondiente a las cotizaciones de desempleo, accidentes de trabajo y enfermedades profesionales, Fondo de Garantía Social, cuota de formación profesional.

Prestacions complementàries.

Art. 25 de la Llei Bàsica de Col·locació: 1.-S'estableix un subsidi en favor d'aquelles persones que, inscrites en una Oficina de Col·locació, com desocupades, no hagin rebut una oferta de col·locació adequada i es trobin en alguna de les situacions següents:

- a) Els treballadors majors de divuit anys i menors de seixanta cinc, inclosos en el Règim General de Prestacions per Descol·locació, que menquen del dret a les mateixes per haver esgotat la prestació, sempre que no s'els hagi ofert col·locació en el termini dels trenta dies següents i que, mancant de rendes de qualsevol naturalesa superiors al salari mínim, tinguin al seu càrrec responsabilitats familiars.
- b) Treballadors que retornin de l'estranger.(...)

2.- Els treballadors majors de setze anys i menors de vint-i-sis, amb independència del dispost en l'art. 10 tindran accés a les beques i altres ajudes formatives i assistència tècnica precisa per aconseguir una titulació o formació professional i als préstecs per a la creació o modificació de cooperatives o empreses associatives laborals.

Per aquells treballadors no compresos en l'àmbit subjectiu de la Llei Bàsica de Col·locació (per haver esgotat ja les prestacions abans de la Llei, etc) s'estableixen unes mesures de caràcter extraordinari que afecten a l'extensió i a la durada del subsidi. Tot això en compliment de l'ANE (Acuerdo Nacional de Empleo). La seva regulació es troba en el Real Decret 2345/1981 de 4 de setembre sobre prestacions complementàries per descol·locació.

6.3. La lluita contra l'atur: l'ANE.

El problema de l'atur és, sense cap mena de dubte, la qüestió més greu que té plantejada el món laboral. A l'Estat Espanyol es signà el nou de juny de 1981 l'"Acuerdo Nacional de Empleo" (l'ANE). L'objectiu essencial d'aquest acord entre el govern, la patronal CEOE i les centrals sindicals UGT i CCOO es fonamentalment aquest: lluitar contra l'atur. Els compromisos de les parts són diferents però tots giren entorn d'aquest eix, així: manteniment de la població assalariada, política d'inversions públiques i d'incentius per a la creació de llocs de treball, creixement de l'economia i reforma de la Seguretat Social, marc general de negociació col·lectiva, increment de salaris, etc.

En el conjunt de legislació que desenvolupa l'ANE hi ha normes que afecten a: jubilació, Salari Mínim, cotització d'hores extraordinàries, prestacions complementàries per desocupació, contractació de treballadors a temps parcials, per a grups específics de treballadors, etc. D'aquesta normativa ja n'hem esmentat alguns supòsits al llarg del recull. A continuació relacionem tan algunes normes que es desprenen de l'ANE com d'altres especialment importants.

La política de col·locació (Art. 38 Llei Bàsica) comprén les accions tendents a proporcionar als treballadors una col·locació adequada i facilitar als empleadors la mà d'obra necessària pel normal desenvolupament de les seves activitats productives. Seran (apartat 2) principis bàsics de la política de col·locació la igualtat d'oportunitats i de tracte en la col·locació, sense que pugui establir-se qualsevol distinció, exclusió o preferència basada en motus de raça, sexe, religió, opinió política, afiliació sindical, ascendència nacional o origen social.

6.3.1. Contractacions específiques.

- A.- Treball en pràctiques i per a la formació. RD 1361/1981 de 3 de juliol sobre contractes de treball en pràctiques i per a la formació de joves treballadors. (BOE d'11 de juliol de 1981) Veure punt 3.2. i 3.3.
- B.- Contractació temporal. Es tracta del RD 1363/1981 de 3 de juliol (BOE d'11 de juliol de 1981). A partir de l'autorització que conté l'ET de poder-se autoritzar la contractació de treballadors de forma temporal, aquest RD completa el RD 2.303/1980 de 17 d'octubre sobre aplicació de l'ET en matèria de contractació temporal. Aquest RD és de vida limitada ja que el seu art. 1 li dóna vigència fins l'1 de desembre de 1982.
- C.- Treball a temps parcial. RD 1362/1981, de 3 de juliol, sobre contractes de treball a temps parcial. (Veure punt 3.4.)
- D.- Finalment, el RD 1364/1981 de 3 de juliol estableix normes pel foment de la col·locació per aquell treballadors que hagin esgotat la prestació per descol·locació, estiguin subsidiats o no o dels que tinguin responsabilitats familiars.

6.3.2. Fons Nacional de Protecció al Treball. El Fons Nacional de Protecció al treball ve disposant d'anys ençà d'un Pla d'Inversions de Protecció al Treball. L'Ordre de 27 de març de 1981 (BOE de 30 de Març) és la que posa en funcionament el Pla per l'any 1981. Com sigui que per enguany haurà de sortir la normativa aplicable, només reproduïm els programes subvencionats:

- I. Promoció de la col·locació a través de cooperatives i societats laborals.
- II. Jubilacions anticipades.
- III. Subvencions o préstecs per a programes especials de foment de col·locació.
- IV. Guarderies laborals.
- V. Integració laboral del minusvàlid.
- VI. Mobilitat ocupacional.
- VII. Ajuts a treballadors emigrants retornats.
- VIII. Activitats extraordinàries.

6.3.3. L'atur agrari.

L'Ordre d'11 de juny de 1981 (BOE 145 de 18 de juny de 1981) estableix diverses mesures extraordinàries i de caràcter transitori per a l'aplicació dels fons adreçats a mitigar els efectes de l'atur agrari. El límit d'edat dels beneficiats és de 18 anys o de 16 si tenen familiars al seu càrrec.

Cal tenir presents també dues altres normes:

- a) el RD 1469/1981 de 19 de juny (BOE 173 de 21 de juliol de 1981) sobre prestacions per descol·locació de treballadors per compte aliena de caràcter fix, inclosos en el règim especial agrari de la Seguretat Social.
- b) el RD 1444/ 1981 (BOE 171 de 18 de juliol de 1981) d'actuacions de l'Institut Nacional de Reforma y Desarrollo Agrario i per la Conservación de la Naturaleza en els programes extraordinaris del govern sobre descol·locació agrària .

6.3.4. La promoció de la zona. Fem referència al RD 73/1980 d'11 d'abril de 1980 (BOE 98 de 23 d'abril de 1980) sobre promoció de la col·locació de la zona amb responsabilitats familiars.

"Art. 1. 1. El present Reial Decret té per objecte establir mesures con-
duents a promoure la col·locació de la dona amb responsabilitats fami-
liars.

2. Es considerarà dona amb responsabilitats familiars a aquella
que tinguiés al seu càrrec cònjuge, descendents, ascendents i demés pa-
rents per consanguinitat o afinitat, fins el tercer grau inclusiu, i,
en el seu cas l'adopció."

El Decret estableix una sèrie de programes: Programa de Formació Pro-
fessional amb caràcter preferent i gratuït, Programa de promoció de
cooperatives de treball associat, i Programa de promoció del treball
autònom de la dona amb càrregues familiars.

El Programa de Formació Professional el desenvolupa l'INEM d'acord amb
les peticions que se li adrecin. Els altres dos programes s'han de tra-
mitar a través de les Delegacions Provincials de Treball.

6.3.5. La col·laboració estat-administració. El RD 2.544/1979,
de 19 d'octubre (BOE de 7 de novembre de 1979) determina la col·labora-
ció entre l'INEM i les corporacions locals. El Rdd. El RD 421/ 1980 de
8 de febrer amplia l'àmbit de l'esmentat Decret a tots els Organismes
i entitats de l'Administració Central i Institucional de l'Estat.

6.3.7. La contractació de treballadors minusvàlids.
L'art. 13 de la Llei Bàsica de Col·locació diu: "A fi de facilitar l'oc-
upació i col·locació efectiva dels disminuïts físics, psíquics i sen-
soriais, el Govern dictarà normes relatives al foment en la contracta-
ció i beneficis especials a les empreses, tot això referit a qualsevol
tipus de centre de treball, així com per a la creació i ampliació de
les empreses de col·locació protegida i centres ocupacionals. S'entèn-
drà empresa de col·locació protegida aquella en que la majoria dels
treballadors siguin minusvàlids.

A fi de facilitar la col·locació a persones la deficiència dels quals
les impossibiliti emprar-se en empreses normals, el Govern dictarà nor-
mes per fomentar el treball en els centres especials de col·locació."

La regulació actual de la col·locació dels minusvàlids es troba en el
RD 1327/1981, de 19 de juny (BOE 162 de 8 de juliol de 1981).

L'art 8 d'aquest RD defineix qui pot acollir-s'hi: "...són aquelles persones compreses en edat laboral que estan afectades per una disminució de la seva capacitat física o psíquica en el grau que reglamentàriament es determini, sense que en cap cas pugui ser inferior al trenta tres per cent, que els impedeixi obtenir o conservar col·locació adequada, precisament a causa de la seva limitada capacitat laboral, i que es trobin inclosos en el Registre de Treballadors Minusvàlids de les Oficines de Col·locació.

Les subvencions i bonificacions que s'estableixen són: (Art. 2)

1.-Les subvencions tindran una quantia de 300.000 pessetes per cada contracte de treball que, amb caràcter indefinit i en jornada completa, es subscriu per les Empreses amb treballadors minusvàlids a que es refereix l'article octau d'aquest RDcret.

2.-Les bonificacions en la quota empresarial de la Seguretat Social es deduiran a partir del mes en que es formulï la sol·licitud i seran del 70% de cada treballador minusvàlid contractat menor de quaranta cinc anys i del 90% pels majors de l'esmentada edat.

L'apertat tercer de l'art. segon del RD que relacionem determina la incompatibilitat d'aquestes subvencions i bonificacions amb d'altres que pels mateixos conceptes tingui el Fons Nacional de Protecció al Treball.

6.4. La promoció de la col·locació juvenil.

Un jove pot romandre aturat ja havent treballat (Veure 6.1.) o sense haver treballat mai. Així defineix a aquests darrers la Llei Bàsica de Col·locació:

"Als efectes de la present llei s'entendrà per joves demandants de la primera col·locació aquelles persones l'edat de les quals estigui compresa entre setze i vint-i-sis anys, o fins a vint-i-vuit anys, si fossin titulats superiors, inscrits en les Oficines de Col·locació i que, amb anterioritat no hagin realitzat activitat professional com treballadors per compte aliena o autònoms" (Art. 11)

L'art. 10 de la Llei Bàsica de Col·locació diu que el Govern adoptarà programes de foment de l'ocupació per treballadors amb dificultat d'inserció en el mercat de treball: joves demandants de primera col·locació, aturats, minusvàlids, dones amb responsabilitats familiars,

treballadors majors de quarenta anys.

El Govern oferirà en aquests supòsits els següents beneficis:

- a) Formació professional gratuïta i preferent.
- b) Accions d'assistència tècnica, reconversió i orientació professional.
- c) Subvencions directes a les empreses, per increment net de plantilles, a través de contractacions indefinides i en jornades completes.
- d) Ajuts en cas de mobilitat geogràfica, funcional o professional.
- e) Beques i ajuts per a la formació a l'estranger.
- f) Bonificacions en les quotes de la Seguretat Social.

L'art 25.2. de la Llei Bàsica de Col·locació estableix pel que fa a les prestacions complementàries: "Els treballadors majors de setze anys i menors de vint-i-sis, amb independència del dispost en l'art. 10, tindran accés a beques i altres ajudes formatives i assistència tècnica precisa per aconseguir una titulació o formació professional i als prestatcs per a la creació o modificació de cooperatives o empreses associatives laborals.

El RD 41/1979 de 5 de gener sobre promoció de la col·locació juvenil (Veure punt 3.5.) havia marcat la pauta fins avui en la promoció de la col·locació juvenil ja que s'adreçava específicament a la globalitat del tema.

Al derogar-se aquest RD pel RD 1364/1981 de 3 de juliol (BOE 165 d'11 de juliol de 1981) es perd el tractament general anterior i es passa a afavorir la col·locació en camps concrets: formació, pràctiques, etc.

6.5. El cooperativisme.

L'Art. 129.2 de la "Constitució diu: " Els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentaran, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció".

La possibilitat d'autoorganització és una de les mesures més suggestives en la lluita contra l'atur. La Llei Bàsica de Col·locació en el seu art. 7 que en els "ressupostos Generals de l'Estat de cada exercici econòmic es consignaran els oportuns crèdits per a la concessió de préstecs i ajuda tècnica formativa pels treballadors per compte aliena que vulguin constituir o ampliar societats laborals o cooperatives de treball asso-

ciat, d'exploració agrària, comunitària i de serveis.

El Pla d'Inversions del Fons Nacional de Protecció al Treball (Veure 6.3.2.) és el que preveu aquesta contingència. Les cooperatives disposen, a més, d'avantatges fiscals, possibilitats de beques i préstecs, etc.

Per a la constitució d'una cooperativa s'han de complir les exigències de la Llei General de Cooperatives i el seu Reglament. (BOE.

L'actuació de l'administració

7.1. El Ministeri de Treball i Seguretat Social.

El RD 325/1981 (BOE 57 de 7 de març de 1981) de sis de març crea el Ministeri de Treball, Sanitat i Seguretat Social que resulta de la fusió del Ministeri de Treball i del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social.

Recentment, el RD de separa el Ministeri de Treball, Sanitat i Seguretat Social en dos: el Ministeri de Treball i Seguretat Social i el Ministeri de Sanitat i Consum.

A nivell provincial l'estructura del Ministeri és de Delegacions Provincials.

7.2. La Seguretat Social.

7.2.1. La Gestió Institucional de la Seguretat Social. El Reial Decret Llei 36/1978 de 16 de Novembre (BOE de 18 de novembre de 1978) determina la gestió institucional de la Seguretat Social, la salut i la col·locació. Les funcions corresponents a l'Estat en matèria de salut, sistemes de Seguretat Social i Serveis d'Assistència Social s'exerciran a través del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social. (Art. 1.)

De l'administració i gestió dels serveis en tindran cura els següents organismes:

A.-Com entitats gestores:

-L'Institut Nacional de la Seguridad Social, per a la gestió i

admin administració de les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social.

-L'Instituto Nacional de la Salud (INGALUD). Organisme que té cura de l'administració i gestió dels serveis sanitaris.

-L'Instituto Nacional de Servicios Sociales (INSERSO): gestió de serveis complementaris de prestacions del sistema de la Seguretat Social (Tercera edat, minusvàlids, serveis especials.)

Com a organismes autònoms es creen:

-L'Administración Institucional de la Seguridad social.

-L'Instituto Nacional de Asistencia social (INAS) per a la gestió de serveis d'assistència social de l'Estat, complementaris als del sistema de Seguretat Social. Queden integrats en aquest organisme autònom els establiments d'Assistència Pública dependents de la Direcció General de Servicios Sociales.

Aquest mateix Reial Decret Llei crea l'INEM com organisme autònom administratiu adscrit al Ministeri de Treball.

7.2.2. Les prestacions de la Seguretat Social. No pretén aquest epígraf fer una anàlisi exhaustiva de tot el contingut de la Seguretat Social, sinó exposar aquells articles d'especial interès per a la infància i la joventut.

A.- Règim General de la Seguretat Social. El Decret 2.065/1974, de 30 de maig (BOE de 20 i 22 de juliol) aprova el Texte Refós de la Llei General de la Seguretat social. En triem els següents articles:

Camp d'aplicació: a) Treballadors per compte aliena en les diferents branques de l'activitat econòmica o assimilats a ells, bé siguin eventuals, de temporada o fixos, encara que de treball discontinu, i inclosos els treballadors a domicili, i amb independència en tots els casos, de la categoria professional del treballador i de la forma i quantia de la remuneració percebeixi

- b) Treballadors per compte pròpia o autònoms (...)
- c) Socis treballadors de Cooperatives de producció.
- d) "Empleados del hogar".
- e) Estudiants
- f) Funcionaris públics, civils i militars.

L'art. 12 de la Llei General de la Seguretat Social estableix l'obligatorietat de l'afiliació i l'ar. 20 assenyalava quina és l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social:

"1.-L'acció protectora del Sistema de la Seguretat Social comprendrà:

- a) L'assistència sanitària en els casos de maternitat, de malaltia comú o professional i d'accidents, siguin o no de treball.
 - b) La recuperació professional, la protecció de la qual s'aprecia en qualsevol dels casos que s'esmenten en l'apartat anterior.
 - c) Prestacions econòmiques en les situacions d'incapacitat laboral, transitoria, invalidesa, jubilació, descol·locació, mort i super-vivència (...) així com el que es determini.
 - d) Protecció a la família.(...)
 - e) Serveis Socials: assistència, medicina preventiva, higiene i seguretat en el treball, reeduació i rehabilitació d'invàlids, ocupació i col·locació i promoció social.(...)
- 2.-Igualment i com a complement de les prestacions compreses en el número anterior, podran otorgar-se els beneficis d'Assistència Social.
- 3.- L'acció protectora compresa en els números anteriors estableix i limita l'àmbit d'extensió possible del Règim General i dels Especials de la Seguretat Social."

Es important assenyalar dintre del contingut de l'acció formativa l'art. 33.3. " Els orfes menors de divuit anys de treballadors morts a conseqüència d'accidents de treball o enfermatat professional, tindran preferència absoluta per disfrutar dels beneficis de l'acció formativa..."

Els casos de descol·locació, excedència forzada, suspensió del contracte per servei militar etc. són situacions assimilables a la d'alta de la Seguretat Social (Art. 95)

L'art. 100 estableix que seran beneficiaris d'assistència sanitària per enfermatat comú, maternitat i accident no laboral:

- a) Els treballadors per compte aliena que estiguin afiliats i en alta quan succeeix l'esdeveniment.
- c) Els familiars o assimilats(...) i en cas de separació de fet les esposes i fills de les esmentades persones, d'acord amb les condicions reglamentàries.

L'art. 161 estableix que tindrà dret a la pensió d'orffandat cada un dels fills del causant, qualsevol que sigui la naturalesa legal de la seva filiació, així com en les condicions que relamentàriament es determini, els adoptius, sempre que al morir el causant, siguin menors de divuit anys o estiguin incapacitats pel treball i que aquell hagués cobert el període de cotització exigit.(...)

La pensió, 161.2, d'orffandat s'abonarà a qui tingui al seu càrrec als beneficiaris segons determinació reglamentària.

L'art. 7 del Decret 1646/1972 de 23 de juny (BOE de 23 de juny de 1972) estableix que la pensió d'orffandat serà l'equivalent al 20% de la base reguladora del causant.

Les prestacions econòmiques de protecció a la família (Art. 167) seran les que s'especifiquen en els apartats següents:

- a) Una assignació mensual per a cada fill, a càrrec del beneficiari menor de divuit anys o incapacitat pel treball, qualsevol que sigui la naturalesa legal de la seva filiació i a b inclosió entre els mateixos dels adoptius.
- b) Una assignació mensual en les condicions i amb les limitacions que reglamentàriament es determinin per a l'esposa o, en el seu cas pel marit incapacitat pel treball i a càrrec d'aquella.
- c) Una assignació al contraure matrimoni.
- d) Una assignació al neixement de cada fill.

L'art. 163.3. determina que en els casos a i b de l'apartat anterior la quantia experimentarà un augment en el supòsit en que els beneficiaris siguin membres de família numerosa. L'augment serà del 25% en el cas de les famílies nombroses de primera categoria, del 30% per a les de segona i del 35 per a les que tinguin categoria d'honor.

Tenen dret a les prestacions anteriors segons l'art. 168 els treballadors per compte aliena, pensió istes, vídues.

Els orfes de pare i mare o incapacitats pel treball tenen dret a les prestacions que, en el seu cas, i en raó d'ells, haguessin correspost als pares.

Les quanties de les prestacions econòmiques de protecció a la família són segons el RD 55/1971 de nou de gener (BOE de 15 de gener de 1971):

- Assignació mensual per a cada fill 250
- Assignació mensual per esposa:375
- Assignació al contraure matrimoni 6.000.
- Assignació al naixement de cada fill:3.000.

B.- Seguretat Social Agrària. El Decret 2123/1971, de 23 de juliol aprova el text refós de les lleis 38/1966, de 31 de maig, i 41/1970, de 22 de desembre i regula el Règim Especial Agrari de la Seguretat Social. La regulació que és fa del tema que ens ocupa és essencialment paral·lela al Règim General tan en els treballadors per compte aliena com per compte pròpia. Ara bé, l'article 30.2. que fa referència a les prestacions de protecció a la família assenyalava que aquelles prestacions de caràcter peribidic s'incrementaran successivament, fixant-se inicialment com a mínim en 200 pessetes mensuals per esposa i 150 per cada fill.

C.- Treballadors del mar. El Decret 2864/1974, de 30 d'Agost aprova el text refós de les lleis 116/1969, de 30 de desembre, i 24/1972 de 21 de juny pel que es regula el Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors del Mar.

Els temes que ens afecten queden també equiparats essencialment al Règim General. La gestió, però, corre a càrrec de l'Institut Social de la Marina.

D.- Treballadors autònoms. La seva regulació es troba en el Decret 2530/1970, de 20 d'Agost sobre Règim Especial dels Treballadors Autònoms. (BOE de 15 de setembre). Pel que fa a la protecció a la família s'assimila també en termes generals al Règim general.

7.3. L'actuació de la Generalitat de Catalunya.

La Constitució estableix en el seu art. 149 que l'Estat té competència exclusiva sobre les matèries següents:

- 7.-Legislació laboral; sens perjudici que sigui executada pels òrgans de les Comunitats Autònomes.
- 17.- Legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sens perjudici que les Comunitats Autònomes n'executin els serveis.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, per la seva banda estipula:

Art. 9. La Generalitat de Catalunya té competència sobre les matèries següents:

21. Cooperatives, pòsits i Mutualisme no integrat en el sistema de la Seguretat Social, respectant la legislació mercantil.
26. Joventut.
25. Assistència Social.
27. Promoció de la dona.

Art. 11. Correspon a la Generalitat l'execució de la legislació de l'Estat en les matèries següents:

2. De treball, assumint les facultats, competències i serveis que en aquest àmbit i a nivell d'execució exerceix actualment l'Estat respecte a les relacions de treball, sens perjudici de l'alta inspecció d'aquest. Queden reservades a l'Estat totes les competències en matèria de migracions interiors i exteriors, fons d'àmbit nacional i de feina, sens perjudici d'allò que estableixin les normes de l'Estat sobre aquestes matèries.

Art. 17.

1. Correspon a la Generalitat de Catalunya el desenvolupament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de sanitat interior.
2. En matèria de Seguretat Social correspondrà a la Generalitat de Catalunya:
 - a) El desenvolupament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat, salvent les normes que en configuren el règim econòmic.
 - b) La gestió del règim econòmic de la Seguretat Social.

Art. 52.- La Generalitat queda facultada per a constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

L'art. 55, per la seva banda, remarca l'art. 24.9 en relació al foment del cooperativisme i els articles 129 i 130 de la Constitució.

Estructuració de la Generalitat de Catalunya .

- El Decret de 8 de maig de 1980 que estructura el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya (DOG 61 de 9 de maig de 1980) crea entre altres conselleries, dues que afecten especialment el tema que tractem. Són: la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social i la Conselleria de Treball.

- L'estructura de la Conselleria de Treball es troba en el Decret 274/1980, de 28 de novembre de reestructuració del Departament de Treball. (DOG 101 de 17 de desembre de 1980)

Traspassos efectuats en matèria de treball a la Generalitat de Catalunya.
Recollim aquí els que afecten a infància i joventut que són en conjunt la majoria dels efectuats.

-AD 2115/1978 de 26 de juliol (DOG 7, correcció d'errades al 8)

traspassa diverses matèries entre les que hi figuren les activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses.

-El RD 2210/1979, de 7 de setembre (DOG 29 de 10 d'Octubre de 1979)

traspassa un considerable bloc de matèries de treball. Entre altres:

- .autorització d'obertura per a l'inici de les activitats laborals.
- .classificació professional i qualificació o valoració dels llocs de treball.
- .jornades, horaris, treball en torns, descans
- .treball de les dones i els menors.
- .festes

.fiscalització de la seguretat i higiene

.competències respecte dels convinis col·lectius

.cooperativisme

.notestat sancionadora.

-El RD 2699/1980, de 3 d'octubre traspassa a la Generalitat l'Institut

Social del Tiempo Libre (DOG 104 de 31 de desembre de 1980) Veure 1' Infant i el jove en el Lleure.

-AD 2774/1980, de 22 de desembre, sobre transferències de serveis de l'Estat a la Generalitat en matèria de Formació Cooperativa (DOG 107 de 16 de gener de 1981)

Pel que fa al tema de cooperativisme hem d'assenyalar dues normes:

-El Decret 206/1981 de 18 de juliol (DOG 149 de 7 d'agost de 1981, autoritzant al Conseller de Treball a presentar al Parlament de Catalunya el Projecte de Llei de Cooperatives de Catalunya

-L'Ordre de 25 d'agost de 1981 que estableix els criteris de distribució i el procediment per a la concessió de subvencions a institucions sense finalitat de lucre, per a adjuntar al cooperativisme. (DOG 167 de 16 d'octubre de 1981)

Quan les coses van malades

8.1. La Llei de Procediment Laboral. Reial Decret Legislatiu 1568/1980, de 13 de juny: Text refós de la Llei de procediment Laboral. (BOE de 30 de juliol)

Quan les coses van malades i cal que s'administri justícia tot estat de dret preveu un poder judicial independent de l'executiu i el legislatiu. A continuació detallem alguns articles de la Llei de Procediment Laboral que és la llei reguladora dels òrgans jurisdiccionals i el seu funcionament en el camp del dret laboral.

Competència:

1. A los órganos jurisdiccionales del orden social se atribuye, con exclusividad, la función de juzgar y hacer ejecutar lo juzgado en los litigios que se promuevan dentro de la rama social del Derecho.

Su competencia se determinará por razón de la materia, que deberá estar comprendida en alguno de los apartados siguientes:

1. Los conflictos individuales que se produzcan entre empresarios y trabajadores del mismo o distintos empresarios, como consecuencia del contrato de trabajo, incluso cuando afecte al Estado y demás entes públicos.

2. Las reclamaciones contra el Estado, cuando éste pueda ser responsable de salarios de tramitación en procesos por despidos o extinciones del contrato por causas objetivas, declarados improcedentes, así como las dirigidas contra el Fondo de Garantía Salarial por la responsabilidad prevista en el artículo 56, número 4, del Estatuto de los Trabajadores.

3. Los conflictos colectivos, de conformidad con la legislación vigente.

4. Los pleitos sobre Seguridad Social.

5. Las cuestiones contenciosas que surjan entre los asociados y sus Mutuas.

lidades, o entre estas Entidades, sobre cumplimiento, existencia o declaración de sus obligaciones específicas, y derechos de carácter patrimonial relacionados con los fines y obligaciones propios de esas Entidades.

6. Las ejecuciones en vía de apremio derivadas del incumplimiento de las obligaciones respecto a la Seguridad Social.

7. Todas aquellas cuestiones litigiosas en las que de manera expresa le atribuyan competencia las disposiciones legales, así como las reclamaciones por incumplimiento de las Leyes y disposiciones de carácter social que afecten particularmente al demandante y que no tengan señalado otro procedimiento especial.

Las remisiones que en el Estatuto de los Trabajadores se hacen a la jurisdicción competente, salvo indicación expresa en contrario, se entenderán referidas al orden jurisdiccional social.

L'art. 9 estableix que "podran compareixer com litigants en c usa pròpia davant les Magistratures de Treball, a més de les persones compromeses en l'art. 2 de la Llei d'Enjudiciament Civil, els treballadors d'un o altre sexe majors de setze anys, emancipats o que visquin de forma independent, amb consentiment dels seus pares o tutors o amb autorització de la persona o institució que els tingui al seu càrrec.
Les persones amb capacitat limitada, autoritzades tàcita o expressament pel seu representant legal per treballar, podran comparèixer en els processos que siguin part"

8.2. Els límits penals. El Codi Penal tipifica conductes considerades delictives en relació al món laboral. En aquests casos caldrà posar denúncia davant el corresponent jutgat d'Instrucció a l'enseny que les mesures via Inspecció de treball i Magistatura.

Art. 420. El que hiere, golpee o maltratare de obra a otro será castigado como reo de lesiones graves:

- 1.º Con la pena de prisión mayor, si de resultas de las lesiones quedare el ofendido imbécil, imponente o ciego.
- 2.º Con la de prisión menor y multa de 20.000 a 200.000 pesetas, si de resultas de las lesiones el ofendido hubiere perdido un ojo o algún miembro principal, o hubiere quedado impedido de él, o inutilizado para el trabajo a que haata entonces se hubiere habitualmente dedicado.
- 3.º Con la pena de prisión menor, si de resultas de las lesiones el ofendido hubiere quedado deforme o perdido un miembro no principal, o quedado inutilizado de él, o hubiere estado incapacitado para su trabajo habitual o enfermo por más de noventa días.
- 4.º Con la de arresto mayor y multa de 20.000 a 100.000 pesetas, si las lesiones hubiesen producido al ofendido enfermedad o incapacidad para el trabajo por más de treinta días.

Si el hecho se ejecutare contra alguna de las personas que menciona el artículo 405 o con alguna de las circunstancias señaladas en el artículo 406, las penas serán la de reclusión menor, en el caso del número 1.º de este artículo; la de prisión

Art. 427. Las penas señaladas en los artículos 420 a 422 a sus respectivos casos, serán aplicables a los que por infracciones graves de las leyes de trabajo ocasionen quebranto susceptible en la salud o en la integridad corporal de los obreros.

mayor y multa de 20.000 a 100.000 pesetas, en el caso del número 2.º; la de prisión mayor, en el caso del número 3.º, y la de prisión menor, en el caso del número 4.º, en el mismo. No están comprendidas en el párrafo anterior las lesiones que el padre causare al hijo, excediéndose en su corrección.

Art. 421. Las penas del artículo anterior son aplicables, respectivamente, al que, sin ánimo de matar, causare a otro alguna de las lesiones graves administrándole a sabiendas sustancias o bebidas nocivas o abusando de su credulidad o flaqueza de espíritu.

Art. 422. Las lesiones no comprendidas en los artículos precedentes, que produzcan al ofendido incapacidad para el trabajo por más de quince días o necesidad de asistencia facultativa por igual tiempo, se reputaran menos graves y serán penadas con arresto mayor, o destierro y multa de 20.000 a 100.000 pesetas, según el prudente arbitrio de los Tribunales.

Cuando la lesión menos grave se causare con intención manifiesta de injuriar, o con circunstancias ignominiosas, se impondrá, además del arresto mayor, una multa de 20.000 a 100.000 pesetas.

CAPÍTULO VIII De los delitos contra la libertad y la seguridad en el trabajo

Art. 499 bis. Será castigado con pena de arresto mayor y multa de 20.000 a 400.000 pesetas:

1.º El que usando de maquinaciones o procedimientos maliciosos imponga a los trabajadores a su servicio condiciones laborales o de seguridad social (316) que perjudiquen los derechos que tengan reconocidos por disposiciones legales o convenios colectivos sindicales.

2.º El que por cesión de mano de obra, simulación de contrato, sustitución o falseamiento de empresa o de cualquier otra forma maliciosa suprima o restrinja los beneficios de la estabilidad en el empleo y demás condiciones de trabajo reconocidas a los trabajadores por disposiciones legales (317).

3.º El que trafique de cualquier manera ilegal con la mano de obra o intervenga en migraciones laborales fraudulentas, aunque de ello no se derive perjuicio para el trabajador (318).

El que en caso de crisis de una empresa hiciere ineficaces maliciosamente los derechos de los trabajadores incurrirá en las penas previstas en el artículo 519 de este Código.

Cuando los hechos previstos en los números anteriores fueren realizados por personas jurídicas se impondrá la pena señalada a los administradores o encargados del servicio que los hubieran cometido o que, conociéndolos y pudiendo hacerlo, no hubieran adoptado medidas para remediarlos. En su caso procederá la responsabilidad civil subsidiaria de la empresa.

Art. 496. El que sin estar legitimamente autorizado impidiere a otro con violencia hacer lo que la Ley no prohibe o le complace a efectuar lo que no quiere, sea justo o injusto, será castigado con las penas de arresto mayor y multa de 20.000 a 200.000 pesetas.

Incurrirán en las penas de arresto mayor en su grado máximo y multa de 20.000 a 200.000 pesetas los que actuando con violencia o intimidación, en grupo, o individualmente, por el acuerdo con otros, obliguen a otras personas a iniciar o continuar una huelga, para o contra empresarial.

Serán castigados con la pena de prisión mayor los que, actuando en la forma prevista en el párrafo anterior, fueren ajenos al conflicto o portaren armas o hubiere un peligro de

"LA INFANCIA I LA JOVENTUT EN EL MON DEL TREBALL"
(Consell Nacional de la Joventut). 1982.

COMENTARIOS Y PROPUESTAS

- (1) .- A simples efectos de facilitar la lectura, sería necesario reconsiderar el orden de presentación de los temas que se exponen.

Darí a sensació de vivència pràctica, remodelar el orden, de la forma que sigue:

"Index. 1.Presentació

- 2.L 'acces al treball i la promoció del treballador
- 3.Què és un contracte de treball?
- 4.Qui pot fer un contracte de treball?
- 5.Con s'ha de fer un contracte de treball. Tipus
- 6.Les condicions i l'estabilitat del lloc de treball.
- 7.L'atur
- 8.L'actuació de l'Admnistació Laboral
- 9.Quan les coses van malament...
- 10.Adreces d'interès.
- 11.Bibliografia.

- (2)
(Ref. 1/1)

Evitar una definición doctrinal en un tipo de trabajo como el presente. Además en la definición elegida, se contienen aspectos de difícil justificación en el mundo al que va dirigido el trabajo.

- (3)
(Ref. 1/2)

Intentar evitar transcribir textualmente artículos de los textos legales. Soy de la opinión, que es más ágil explicar el contenido del texto transcrito. Precisamente en el 1.1 de la LET, se encierra uno de los núcleos de la asignatura. ¿ Entendería con la profundidad y claridad necesaria un lector del trabajo, la expresión "dintre de l 'àmbit d'organització i direcció..."?.

- (4)
(Ref. 2/1).

Sería oportuno citar normativa internacional aplicable.

(5)

(Ref. 3/1)

Por la incidencia en el lector, debería explicarse este párrafo con más detalle. Únicamente podría ser considerada como válida la redacción actual, en el supuesto de que en otra parte o en otro volumen quedara debidamente explicitado.

(6)

(Ref. 4/1)

Evitar transcribir artículos de los textos legales. Valorar la posibilidad y el éxito de sustituir la mencionada transcripción por una explicación.

(7)

(ref. 5/1)

Idem.

(8)

(Ref. 6/1)

Idem

(9)

(Ref. 7/1)

La normativa sobre "empleo juvenil", está derogada íntegramente. En su parte más importante ha sido sustituida por normativa sobre contratación temporal. Vide infra.

(10)

(ref. 8/1)

El subtítulo "Les condicions i l'estabilitat del treball", no acaba de advertir su "mensaje". En sentido jurídico laboral, los términos "condiciones" y "l'estabilitat" que constan en el referido subtítulo, no tienen excesiva justificación en este apartado del trabajo.

Quizás, podría valorarse el sustituir "condiciones" por "contenido" y "estabilitat" por "desarrollo". Sería un punto de partida, aun que quizás podría encontrarse otro subtítulo, que sin hacer olvido del rigor científico, fuera más llano y comprensible al lector

(11)

(Ref. 8/2)

El punto 4.1 "La durada del contracte de treball", con toda seguridad debería ser ampliado.

La temática de los contratos de de duración determinada o contratos de trabajo temporales, constituye un punto esencial del Derecho del Trabajo. Pero además, debe tenerse presente la estrecha interconexión entre: contratos temporales y empleo juvenil.

Los diferentes artículos de la LET que hacen referencia a este tema han sido desarrollados por numerosos textos legales, a los cuales habrá que hacer referencia expresa.

(12)

(Ref. 10/1)

Sobre el tema "L 'actual cuantía del Salari Mínim...", se habría de poner al día con la entrada en vigor del RD 128/de 1 de 15 de enero en el que establece el salario mínimo interprofesional para 1982.

(13)

(Ref. 11/1)

Derogado por promulgación del precitado RD/128. Sustituir por el contenido del mismo.

(14)

(Ref. 11/2)

¿ Sería interesante incluir una breve referencia al Fondo de Garantía Salarial, en especial sobre las cantidades que en concreto garantiza ?.

(15)

(Ref. 11/3)

Para completar el esquema trazado al tratar el tema del "descanso", quizás sería oportuno hacer referencia, en primer lugar al "descanso diario", es decir al existente entre jornada y jornada. Sería un breve introducción que completaría el planteamiento ya elaborado.

(16)

(Ref. 11/4)

En el punto 4.3, se dice "Descanso semanal, festes, permisos i vacaciones".

A pesar de citarse en el repetido subtítulo el tema de las "festes", no se hace referencia a las mismas. Así pues, debería incluirse el tema de las fiestas laborales no recuperables, distinguiendo entre las estatales, las nacionales, regionales, y locales.

(17)

(Ref. 12/1)

En relación con las licencias o permisos, por su importancia práctica, sería necesario plantearse la posibilidad de ampliar las que se citan en los apartados "d" y "e".

(18)

(Ref. 12/2)

Desarrollar el tema que se contiene en el artículo 22 de la LET. En relación con el Convenio 140 de la OIT, sobre licencia pagada de estudios. Convenio, que por lo demás, ya se hace debida referencia en la página 20 del presente trabajo

(19)

(Ref. 13/1)

El punto "4.4 La suspensión del contracte de treball", sería más acertado ubicarlo al final del presente capítulo. En todo caso, el punto 4.4 debería tratar en torno a las "excedencias". Ello, en atención al tema inmediatamente antes tratado ("Permisos"). En sentido estricto, la referencia de las excedencias laborales, se trata bajo la título general de la suspensión de la relación laboral. Pero, las características de este trabajo, quizás nos obligan a considerar la variación citada. En todo caso, el tema de la excedencia para funciones públicas desarrollo de cargos sindicales debería ser tratado con la amplitud necesaria.

(20)

(Ref. 15/1)

El punto "4.6 Les condicions generals de treball. El conveni" tanto por su ubicación como por su contenido, creo que, necesitaría de alguna modificación. En cuanto a su contenido. Es muy difícil, poder tratar el tema del convenio colectivo, bajo un epígrafe general del siguiente tenor literal "Les condicions i l'estabilitat del treball". Creo que sería necesario valorar la posibilidad de introducir un capítulo sobre "relaciones colectivas de trabajo", en el que se podría introducir al lector en el tema del derecho de libertad sindical y a partir del mismo, hacer la cita y explicación que se considere necesaria en torno a los tres mecanismos institucionales propios de la acción sindical en la empresa y fuera de la misma, me refiero a : convenio colectivo, conflictos colectivos y participación del trabajador en la gestión de la empresa. En cuanto al contenido. Evitar transcripciones de artículos, sustituyéndolas por las explicaciones necesarias. Además del nivel constitucional sobre dichos temas, debería hacerse una mínima cita de la normativa laboral que regula tales derechos laborales. Considerar la posibilidad de incluir breves, pero necesarias, referencias al tema del sindicato y del conflicto colectivo, en el sentido anteriormente expuesto.

(21) Ref. 19/1

El tema de "La promoción del trabajador", coordinarla con el de la excedencia por estudios, a la que hemos hecho referencia anteriormente al tratar del contenido del artículo 22 de la LE

(22) Ref. 20/1 (Ref. 21/1).

En relación con el capítulo sobre "L'atur", las siguientes consideraciones:

- a) Completar la normativa aplicable, teniendo en cuenta todas las normas que han desarrollado la Ley Básica de Empleo de 8 de octubre de 1980
 - b) De entre las diversas modalidades de trabajador desempleado, resaltar el "juvenil" o que busca el primer empleo. Esta consideración en el contexto del punto "6.2"; en el que además se debería sustituir las transcripciones de artículos legales por las correspondientes explicaciones.
 - c) Singularizar las prestaciones a las que pueden tener acceso los trabajadores jóvenes. Vid. RD 24 abril de 1981, por el que se establece el Reglamento de prestaciones por desempleo.
 - d) En el mismo sentido proceder a exponer el procedimiento para alcanzar tales prestaciones y otras prestaciones complementarias.
- En cierta manera se trataría de seguir lo ya elaborado en el punto "6.4".

(23) Ref. 29/1

El punto "7.1 L'actuació de l'Administració", debería ponerse al día en atención a la serie de normas promulgadas a partir del RD 325/1981 que se cita.

Administración central y periférica ha sufrido considerables modificaciones.

(24)

(Ref. 29/2)

El punto "7.2 .La Seguretat Social" es de muy difícil exposición y más, si cabe, teniendo en cuenta a los potenciales lectores a los que se dirige este trabajo.

No obstante, podría considerarse la posibilidad de alterar el orden de la exposición con la finalidad de facilitar la comprensión de la misma. En todo caso la posible reordenación de los temas de Seguridad Social deberá hacerse de tal manera que se siguieran unos a otros de la misma manera que se presentan generalmente en la vida real.

(25)

(Ref. 37/1)

El Capítulo que lleva por título "Quan les coses van malades.." debería intentar eliminar toda transcripción de textos legales y sustituirlas por las correspondientes explicaciones.

(26)

OTRAS CUESTIONES A CONSIDERAR:

- 1ª) ¿ Sería importante incluir alguna referencia sobre la jornada laboral ordinaria y la jornada laboral extraordinaria en relación con el joven trabajador?
- 2ª) La ausencia de toda referencia en torno a suspensión(?), modificación y extinción ¿ a qué obedece?

F. Pérez Amorós

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA

CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT

GENERALITAT DE CATALUNYA	
DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT	
CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT	
SORANA	
Número:	104
Data:	15-7-82

Barcelona, 15 de juliol del 1.982

NC/tr

Sr. Jordi Porta

FUNDACIO BOFILL

Benvolgut Jordi:

T'adjunto la carta que hem enviat al Sr. Vilaseca juntament amb un ampli dossier que recull dos temes del treball de la comissió jurídica del CNJC.

A final d'estiu estarà tot acabat i pràcticament a punt de publicar. Espero que poguem arribar a un acord de col·laboració.

T'agraeixo l'atenció que ens dispenses.

Ben cordialment,

Narcís Castanyer i Bachs
-President-

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA

CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT

GENERALITAT DE CATALUNYA	
DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT	
CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT	
SORTIDA	
Número:	163
Data:	14.7.82

Barcelona, 14 de juliol del 1.982

MM/tr

Benvolgut senyor:

Contactes previs amb el Sr. Jordi Porta ens han permès d'adreçar-no a vosté, per presentar-li el projecte de "Recull de legislació sobre infància i joventut" elaborat pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

El CNJC és un organisme de la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament de Presidència a través de la Direcció General de Joventut. Entre d'altres objectius establerts pel seu Decret de Creació de 2 d'abril de 1.979 se li encomana elaborar per iniciativa pròpia o a petició d'altri informes o estudis sobre matèries relacionades amb la joventut i els seus problemes atesa la necessitat d'estimular la seva participació en la vida política, social i cultural del país i d'ajudar al seu desenvolupament i a la seva incorporació a la vida catalana.

El CNJC aplega en el seu si a entitats de joventut que treballen arreu del país amb i per als infants i els joves. Compromesos, doncs, en aquesta línia d'acció i servei a la infància i la joventut i amatents a la seva problemàtica, copsàrem la necessitat sentida per un ventall molt ampli de persones (infants, joves, monitors, educadors, assistents socials, entitats juvenils, serveis de joventut, oficines d'informació, ajuntaments, etc) de disposar, en una publicació, de totes les lleis que afecten a infància i joventut.

El CNJC va fer seva la idea i començà els treballs per la realització d'un "Recull de legislació sobre infància i joventut" que fós una eina de consulta, guia i orientació (mai de substitució del paper de l'advocat), que apropés així el món del dret a un sector social que n'ha estat especialment desconsiderat.

.../...

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA

CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT

MM/tr

.../...

Avalava la pretensió que ens movia l'excel·lent acollida del projecte en l'àmbit juvenil i els precedents internacionals al respecte, concretament a Bèlgica.

Fa quasi bé un any es constituïa una comissió per l'estudi detallat del projecte. La formaven: Ferran Cases, Jordi Cots, Martí Masferrer, Josep Ma. Parellada, Joan Francesc Pont i Xavier Puigdollers. Després de diverses propostes s'acordà el projecte que li adjuntem i que consta dels següents apartats:

- 1.-Presentació
- 2.-Marcs de referència bàsics.
- 3.-L'infant i el jove com a subjectes de dret.
- 4.-L'infant i el jove en l'educació i l'ensenyament.
- 5.-L'infant i el jove en el lleure.
- 6.-L'infant i el jove en el món del treball.
- 7.-L'infant i el jove en la sanitat.
- 8.-L'infant i el jove amb problemàtica social.
- 9.-El jove i el servei social.
- 10.-L'infant i el jove davant l'administració.
- 11.-L'infant i el jove davant l'Administració de Justícia.

L'experiència del treball, no obstant, ens ha fet incorporar els dos darrers apartats a cada un dels àmbits concrets, formant així un bloc concret complet.

A dintre de cada apartat s'hi inclouria:

- a) Legislació positiva bàsica que afecti a infància i joventut.
- b) Jurisprudència i informes essencials per a la comprensió global de l'apartat.
- c) Un comentari que situés històricament i socialment la

.../...

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA

CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT

MM/tr

.../...

norma i la seva importància.

Am un llenguatge planer, explicacions suficients i un índex ampli s'aconseguiria una edició prou seriosa, rigurosa i equilibrada que fós una eina de veritable utilitat.

Alterant l'ordre lògic, donat que la reforma de la filiació en el Codi Civil era immediata, s'elaborà en primer lloc el capítol referit al món del treball. D'aquest capítol disposem ja de comentaris i propostes elaborades per F. Pérez Amorós, professor de Dret del Treball de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.

Paralelament, la comissió està treballant el capítol de "L'infant i el jove com a subjectes de dret", l'esborrany del qual també s'adjunta.

Tot el fet fins ara ens ha permès:

- a) Pendre plena consciència de l'amplitud del projecte en el sentit del seu cost, esforços i col·laboracions que li calen.
- b) Afermar-nos en la viabilitat del projecte i en la idea central del mateix. Estem convençuts que amb aquest Recull s'ofereix un servei als infants, als joves i a tots els que treballen en aquest camp, contribuint al mateix temps a l'enfortiment de l'estat de dret en la mesura en que es posen a l'abast i es popularitzen els drets que protegeixen als protagonistes del Recull, les maneres que hi ha per defensar-los, els seus deures i en definitiva la responsabilitat que comporta la seva condició de veritables ciutadans d'un estat democràtic.

Coneixedors, finalment, de l'important treball que duu a

.../...

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA

CONSELL NACIONAL DE LA JOVENTUT

MM/tr

.../...

terme la Fundació Bofill, entenem que aquest "Pecull de legislació sobre infància i joventut" concorda amb la seva voluntat de defensa i promoció de la infància i joventut de Catalunya.

Agraïnt-li per endavant l'atenció que ens dispensa, resta a la seva disposició,

Narcís Castanyer i Bachs
-President-

Amb còpia a Jordi Porta Director de la Fundació Bofill.